

Täysistunto

Keskiviikko 20.10.2021 klo 13.59—19.26

Täysistunto alkoi klo 13.59. Täysistunto päättyi klo 19.26.

Puhetta johtivat ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne (13.59—16.12 ja 17.57—19.26) ja toinen varapuhemies Juho Eerola (16.12—17.57).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 149/2021 vp

Valiokunnan mietintö LiVM 21/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 2. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 21/2021 vp. Yleiskeskustelu asiasta päättyi 19.10.2021 pidetyssä täysistunnossa.

Yleiskeskustelussa on Heikki Autto Jukka Kopran kannattamana ehdottanut, että käsittelyn pohjaksi otetaan vastalauseeseen 2 sisältyvä ehdotus.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Heikki Auton ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 90, ei 68; poissa 41 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 149/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.

3. Välikysymys maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta

Välikysymys VK 4/2021 vp

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Ainoa käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt annetaan vastaus edustaja Riikka Purran ynnä muitten välikysymyksen maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta.

Sisäministeri Maria Ohisalon vastauksen ja edustaja Riikka Purran puheenvuoron jälkeen välikysymyskeskustelu käydään etukäteen varattujen puheenvuorojen osalta nopeatahtisena. Aluksi pidetään ryhmäpuheenvuorot, joiden pituus on enintään 5 minuuttia. Muut ennakkolta varatut puheenvuorot käytetään ryhmäpuheenvuorojärjestyksessä, ja niiden pituus on enintään 5 minuuttia. [Hälinää] — Nyt pyydän, että salissa hiljennytään tämän asian ympärille. — Puhemiesneuvosto suosittaa, että nopeatahtisen keskusteluosuu- den jälkeenkin pidettävät puheenvuorot kestävät enintään 5 minuuttia. Lisäksi myönnän harkitsemassani järjestyksessä vastauspuheenvuoroja. — Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.03 Sisäministeri Maria Ohisalo: [Arvoisa puhemies! Hallitus on sitoutunut huolehti- maan perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden toteutumisesta kaikessa toiminnassaan. Lisäksi hallituksen tavoitteena on edistää perhe-elämäyönteistä politiikkaa ja lasten oikeuksien toteutumista. Osana tätä hallitus on hallitusohjelmassa sitoutunut poistamaan toimeentu- loedellytyksen alaikäisiltä kansainvälistä suojelua saavilta sekä selvittämään perheenyhdistämiseen liittyviä ongelmia ja kansainvälistä suojaa saaviin perheenkokoajiin sovellet- tavien tulorajojen kohtuullisuutta ottaen huomioon perhe-elämän suojan ja lapsen edun.

Sisäministeriö lähetti heinäkuussa lausuntokierrokselle esityksen perheenyhdistämi- seen liittyvistä ulkomaalaislain muutoksista. Kyseessä on ministeriön työryhmän ehdotus, jonka sisällöstä ei vielä ole neuvoteltu hallituspuolueiden kesken. Lausuntokierros päättyi syyskuun lopulla. Hallitus tulee käsittelemään asiaa ja päättämään mahdollisen hallituksen esityksen sisällöstä tulevina viikkoina.

Arvoisa puhemies! Afganistanin kriittisen tilanteen vuoksi ja lähialueiden maiden tuke- miseksi EU-komissio on vedonnut kansainväliseen yhteisöön afgaanipakolaisten uudelleensijoittamisen lisäämiseksi. Syksyn 21 budjettiriihessä linjattiin Suomen pakolaiskiinti- öksi 1 050 henkilöä vuodelle 22, mutta lisäksi hallitus varautui kiintiön korottamiseen Afganistanin tilanteen vuoksi. Lopullista päätöstä lisäksi kiintiöstä ei ole tehty, mutta mikäli lisäksi kiintiöstä päätetään, se kohdennetaan afganistanilaisten pakolaisten uudelleensijoitta- miseen Iranista. Hallitus on päättänyt vastaavista toimista viimeksi vuosina 14 ja 15, kun pakolaiskiintiötä korotettiin Syyrian tilanteen vuoksi. Afganistanista on evakuoitu Suo- meen ihmisiä, jotka ovat Suomen kansalaisia tai joilla on oleskelulupa Suomeen. Lisäksi evakuoitiin eduskunnan laajalla tuella joukko Suomelle työskennelleitä sekä henkilöitä, jotka ovat työskennelleet EU:n tai Suomen kansainvälisten kumppanien palveluksessa, mukaan lukien näiden perheenjäsenet. Evakuointioperaation yhteydessä lennoille otettiin virkamiesten harkinnan mukaan myös muutamia kymmeniä henkilöitä, jotka olivat välit- tömässä hengenvaarassa. Muuten Afganistanista ei tuoda ihmisiä Suomeen pakolaiskiinti- ön ulkopuolella tai ohi normaalien maahanmuuton väylien. Afganistanilaiset voivat hakea oleskelulupaa Suomesta ulkomaalaislain nojalla samalla tavalla kuin muut ulkomaalaiset.

Perheenyhdistämishakemusten jättäminen Afganistanissa on estynyt Afganistanin tilan- teen nopean vaikeutumisen johdosta. Suomi suunnittelee lähettävänsä alueelle kiertäviä

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

konsuleita hakemusten vastaanottamista, tunnistamista ja haastatteluiden tekemistä varten. Maahanmuuttovirastolla on mahdollisuus osaltaan tukea tällaista valtuuskuntaa. Toiminnalla tuettaisiin sitä, että ulkomaalaislain mukainen oikeus perheen yhdistämiseen toteutuisi mahdollisimman normaalisti hyvin poikkeuksellisesta tilanteesta huolimatta.

Arvoisa puhemies! Hallitus on johdonmukaisesti pyrkinyt kokonaisvaltaisella politiikalla siihen, että maahantulo EU-alueelle ja Suomeen säilyy hallittuna. Samalla olemme painottaneet velvoitetta noudattaa kaikissa toimissa kansainvälistä oikeutta ja perus- ja ihmisoikeuksia. Hyvä turvapaikkajärjestelmä tunnistaa nopeasti kansainvälisen suojelun tarvisijat, ja myös paluiden toimivuus kuuluu kokonaisuuteen. Hallitusohjelman mukaan palautuksia toimeenpannaan tehokkaasti kunnioittaen perustuslain ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten palautuskieltoja. Vapaaehtoisen paluun järjestelmää kehitetään ensisijaisena vaihtoehtona turvata kielteisen päätöksen saaneiden maastapoistaminen kestävästi paluuta tukien.

Suomen turvapaikkapolitiikkaa tehdään osana EU-yhteistyötä. Hallitus tukee komission esittämän turvapaikkapolitiikan uudistuksen keskeisiä tavoitteita eli yhteisen järjestelmän tekemistä nykyistä yhdenmukaisemmaksi, toimivammaksi ja kriisinkestävämmäksi. Pidämme tärkeänä, että hakijoita kohdeltaisiin kaikissa EU-jäsenmaissa kansainväliset ja korkeat eurooppalaiset normit täyttäen eikä yksi jäsenvaltio näyttäytyä toista houkuttelevampana. Yhteistä turvapaikkajärjestelmää kehitetään niin, että hakijoiden luvatonta liikumista jäsenmaasta toiseen tapahtuisi mahdollisimman vähän. Suomessa on korkeat standardit esimerkiksi turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnassa. Hallitus näkee tärkeänä pyrkiä hyvien käytäntöjen vakiintumiseen EU:n laajuisesti.

Pitkän aikavälin turvapaikanhakijamäärien tarkastelu ei tue väitettä, että Suomeen tulisi suhteellisesti katsoen erityisen paljon turvapaikanhakijoita. Viime vuosina Suomen hakemuskäärät ovat olleet puolen prosentin luokkaa koko EU+-alueella jätetyistä turvapaikkahakemuksista. Toisin kuin välikysymyksessä esitetään, hallitus ei ole irtautumassa maahanmuuttopolitiikassa yleiseurooppalaisesta trendistä. Hallituksen johdolla Suomi on esiintynyt EU:ssa rakentavana yhteisen ratkaisun etsijänä. On selvää, että esimerkiksi tämänhetkinen tilanne Valko-Venäjän vastaisilla rajoilla ja Afganistanin tulevaisuuden epävarmuus haastavat EU:ta ja jäsenmaita monin tavoin. Ratkaisuja etsitään samalla huolehtien, että turvapaikanhaku on EU:ssa jatkossakin mahdollista kansainvälisten sitoumustemme mukaisesti.

Suomen kokonaisvaltaiseen maahanmuuttopolitiikkaan kuuluu myös yhteistyö lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Tavoitteena on yhtäältä vaikuttaa muuttoliikkeen perimmäisiin syihin ja parantaa lähtöalueiden turvallisuutta ja elinolosuhteita. Toisaalta muuttoliikkeen hallintatoimia, kuten ihmissalakuljetuksen torjuntaa ja takaisinottoyhteistyötä edistetään muuttoliikkeen lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Osana tätä tarjotaan myös laillisia väyliä Eurooppaan esimerkiksi kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta. Afganistanissa Suomi on lisännyt humanitääristä apua ja osoittanut 3 miljoonaa euroa lisärahoitusta afgaanipakolaisten auttamiseen YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kautta. Suomi ja EU kohdistavat tukea Afganistanin lisäksi myös lähialueen valtioihin. Se on konkreettinen tapa edistää näiden maiden mahdollisuuksia huolehtia alueellaan olevista pakolaisista ja siirtolaisista.

Arvoisa puhemies! Suomi on varautunut monenlaisiin skenaarioihin liittyen turvapaikanhakijoiden määrään, ja muuttoliiketilannetta seurataan jatkuvasti tiiviisti. Hallitusohjelmassa on myös todettu, että pakolaiskiintiön vuosittaiseen tasoon vaikuttaa kulloinkin turvapaikanhakijamäärä. Minkäänlaisia tavoitteellista ala- tai ylärajaa turvapaikanha-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

kijamääristä ei ole. Keskeistä on, että toimimme määrätietoisesti pakolaisuuden vähentämiseksi. Jos vainon tai vakavien ihmisoikeusloukkauksien kohteena oleva henkilö hakee suojelua Suomesta, me olemme sitoutuneet sitä antamaan. Suomeen on viime vuosina saapunut ennätyskellisen vähän turvapaikanhakijoita, mutta olemme luonnollisesti varautuneet siihen, että määrät voivat nousta, kun koronatilanteeseen liittyviä matkustusrajoituksia eri maissa puretaan. On myös mahdollista, että Afganistanin tilanne vaikuttaa jollakin aikavälillä Eurooppaan ja Suomeen kohdistuvaan muuttoliikkeeseen.

Valmiutemme hallita mahdollista laajamittaista maahantuloa on nyt paljon paremmalla tasolla kuin vuonna 2015. Toimintaa on kehitetty aiempien kokemusten pohjalta. Maahanmuuttovirasto pystyy lisäämään majoituspaikkoja nopeasti. Tietojärjestelmiä ja viranomaisyhteistyötä Maahanmuuttoviraston, Rajavartiolaitoksen ja poliisin kesken on kehitetty, jotta tulijat saadaan nopeasti rekisteröidyksi ja lupakäsittely vireille. Valmiussuunnitelmien toimivuutta testataan harjoittelemalla säännöllisesti. Vielä tänä syksynä järjestetään Rajavartiolaitoksen johdolla eri viranomaisten yhteinen laajamittaista maahantuloa koskeva harjoitus. Tarvittaessa Suomi voi turvautua myös EU:n virastojen tarjoamaan asiantuntija- ja rahoitustukeen turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmän toiminnan varmistamiseksi, rajaturvallisuuden ylläpitämiseksi ja esimerkiksi ilman oleskeluoikeutta maassa olevien henkilöiden paluiden toteuttamiseksi. EU on mahdollisen laajamittaisen maahan-tulon hallinnassa keskeinen toimija. Jäsenmaiden kesken jatketaan neuvottelua EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkauudistuksesta. Tavoitteena on, että yhteisestä turvapaikkajärjestelmästä saataisiin toimivampi ja kriisinkestävämpi.

Maahanmuuttajan nettovaikutus julkiseen talouteen voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Vaikutus riippuu monesta seikasta. Julkisen talouden kestävyuden kannalta on olennaista, kuinka suuria maahanmuuttajien ansioista kertyvät verotulot ovat suhteessa kustannettuihin etuuksiin ja palveluihin pitkällä aikavälillä. [Oikealta: Hyvä! Aivan oikea suunta!] Politiikkatoimia kehittämällä voidaan edesauttaa maahanmuuttajien kotoutumista ja parantaa maahanmuuttajien työllistymismahdollisuuksia, millä on vaikutusta myös maahanmuuton taloudellisiin vaikutuksiin. [Juha Mäenpää: Negatiivinen!] Maahanmuuton taloudellisiin vaikutuksiin voidaan vaikuttaa lainsäädännöllä, tehostamalla maahanmuuton prosesseja sekä edistämällä maahanmuuttajien työllistymistä. [Petri Huru: Miten?]

Kansainvälisen suojelun tarjoaminen sitä tarvitseville on keskeinen eurooppalainen arvo. Suomeakin sitovat kansainväliset ja EU-velvoitteet edellyttävät, että teemme osuutemme hädänalaisten auttamiseksi.

Arvoisa puhemies! Lopuksi: perussuomalaiset ja Liike Nyt kysyvät, mitä hallitus on tehnyt ja suunnittelee tekevänsä koulutetun ulkomaisen työvoiman maahanmuuton houkuttelemiseksi. Hallitus julkaisi budjettiriihen 21 yhteydessä koulutus- ja työperustaisen maahanmuuton tiekartan, joka ulottuu vuoteen 35 ja jota toteutetaan Talent Boost -toimenpideohjelmalla. Ohjelman päämääränä on, että kansainväliset osaajat vahvistavat Suomen työllisyysastetta, korkeakoulujen laatua, monimuotoisuutta ja kansainvälisyyttä, yritysten ja tki-toiminnan kasvua, kansainvälistymistä ja uudistumista sekä investointien saamista Suomeen. Ohjelma koostuu seitsemästä eri toimenpidekokonaisuudesta, joiden toimeenpano on parhaillaan käynnissä. Hallitus tavoittelee työperäisen maahanmuuton vähintään kaksinkertaistamista nykytasosta vuoteen 30 mennessä siten, että kestävyystiekartan edellyttämän, vähintään 50 000 työperäisen maahanmuuttajan kokonaislisäys toteutuu. Tavoitteena on, että vuoden 30 jälkeen lisäys on vähintään 10 000:n vuositasolla. Uusien ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden määrä pyritään kolminkertaistamaan vuoteen 30 men-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

nessä nostaen samalla opiskelijoiden Suomeen työllistyminen ja jääminen 75 prosenttiin. Työvoimamaahanmuuton edistämisen painopisteenä ovat työvoimapulasta kärsivät alat sekä tki-toiminnan kärki- ja kasvualojen kannalta olennaiset erityisosaajat, opiskelijat ja tutkijat. — Kiitos!

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

14.14 Riikka Purra ps: Arvoisa herra puhemies! Perussuomalaiset ja Liike Nyt jättivät välikysymyksen hallituksen maahanmuuttopolitiikasta, sen suunnitelluista lievennyksistä ja taloudesta. Edelleen koronaepidemiasta kärsivän maan julkisen talouden tila, budjetin alijäämät sekä velan ja menojen kasvu ovat huolestuttavia eivätkä siinä jamassa, että olisi minkäänlaista syytä etsiä entisestään lisää menokohteita maan ulkopuolisista ja maailmanparantamiseen liittyvistä hankkeista.

Hallituksen toiminta viime päivinä ja viikkoina näyttää, että sillä ei ole kykyä pysyä edes omista päätöksissään. Kun mieluisat tahot vaativat lisää, euroja on kyllä tarjolla. [Ben Zyskowitz: Ja se ei ole mistään pois!] Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan sisäministeriö lähetti lausuntokierrokselle perheenyhdistämistä edistävän ja helpottavan lakiesityksen ilman ennakkoon käytyjä neuvotteluja. Ministeri Ohisalonen esitys meni selvästi pidemmälle kuin hallitusohjelmaan tehty kirjaus. Loppukesästä asti ihmettelimme, miksi muut hallituspuolueet eivät puutu asiaan ja miten ylipäättänsä tällainen esitys on voitu lähettää lausunnoille tällaisessa tilanteessa. [Ben Zyskowitz: Herätys, keskusta!] Kyse ei ole vain toimeentuloedellytyksen poistamisesta alaikäisen henkilön käynnistämässä perheenyhdistämisissä vaan myös kansainvälistä suojelua ja toissijaista suojelua saaneiden toimiessa perheenkokoajana. Myös maahantulon kiertämisen säännöksiä lievennetään alaikäisen kohdalla. Hallituksessa kaavaillaan myös pakolaiskiintiön nostoa ja muunlaisia humanitaarisen maahanmuuton helpotuksia, joiden taloudelliset vaikutukset ovat merkittäviä.

Perheenyhdistämistä helpottavalla esityksellä Suomesta tulisi Länsi-Euroopan liberaaleinta perheenyhdistämissäpolitiikkaa harjoittava valtio. Lievennyksiä ovat ajaneet turvapaikkateollisuudessa oleellisesti mukana olevat järjestöt, jotka väittävät, että nykyinen perheenyhdistäminen on liian vaikeaa, vaaditaanhan siinä ihmisiltä jonkinlaisia tuloja — tuloja, joihin muuten saa laskea mukaan esimerkiksi asumistuen. Näitä lobbareita ministeriössä on nyt kuultu.

Arvoisa puhemies! Perheenyhdistämisen helpottaminen on vetovoimatekijä. Huolestuttavia siirtolaisuuteen ja turvapaikan hakemiseen liittyviä ilmiöitä on tällä hetkellä käynnissä niin Valko-Venäjällä ja Liettuassa, Latvian ja Puolan raja-alueilla kuin Afganistanissa ja Kreikkaan ja Kanarialle suuntautuvilla salakuljettajien reiteillä. Siirtolaishybridivaikuttamista tapahtuu varsin lähellä Suomea. Ulkorajamme on riski kaikissa oloissa, eikä länsirajallekaan saada rotia, vaikka turvapaikanhakijat eivät oikeasti kuulu vapaan liikkuvuuden piiriin Schengen-alueella. Koronan jälkeisen matkustamisen elpymässä siirtolaisten liikkuminen on kasvanut nopeasti. Esimerkiksi Saksassa tämän vuoden osalta turvapaikan hakemisen luvuissa on kasvua yhteensä lähes 40 prosenttia. Erityisen voimakkaasti on kasvanut afganistanilaisten hakijoiden määrä. Koko EU-alueella afganistanilaiset jättivät hakemuksia yli 10 000 pelkästään elokuun aikana.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

EU:n ulkoministerit kokoontuivat maanantaina pohtimaan, mitä Valko-Venäjän kiristyneelle siirtolaishybriditoiminnalle pitäisi tehdä. Ulkoministeri Haavisto kertoi pitävänsä erityisen huolestuttavana sitä, että Minskiin lennätetään siirtolaisia, joita rohkaistaan väärillä tiedoilla ylittämään raja EU:n puolelle. Salakuljettajat ovat luvanneet rahat takaisin, mikäli rajanylitys EU:hun ei onnistu. Tämä kuvaa yleisestikin turvapaikkajärjestelmän ongelmia ja EU:n kyvyttömyyttä niiden edessä. Tällaisten uhkien vallitessa jäsenmaiden uskoiisi tekevän kiristyksiä ja varautuvan suurempiin ongelmiin, ja näin useat maat tekevätkin. Jäsenmaat rakentavat jopa fyysisiä aitoja, lainsäädännöllisestä kiristyksestä puhumatakaan. Siksikin Suomen hallituksen suunnitelmat kulkea toiseen suuntaan ovat käsittämättömiä. Tieto löperön politiikan muuttumisesta entistä löperömmäksi leviää Lähi-idässä ja muualla hyvin helposti. Salakuljettajat ja liikkujat kyllä tietävät, mihin suuntaan kannattaa lähteä.

Arvoisa puhemies! Perheenyhdistäminen on jo pitkään ollut suurin maahanmuuton reitti Suomeen. Ennen koronaa vuonna 2019 Suomi myönsi jo yli 10 000 perheperusteista oleskelulupaa. Hallitus hämärtää tätä tosiasiaa esittämällä, että kyse on jotenkin erilaisesta maahanmuutosta. Toki mukana on kaikenlaista perheenyhdistämistä, mutta usein kyse on kuitenkin juuri siitä samasta maahanmuutosta, joka keskimäärin aiheuttaa suuria kustannuksia ja myös muita ongelmia. Lopputuloksen kannalta on siksikin yhdentekevää, onko tällainen henkilö saapunut perheenkokoajana vai perheenjäsenenä. Tämä yhdistettynä siihen, että Suomessa kansalaisuuden saa hyvin pian ja helposti, johtaa nopeasti ongelmallisen maahanmuuton lisääntymiseen, mikä nähdään erityisesti pääkaupunkiseudulla.

Sisäministeriön esitys lisää myös kannustimia lähettää alaikäinen yksin matkalle pohjoiseen. Maahanmuuttovirasto epäilee lausunnossaan esityksen lisäävän ankkurilapsiongelmaa. Myös valtiovarainministeriö esittää taloudellista ja budjettipoliittista kritiikkiä esitystä kohtaan. Suojelupoliisi huomauttaa, että hallituksen esittämät muutokset ulkomaalaislakiin alaikäisen toimiessa perheenkokoajana helpottaisivat kansallista turvallisuutta uhkaavien yksilöiden pääsyä Suomeen. [Perussuomalaisten ryhmästä: Herätkää!]

Arvoisa puhemies! Hallituksesta kuului välikysymyksemme jättämisen jälkeen, että ammunne savikiekkoa, joka ei ole edes ilmassa. Huvittavaa, että täysin sama kielikuva esiintyi sekä sosiaalidemokraattien että keskustan ryhmäpuheenjohtajien ulostuloissa. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Hyvät hallituspuolueet, ministeriön ehdotus on ollut tulilla kuukausien ajan. Olisitte milloin tahansa voineet vaatia sen pois vetämistä, asian korjaamista ja hallitusohjelmakirjauksen mukaiseksi muuttamista. Ette kuitenkaan tehneet niin. Vieläkin teillä on toki mahdollisuus. Sisäministerin vastauspuheenvuoro ei valitettavasti antanut sen suuntaisia viitteitä. Arvoisat ministerit sosiaalidemokraattisesta ja keskustan eduskuntaryhmästä, vetäkää pois tämä esitys ja lopettakaa muutenkin vihreiden peesaaminen niin tässä kuin muissakin kansakuntamme kannalta oleellisista asioissa.

Arvoisa puhemies! Suurin osa maahanmuuton kustannuksista syntyy sosiaaliturvameinoista ja palveluista. Välittömät kustannukset, kuten vastaanottokulut tai kotouttaminen, ovat murto-osa tästä. Ministeri Ohisalonen vastauksessa ei käsitelty juuri lainkaan taloudellisia kustannuksia, vaikka ne ovat välikysymyksemme oleellinen osa. Nämä kustannukset ovat edelleen eräänlainen tabu poliittisessa keskustelussa, jopa tällaisessa taloustilanteessa. Jopa oikeistopuolueista kuulee väitettävän, että maahanmuuton aiheuttamia kustannuksia ei muutaman vuoden jälkeen enää tulisi huomioda maahanmuuton kustannuksina, koska henkilöt ovat olleet jo niin kauan maassa ja muuttuneet esimerkiksi espoolaisiksi. [Naurua]

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Suojelua saaneiden täytyy asua Suomessa vain neljä vuotta kansalaisuuden saamiseksi. On kestävä ajatus, että neljän vuoden jälkeen näitä asioita ei olisi oleellista enää huomioida tai edes selvittää. Toissijaista on, puhummeko vieraskielisistä maahanmuuttajista, maahanmuuttajataustaisista, ulkomaalaistaustaisista, vasta kansalaisuuden saaneista tai vaikka uusespoolaisista. Oleellisia ovat tilastojen tarjoamat päivänselvät luvut taloudellisista vaikutuksista. Todellisuus ei pimittämällä tai kiertämällä muuksi muutu. [Perussuomalaisen ryhmästä: Niinpä!]

Hyvin suuriin kustannuksiin johtavat yhtäältä matalat työllisyysasteet ja palkat, toisaalta merkittävästi laajempi tulonsiirtojen käyttö kantaväestöön verrattuna myös pitkän maasaolon jälkeen. Tämä heikko pärjääminen jatkuu myös toisen sukupolven kohdalla, eikä nykymuotoisella kotouttamisella ole tähän vaikutusta. Ruotsissa, jossa kotoutetaan kaikista eniten, ulkomaalaistaustaisten ja kantaväestön ero työllisyysasteessa on OECD-maiden suurin. Maahanmuutto kuormittaa yliedustetusti myös useita muita yhteiskunnan verorahoitteisia sektoreita lastensuojelusta poliisitoimen kautta oikeuslaitokseen. Kaikella tällä on merkittävä kustannusvaikutus. Usein näistä asioista ei sovi puhua. Päivitellään vain, kuinka ovat niin ruuhkaisia ja kuormittuneita palveluita.

Arvoisa puhemies! Tällainen maahanmuutto pahentaa Suomen kestävyysvajetta sekä lisää vero- ja velkataakkaa. Rajalliset resurssimme tulee kohdistaa omien vähäosaistemme ja apua tarvitsevien auttamiseen. Perheenyhdistämisoikeuden kytkeminen riittävään toimeentuloon ja muihin perheenyhdistämisdirektiivin sallimiin lisäкитеereihin tukee integroitumista ja vähentää kustannuksia. Ja mikäli haluatte houkutella maahan koulutettuja huippuosaajia, tehkää ihmeessä niin. Vähänlaisesti heitä on tulossa, vaikka prosesseihin on pumpattu lisää rahaa. Sen sijaan järjestelmämme houkuttelee aivan muunlaista maahanmuuttoa.

Suomen julkinen talous on kriisissä valtiosta kuntiin, eikä lyhyeksi jäävä kasvu onnistu korjaamaan kroonisia alijäämiä tai taittamaan velkaantumista. Vastuuntuntoinen hallitus ei tällaisessa tilanteessa tekisi muita kuin suomalaisten hyvinvointia, turvallisuutta ja maan taloudellista elpymistä tukevia toimia.

Arvoisa puhemies! Niinpä teen seuraavan epäluottamuslause-esityksen: ”Humanitaarisen maahanmuuton vauhdittaminen ja houkuttelu on vastuutonta ja epäoikeudenmukaista maamme omia kansalaisia ja veronmaksajia kohtaan. Koska hallitus entisestään lisää veronmaksajan taakkaa toissijaisilla ja oman ideologiansa mukaisilla hankkeilla, se ei enää nauti luottamustamme.” [Jukka Gustafsson: On se niin helppoa, rajat kiinni!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

14.24 **Eveliina Heinäluoma sd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallitus on sitoutunut siihen, että yhteiskuntamme kehittyä koronasta huolimatta kestäväan ja tasarvoiseen suuntaan. Kaikista heikoimmassa asemassa olevista huolehditaan, meidän tärkeät julkiset palvelut, niin koulut kuin terveysasemat, pysyvät toiminnassa ja julkisen talouden kestävydestä pidetään kiinni.

Hallitus on todistanut näiden tavoitteiden toteutumisen myös koronakriisin hoidossa. Kaikkialla maailmassa on uskottu vahvan julkisen talouden elvytyksen olevan reitti koronan aiheuttamasta taloudellisesta kriisistä ulospääsyyn. Pandemia-aika on lisännyt jokaisen valtion velkaantumista Euroopassa. Suomi onneksemme kuuluu vähiten velkasuhdettaan kasvattaneiden maiden joukkoon.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Hallitus on luonut siltaa kriisistä yli pääsemiseksi, ja nyt katse on yhteiskunnan avoimna pitämisessä terveysturvallisella tavalla sekä työllisyyden parantamisessa. Suomeen on syntynyt vuodessa yli 100 000 lisätyöpaikkaa, ja hallitus onkin valtiovarainministeriön mukaan saavuttamassa kunnianhimoisen työllisyystavoitteen.

Jo vuosikymmeniä olemme kadehtineet Ruotsin korkeaa työllisyysastetta. Tämän vaalikauden aikana Ruotsin etumatka on kutistunut lähes puoleen ja on nyt pienempi kuin kertaakaan 2000-luvulla.

Tällä tiellä pitää jatkaa. Erityisesti osaaajapula vaatii ratkaisuja. Siksi panostamme koulutukseen ja työvoimapalveluihin. Hallitus haluaa myös huolehtia siitä, että tulevaisuuden suomalaisessa hyvinvointivaltiossa voidaan turvata laadukas vanhustenhoiva, maksuton korkeakoulutus ja turvaverkot työttömyyden varalta. Tämän varmistamiseksi tarvitsemme korkean työllisyysasteen sekä työkäsiä paikkaamaan eläköitymistä. Siksi hallitus pyrkii madaltamaan esteitä saapua Suomeen työn perässä, houkuttelemaan osajia ja luomaan Suomesta kuvaa avoimena ja tulijat opiskelemaan tai työelämään tervetulleiksi toivottavana yhteiskuntana.

Arvoisa puhemies! Kaiken tämän työn keskellä, mitä tekee eduskunnan suurin oppositiopuolue perussuomalaiset, tällä kertaa Liike Nytin tuella? [Välihuutoja oikealta] Puolue laatii hallitukselle välikysymyksen maahanmuutosta ja taloudesta tilanteesta, jossa Suomeen tulee historiallisen vähän niin työn perässä kuin myös humanitaarisin syin muuttavia. [Perussuomalaisten ryhmästä: Ei pidä paikkaansa!] Siis aikana, jolloin kaikki muut keskittyvät koronakriisin hoitoon, terveyskeskusjonojen purkamiseen ja nuorten mielen-terveysongelmien korjaamiseen, perussuomalaiset haluavat käyttää oppositiopolitiikan järeintä työkalua, välikysymystä, siirtääkseen huomion, mihinkäs muuhun kuin, maahanmuuttoon. [Jussi Halla-aho: Faktat kateissa!] Nyt tekosyyksi on kelvannut sisäministeriön työryhmän valmistelun perusteella lausuntokierrokselle lähetetty esitys, josta ei ole vielä hallituksen esitystä, saatikka lopullista hallituksen linjausta. [Jani Mäkelä: Vedättekö pois sen?] Kun perussuomalaisilla ei ole vastauksia kansalaisten todellisiin ongelmiin, [Leena Meri: Vai niin!] he suuntaavat katseensa suomalaisten päiden yli rajoille, joista he ovat löytävinään ratkaisut kaikkiin kansalaisten ongelmiin. Haloo, perussuomalaiset: [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Suomi ja suomalaiset ovat täällä. [Jukka Gustafsson: Olipa hyvin sanottu!]

Muut oppositiopuolueet — kokoomus ja kristillisdemokraatit — ovat katsoneet parhaaksi olla tämän välikysymyksen ulkopuolella.

Arvoisa puhemies! Marinin hallitus on sitoutunut edistämään hallittua ja inhimillistä turvapaikka- ja pakolaispolitiikkaa. Suomi tukee myös eurooppalaisten ratkaisujen löytämistä, sillä vain yhteneväisillä eurooppalaisilla käytännöillä voimme taata hallitun maahanmuuttopolitiikan. Hallitus on myös korjannut viime kauden tarpeettomat turvapaikkapolitiikan kiristykset, kuten turvapaikanhakijoiden oikeusavun käyttömahdollisuuksien heikentämisen tai valitusaikojen lyhentämisen. Tämä hallitus uskoo, että asianmukainen ja turvapaikanhakijan oikeusturvasta huolehtiva turvapaikkaprosessi on sekä oikeudenmukaisin että kustannustehokkain järjestelmä. Perheenyhdistämiseen liittyen pidämme tärkeänä edetä hallitusohjelman mukaan.

Arvoisa puhemies! Afganistanin kriisi ja inhimillinen hätä ovat koskettaneet monia suomalaisia. Suomi on aina kantanut vastuunsa rauhan edistämisestä maailmassa ja ihmisten auttamiseksi kriisien tai sodan keskellä. Se on tarkoittanut apua kriisien lähialueelle pake-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

neville sekä siviilien auttamista turvaan pois sodan tai sorron keskeltä. Älkäämme nytkään kääntäkö selkäämme heille, jotka ovat hengenvaarassa kriisin keskellä. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

14.29 **Ville Tavio ps** (ryhmäpuheenvuoro): Herra puhemies! Hallituksessa suunnitellaan ei-työperäisen maahanmuuton lisäämistä perheenyhdistämisiä helpottamalla. Suomessa on jo entisestään hyvin löysä perheenyhdistämismalli, ja niinpä perheenyhdistäminen on merkittävä maahantulon väylä. Tämä johtuu kansallisista päätöksistä. Me voimme näihin itse vaikuttaa, ja nämä Suomessa hallitus päättää. Ennen koronapandemian käynnistymistä vuonna 2019 Suomi myönsi yli 10 000 perheperusteista oleskelulupaa vuodessa. Taso on yhä aika korkea, mutta tiedämme, että se kyllä tästä nousee.

Hallituksen arvio siitä, paljonko tässä heidän kaavailemassaan perheenyhdistämisen helpottamisessa seuraa lisää ei-työperäisiä maahanmuuttajia Suomeen, on väärä. Hallitus sanoo määrän olevan parisataa tulijaa lisää vuosittain, mutta Maahanmuuttovirasto on todennut arvion olevan selvästi alakanttiin ja päätösten kasvattavan määrää huomattavasti enemmän.

Alaikäisen perheenyhdistämisen osalta on erittäin huono suunta, että hallitus haluaa suosia tätä niin sanottua ankkurilapsi-ilmiötä. Siinä alaikäinen perheenkokoaja lähetetään matkaan edeltä, koska tuolloin muut sukulaiset pääsevät maahan perässä vapaasti. Tämä on omiaan ruokkimaan lasten ihmissalakuljetusta. Suojelupoliisi on varoittanut, että muutos helpottaa kansallista turvallisuutta uhkaavien yksilöiden Suomeen pääsyä. Terroristitkin siis pääsevät maahan helposti, jos vain lähettävät alaikäisen lapsen edeltä. Lisäksi alaikäisten suosiminen saa monet täysi-ikäiset turvapaikanhakijat väittämään olevansa alaikäisiä, vaikkapa 17-vuotiaita. Tämähän on nykyäänkin jo suuri ongelma. Vuonna 2016 tämän siirtolaisaallon jälkiselvittelyssä paljastui, että ikätesteissä siis lähes 70 prosenttia testatuista alaikäisinä esiintyneistä turvapaikanhakijoista olikin oikeasti aikuisia. [Maria Guzenina: Miksi ette tehneet silloin jotain? — Jukka Gustafsson: Vanhaa tietoa!]

Perussuomalaiset ovat suomalaisten puolella ja hallitun maahanmuuttopolitiikan kannalla. Tämä perussuomalaisten välirikysymys maahanmuuttopolitiikasta peilaa taloutta, koska tämä ei-työperäinen maahanmuutto on talouden näkökulmasta kerta kaikkiaan kestänyt. Ei ole kestävää vastaanottaa uusia siirtolaisia, kun aiemminkaan saapuneet eivät ole vielä työllistyneet. [Juha Mäenpää: Nostetaan bensa hintaa!]

Maahanmuuton järjestelmä on Suomen edun kannalta jo rikki. Ihme, että demarit tuossa puolustivat sen olevan jotenkin ehjä. Tämä järjestelmä on rikki ja nyt se heikentyy entisestään. Tästä ei-työperäisestä maahanmuutosta seuraa paljon lisää työttömyyttä, ja se on hyvinvointivaltion taloudelle erittäin raskasta. Marinin hallitus näyttää haluavan, että Suomi on koko maailman sosiaalitoimisto.

Suomi ottaa nyt nousukaudellakin 7 miljardia lisää velkaa. Emme voi avokätisesti ottaa jokaista Suomeen haluavaa siirtolaista vastaan. Jatkuva verovaroilla elätettävien ulkomaalaisten virta on taloudellinen ongelma. Se on epäoikeudenmukaista suomalaisia veronmaksajia kohtaan. Se on myös yhä enemmän turvallisuusriski.

Perussuomalaiset kysyvät, miksi sellaisen ulkomaalaisen, joka ei ole kyennyt aikaansaamaan omaa toimeentuloaan vaan elää veronmaksajien tarjoaman sosiaaliturvan varassa, tulisi saada tuoda sukulaisiaan maahan vapaasti elämään kanssaan sosiaaliturvalla. Työttömien ulkomaalaisten kustannus koituu raskaasti kaikkiin valtion määrärahoihin, kuten

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä koulutukseen ja oikeuslaitokseen. Vähäiset resurssimme pitäisi käyttää ensin suomalaisten työttömien ja pienituloisten auttamiseen. [Vasemmistoliiton ryhmästä: Mitä perussuomalaiset tekee?]

Perussuomalaiset tahtovat nostaa keskusteluun myös pakolaispolitiikan yleisen linjattomuuden, sillä on varsin erikoista, että pakolaiskiintiötä nostettaisiin aina sen mukaan, kun jossain päin maailmaa on käsillä näkyvästi uutisoitu kriisi, kuten Afganistanissa. Koko pakolaiskiintiön ajatuksena oli alun alkaen, että hallitus voi itse päättää, paljonko ulkomaalaisia otetaan maahan valtion kustannuksella. Nykyisinhän tämä järjestelmä on rikki, tulppa on irti. Hallitus ohjaa näitä virtoja sillä, mitkä ovat sen luomat maahantulon kannustimet ja maahantulon esteet. Nyt hallitus on lisäämässä noita virtoja entisestään, ja nämä uudistukset kantavat mahdollisesti jopa kymmenien vuosien päähän näiden tulijoiden kustannuksissa.

Arvoisa puhemies! Suomi on valinnan edessä: Ruokkiiko se tätä tuhoisaa suuntaa entisestään vai pyrkii se tekemään maahanmuutosta kontrolloitua sekä Suomen edun mukaista? [Puhemies koputtaa]

Kannatan edustaja Purran tekemää epäluottamuslausetta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

14.35 Heikki Vestman kok (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Realismia ja ratkaisuja — se on kokoomuksen linja humanitaarisessa maahanmuutossa. Haluamme auttaa hädänalaisimpia, voimavarojen rajoissa. Emme hyväksy turvapaikkajärjestelmän väärinkäyttöä. Ymmärrämme, että liberaalidemokratian avoin yhteiskunta edellyttää säilyäkseen tiukkojakin rajoja. Haluamme suojella kalleimpia arvojamme: vapautta, tasa-arvoa ja turvallisuutta.

Viimeistään vuosien 2015—2016 siirtolaiskriisi osoitti, että yksittäisiä lähinnä poliittisen tai uskonnollisen vainon uhreja varten luotu turvapaikkajärjestelmä on rikki. [Jussi Halla-ahon välihuuto] Tuolloin vain alle neljännes kansainvälistä suojelua hakeneista sai myönteisen päätöksen. Loput eivät olleet liikkeellä turvan tarpeesta, vaan muista syistä. Tänään todellisuutta on, että Viro, Liettua ja Kreikka suojautuvat raja-aidoin turvapaikkajärjestelmää härskisti hyödyntävältä hybridivaikuttamiselta. Paikoin turvapaikkahakemusten jättäminen on yksinkertaisesti estetty EU:n hyväksynnällä ja tuella.

Turvapaikkajärjestelmää ei tarkoitettu massasiirtolaisuutta varten. Kokoomuksen tavoitteena on minimoida rajat ylittävä turvapaikanhaku ja kohdentaa turva kaikkein hädänalaisimmille, kuten naisille ja lapsille. Ensisijaisesti on autettava lähtöalueilla. Suomea palvelleiden afgaanien auttaminen Suomeen on esimerkki avun oikeasta kohdentamisesta.

Arvoisa puhemies! Viime kaudella kokoomuslaisten sisäministerien johdolla tehtiin ja valmisteltiin tiukennuksia lakiin. Turvapaikkamenettelyä tehostettiin, ja uusintahakemusten sekä perheen yhdistämisen ehtoja kiristettiin. Lisäksi valmisteltiin tiukennuksia, jotka edustavat yleiseurooppalaista ja pohjoismaista linjaa: hakemusten käsittely rajamenettelyssä, pysyvän oleskelun ja kansalaisuuden kriteerien kiristyksen, törkeisiin rikoksiin syylistyneiden kansainvälisen suojelun aseman poistaminen, nopeat karkotukset ja säilöön-oton edellytysten laajentaminen. Vasemmistohallitus hautasi tämän porvarihallituksen tekemän maahanmuuttajataustaisten rikollisuuden torjuntaohjelman pöytälaatikkoon. Punavihreiden äänetön yhtiömies keskusta hiljaisesti myöntyi. Realismi vaihtui sinisilmäisyydeksi. Hälyttävä esimerkki on lakiluonnos perheen yhdistämisestä. Maahanmuuttovirasto

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

on varoittanut, että vakavista rikoksista syytetyt tai supon mukaan kansallista turvallisuutta uhkaavat henkilöt voisivat päästä maahan lähettämällä lapsensa ankkureiksi edeltä. [Mari Rantasen välihuuto] Lisäksi ehdotettu toimeentuloedellytyksen poistaminen perheenkoajalta romuttaisi kotoutumisen kannusteita.

Hyväksyvätkö keskusta ja SDP todella mallin, joka lienee Euroopan holtittomin? Kokoomus ei hyväksy kansallisen turvallisuuden vaarantamista ja epäterveiden vetovoimatekijöiden vahvistamista. Perusteettomat hakijat on pysäytettävä rajalle. Turvapaikkahakemukset tulee ratkaista rajavyöhykkeellä päästämättä henkilöä maahan. Rajamenettelyä tulisi käyttää EU:n ulkorajoilla ja Suomessa. Direktiivi sallii menettelyn itärajallamme, mutta hallitus on pysäyttänyt asian valmistelun. Laajamittainen maahantulo on Suomelle todellinen turvallisuusriski tänäänkin. Kokoomuksen mielestä Suomeen on luotava valmius rajoittaa ja estää turvapaikanhaku määräaikaaisesti kansallisen turvallisuuden vaarantumisen perusteella. Miksei Marinin hallitus ole edistänyt tätä asiaa?

Arvoisa puhemies! Kotoutumisen on oltava maahanmuuton ehto. Liian harva Suomeen jäänyt on kotoutunut. Kyse on yksisuuntaisesta prosessista: tulija kotoutuu uuteen maahan. Tulijalta pitää vaatia aitoa halua sitoutua maamme sääntöihin, kieleen ja työmarkkinoille. Kokoomuksen mielestä kansalaisuuden ja pysyvän oleskeluluvan on perustuttava riittävään kielitaitoon sekä työ- ja opiskeluaikaan Suomessa. Kotoutumiseen kannustamiseksi on tarpeellista eriyttää sosiaaliturva siten, että se on kotoutumisjakson aikana muuta väestöä matalampi, sekä selvittää tukikaton käyttöönotto.

Valikoiva maahanmuutto on Suomelle kohtalonkysymys: Ilman osaavia ulkomaisia työntekijöitä ja yrittäjiä hyvinvointiyhteiskunnan pohja putoaa. Turvallisuus ja vakaus ovat paitsi suomalaisille kalliita myös valttikortti, kun kilpailemme kansainvälisesti osavasta työvoimasta. Ne menetetään, jos humanitaariselle maahanmuutolle ei aseteta kestäviä, tiukkojakin reunaehtoja.

Esitän seuraavan epäluottamuslauseen: ”Eduskunta toteaa, että hallitus on epäonnistunut humanitaarisen maahanmuuton kestävien reunaehtojen asettamisessa ja turvapaikkajärjestelmän tiukentamisessa, jotta apu kohdentuisi kaikkein hädänalaisimmille, sekä pysäyttänyt viime vaalikaudella valmisteluun otettujen tiukennusten valmistelun, minkä vuoksi hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.”

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kärnä, olkaa hyvä.

14.40 **Mikko Kärnä kesk** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä välikysymyksessä ei ole kyse maahanmuuttopolitiikasta — ei. Tässä välikysymyksessä ei ole kyse taloudesta — ei. Tässä välikysymyksessä on kyse perussuomalaisista. Kuntavaaleissa perussuomalaiset jäivät neljänneksi. Kokoomus on mennyt gallupeissa ohi ja ottanut opposition johtajuuden — onnittelut siitä kokoomukselle. [Sari Sarkomaa: Tämä pitää paikkansa!] Puoluekokouksen valintojen jälkeen perussuomalaiset ovat hajallaan. Kun muu ei auta, tehdään välikysymys. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä] Siitä tässä on kyse.

Arvoisa puhemies! Kansanvallassa välikysymyksiä saa ja pitääkin tehdä. Niiden täytyisi kuitenkin perustua tosiasioihin. Tämä välikysymys perustuu perättömille väitteille. [Leena Meri: Jaha!] Perussuomalaiset väittävät, että menossa — tai ainakin pian tulossa — on hallitsematon maahanmuuttoalto Suomeen. Maahanmuutto oli hallitsematonta, kun perussuomalaiset olivat hallituksessa. Hallitsematon maahanmuutto päättyi, kun perussuomalaiset jättivät hallituksen. [Vasemmalta: Kyllä!] Perussuomalaiset myös väittävät, että

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

hallitus ajaa ”Länsi-Euroopan liberaaleinta perheenyhdistämissäpolitiikkaa”. Hyvät perussuomalaiset: tässä on kyse sisäministeriön työryhmän, ei hallituksen, esityksestä. Sellaista esitystä ei vielä ole. Tämä välikysymyksenne perustuu siis myös täysin virheellisiin tietoihin. Teidän tunnuslauseenne, perussuomalaiset, on ollut: ”Jotain rajaa.” No jotain rajaa, perussuomalaiset! [Naurua — Ben Zyskowiezin välihuuto]

Arvoisa puhemies! Keskustan linja maahanmuuttopolitiikassa on inhimillinen mutta realistinen. Aidosti hädänalaisia ihmisiä pitää auttaa, ja apua pitää antaa mahdollisimman lähellä ihmisten kotiseutuja. [Jussi Halla-aho: Se on Sipilän linja!] Tämän täytyy olla myös Afganistan-politiikan lähtökohta. [Leena Meren välihuuto] Keskusta ei tue pakolaiskiintiön tuntuva nostamista. Perheenyhdistämisten helpottamisessa keskusta on sitoutunut vain ja ainoastaan hallitusohjelmassa sovittuun. [Juha Mäenpää: Ja kiertäviä konsultteja!] Toisekseen, Suomeen pitää voida tulla ulkomailta töihin ja opiskelemaan. Opiskelu, työnteko ja kielen oppiminen ovat parasta kotoutumista. Toimettomuudesta tulee ainoastaan ongelmia. Kolmanneksi, sosiaaliturvan väärinkäyttö pitää estää. Rikolliset taas tulee poistaa maasta. Pidetään siis pää kylmänä, sydän lämpimänä ja maahanmuutto hallittuna. Se on keskustan linja. [Naurua perussuomalaisten ryhmästä]

Arvoisa puhemies! Härskintä tässä perussuomalaisten epävälikysymyksessä ovat väitteet rahankäytöstä — että veronmaksajien rahoja hassattaisiin maailmanparantamiseen. Hyvät perussuomalaiset: perhevapaa-uudistus, sote-uudistus, hoitotakuu, opintotuen tulo-rajojen nostaminen, kotitalousvähennyksen korottaminen, eläkeläisten työtulovähennyksen parantaminen — mitä nämä ovat, jos eivät päätöksiä suomalaisten ja Suomen hyväksi? [Jani Mäkelän välihuuto] Sairaiden hyväksi. Pienituloisten hyväksi. Työttömien hyväksi. Lapsiperheiden hyväksi. Ikäihmisten hyväksi. Maaseudun lasten hyväksi.

Arvoisa puhemies! Ihmisillä on oikeutettuja huolia maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta. Onneksi keskustalla on hallituksessa ajamassa järkevää politiikkaa näissäkin asioissa. [Leena Meri: Koskas se jalkapanta tulee?]

Lopuksi täytyy vielä kysyä, hyvät perussuomalaiset: kuinka te kehtaatte? Ja kyllähän te kehtaatte! [Jani Mäenpää: Saako taputtaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

14.44 **Hanna Holopainen vihr** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! [Hälinää] Olemme täällä käsittelemässä perussuomalaisten ja Liike Nytin yhteistä...

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Holopainen, hetkinen. — Pyydän taas salia hieman rauhoittumaan, että kuulemme puhujan puheenvuoron.

Olemme täällä käsittelemässä perussuomalaisten ja Liike Nytin yhteistä välikysymystä. Näennäisesti välikysymys koskee humanitäärisen maahanmuuton kustannuksia. Perimmäinen lähtökohta näyttää olevan, että pakolaisten auttaminen on vain ja ainoastaan huono asia. Pakolaisten, varsinkin lasten, auttamisessa on kuitenkin lopulta kyse siitä, millaisia me haluamme olla ihmisinä. Haluammeko me olla ihmisiä, jotka auttavat hätään joutuneita? Olemmeko me tässä salissa sellaisia ihmisiä, jotka auttavat, vai näemmekö me toiset ihmiset vain kuluerinä?

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Mikäli jälkimmäisen näkökulman valitsee, niin sille voi tietysti keksiä loputtomasti taoudellisia perusteluja. Aina voi valita luvuista ja asioista kaiken miinusmerkkisen eikä lainkaan plussia. Näin tässä välikysymyksessä on tehty. Ihmisyyttä, inhimillisyyttä, empatiaa ja ihmisarvoa ei voi mallintaa euroiksi Excel-taulukkoon, ja tosiasiaa niiden arvo on mittaamaton. Humanitäärisessä maahanmuuttopolitiikassa on kysymys nimenomaan ihmisyydestä, ihmisarvosta ja inhimillisyydestä. Kyky empatiaan ja ihmisten sisäsyntyinen halu auttaa toisia on sisäänkirjoitettuna geneissämme. Ihmisoikeudet, hädässä olevien auttaminen ja kansainvälisten sopimusten noudattaminen ovat myös pienen Suomen etu.

Arvoisa puhemies! Mikäli me luovumme noista perusperiaatteistamme pulassa olevien ulkomaalaisten kohdalla, ei siitä ole pitkä matka siihen, että vastaavaa moraalista joustoa löytyy muidenkin apua tarvitsevien ja heikommassa asemassa olevien väestöryhmien suuntaan. [Jussi Halla-ahon välihuuto]

Välikysymys tähtää käytännössä siihen, että väkivallan ja sodan erilleen heittämät perheet eivät yhdistyisi. Sitä myötä välikysymys suuntautuu, ei vain hallitusta kohden, vaan lapsia ja heidän oikeuksiaan vastaan. Tällä hetkellä perheenyhdistämislakimme tekee suojelua saaneille perheenyhdistämisestä lähes mahdotonta Suomessa. Maamme hyvin tiukan pakolaisseulan [Jussi Halla-aho: 10 000 vuodessa!] läpäisseet maailman hädänalaisimmat perheet jäävät hajalleen, vaikka voisimme auttaa heitä. On selvää, että humanitäärisistä syistä oleskeluluvan saaneen on vaikea keskittyä uuden elämän rakentamiseen, mikäli mieltä kalvaa jatkuva ikävä ja yksinäisyys sekä huoli konfliktien keskellä elävistä perheenjäsenistä.

Moni suomalainen joutui korona-aikana paljon lievemmissä muodossa vastaavaan tilanteeseen. Perheenjäseniä ei päässyt tapaamaan kuukausiin, monet hää, ristiäiset ja hautajaiset pidettiin hyvin pienellä porukalla. Tällä eristäytymisellä oli vakavat vaikutukset mielenterveyteen ja arjessa jaksamiseen.

Kotoutumisen onnistumisen näkökulmasta olisikin tärkeää pikemminkin edistää perheenyhdistymistä kuin pyrkiä sitä entisestään vaikeuttamaan. Tämän osoittavat kotoutumista koskevat tutkimukset.

Suomesta suojelua saaneet pakolaiset ovat niitä, jotka on tiukassa syynissä varmuudella todettu suojelua tarvitseviksi. Heidän tilanteensa on huono, koska vuoden 2016 lakimuutoksella kiristettiin perheenyhdistämisen kriteerejä. Nelihenkisessä perheessä perheenkoajan kuukausitulojen olisi oltava nettona 2 600 euroa. Yli puolet suomalaisista tienaa vähemmän.

Arvoisa puhemies! Yli puolet suomalaisista ei pystyisi samoilla kriteereillä yhdistämään omaa perhettään. [Jussi Halla-aho: Tämä on suomalaisten kotimaa!] Käytäntö on äärimmäisen syrjivä. Se jättää hädänalaiset lapset erilleen vanhemmistaan. Se jättää puoliset erilleen toisistaan ja lapsistaan. Se jättää nuoret alttiiksi rikoksille ja ääriryhmille. Perhe-elämä ei ole vetovoimatekijä vaan ihmisoikeus. Sitä Suomenkin tulee oikeusvaltiona ja varsinkin tuoreena YK:n ihmisoikeuskomitean jäsenenä kunnioittaa. [Jussi Halla-ahon välihuuto]

Välikysymyksessä on mainittu maahanmuuttajien riski syrjäytyä ja jäädä työttömäksi. Olisi loogista, että näistä asioista huolta kantavat perussuomalaisten ja Liike Nytin eduskuntaryhmät tukisivat hallituksen toimia syrjäytymisen ehkäisemisessä ja maahanmuuttajien työllisyyden edistämisessä, varsinkin kun meillä Suomessa on vaikea löytää osaavaa työvoimaa. Pulaa ei ole vain korkeakoulutetusta työvoimasta, vaan tekijöitä tarvitaan ki-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

peästi niin ravintolaan tarjoilijoiksi, konepajayrityksiin hitsareiksi kuin myös sosiaali- ja terveyssektorille.

Kyyti tulee olemaan kylmää, mikäli emme saa taklattia ennustetta huoltosuhteen kehityksestä Suomessa. Me tarvitsemme kipeästi lisää maahanmuuttajia, tai kansantaloutemme on vaarassa romahtaa. Esitetyn välikysymyksen todellisuus ei oikein millään tavoin ole sovitettavissa noiden reaali maailman haasteiden kanssa. Olisi korkea aika ymmärtää, että maahanmuuton kasvattaminen tulee olemaan Suomelle elinehto. Kylmä, sijainniltaan syrjäinen maa ei varsinaisesti ole mikään ideaalinen kohde maahanmuuttajalle. [Leena Meren välihuuto] Vetovoimaamme ei lisää se, että jopa osa päättäjistä lietsoo yhä kasvavaa maahanmuuttovastaisuutta yhteiskunnassamme. [Juha Mäenpään välihuuto] Meidän yhteiskuntamme kokonaisedun mukaista on työskennellä tässäkin salissa yhdessä rasismien ja syrjinnän kitkemiseksi ja vastakkainasettelun vähentämiseksi eikä lisätä niitä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

14.49 **Veronika Honkasalo vas** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Käsiteltävän välikysymyksen lukeminen on surullista kuultavaa. Välikysymyksen tekijät puhuvat täysin pelosta käsin. Pelosta käsin kaikki näyttää vaaralliselta, myös pieni lapsi, joka saa kasvaa perheensä kanssa. [Jussi Halla-aho: Tai vähän isompi lapsi!] Siitähän tässä on kyse. Välikysymyksen tekijöiden halusta kieltää perheiltä yhdessäolo, lapsilta ja nuorilta mahdollisuus kasvaa vanhempiensa kanssa turvallisessa ympäristössä.

Arvoisa puhemies! Nykyinen lainsäädäntö perheenyhdistämistä koskien on epärealistinen ja epäinhimillinen. Ei ole ainoastaan inhimillistä vaan myös ihmisoikeusvelvoitteiden mukaista korjata lainsäädännön puutteita. Kyse on yksilön kannalta yhdestä elämän merkityksellisimmästä asiasta, oikeudesta perhe-elämään, jota välikysymyksen tekijät nyt vastustavat. Kyse on lapsen edusta, jokaisen lapsen oikeudesta omien vanhempiensa läsnäoloon. Kyse on ihmisoikeuksista, joihin Suomi on sitoutunut, oikeuksista, jotka tällä hetkellä toteutuvat riittämättömästi.

Arvoisa puhemies! On mahdotonta lähteä tässä puheessa purkamaan niitä lukuisia harhaanjohtavia väittämiä, joita välikysymyksessä esitetään, mutta jos aloitetaan selvimmästä: Suomen julkistalous ei ole kriisissä, eikä varsinkaan sen takia, että maahanmuuttajat saavat yhteen perheensä. [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä — Leena Meri: Nyt tulee rahaa!] Väitteet ovat pelkoa lietsovia ja vailla inhimillistä kykyä suhtautua lähimmäisiin. [Leena Meri: Aha!]

Välikysymyksessä on täysin sivuutettu se tosiasia, että perheenyhdistäminen on Suomessa erittäin haastavaa, monelle käytännössä mahdotonta. Perheenyhdistämisestä voivat ylipäänsä haaveilla vain ne, joille on myönnetty oleskelulupa erittäin tiukan seulan läpi. Käytännössä Suomen perheenyhdistämispolitiikka on viime vuosina ollut niin tiukkaa, että Suomi on aktiivisesti tehnyt muun muassa monista yksin Suomeen tulleista lapsista perheettömiä. [Leena Meri: Ai Suomi on tehnyt?] Perheenyhdistämisen ongelmat on todettu lukuisissa selvityksissä. Nämä ongelmat tulisi korjata, ja tähän hallitus onkin onneksi ryhtynyt.

Arvoisa puhemies! Kyse on lapsen edusta. Lapsen etu ei ole mielipidekysymys, vaan se on määritelty YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa. Lapsen edun arviointi ei ole kuitenkaan nykykäytännössä ollut riittävää perheenyhdistämistapauksissa, ja YK:n lapsen oi-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

keuksien komitea on antanut Suomea koskevan langettavan päätöksen turvapaikka-asiaa koskien viime keväänä. Perussuomalaiset haluavat kuitenkin heikentää lapsen etua entisestään.

Arvoisa puhemies! On kyse oikeudesta perhe-elämään. On ristiriitaista, että kun on kyse maahanmuuttajista, yhteisen perhe-elämän viettämisestä pyritään tekemään hankalaa ja sitä arvotetaan negatiivisesti. Samaan aikaan suomalaisten perheiden kohdalla haikaillaan siitä, kuinka he vain viettäisivät aikaa enemmän yhdessä. [Leena Meri: Kyllä, suomalaiset ensin!]

On selvää, että perheestä erossaolo vaikuttaa kotoutumiseen ja hyvinvointiin. Tutkimukset osoittavat, että perheenyhdistämisen kiristyksillä on vakavia sosiaalisia, terveydellisiä ja taloudellisia seuraamuksia pakolaisille ja heidän perheilleen. Tutkimusten mukaan huoli perheenjäsenestä aiheuttaa vakavia masennus- ja ahdistusoireita. Näitä ongelmia perussuomalaiset siis haluavat lisätä.

Arvoisa puhemies! Välikysymyksessä maahanmuuttajat esitetään kulueränä, joka kuormittaa valtion julkistaloutta. [Jussi Halla-aho: Hyvin sanottu!] Tutkimuksissa on todettu, että maahanmuutto, pakolaisuus mukaan lukien, nimenomaan hyödyttää julkista taloutta pitkällä aikavälillä, [Leena Meri: Siellä on 24 000 työtöntä!] kunhan panostetaan kotoutumiseen ja työllistymiseen. Työllistymisen helpottamiseen löytyy paljon keinoja. On myös ymmärrettävää, että erilaiset ryhmät tarvitsevat tukea eri tavoin. [Jani Mäkelä: Minkä takia?] Suomen velvollisuus on auttaa ja tukea.

Ylipäättänsä perussuomalaisten puheet jonkinlaisista maahanmuuton kokonaiskustannuksista ja ihmisten nettoarvottamisesta ovat varsin epäinhimillisiä. Onko perussuomalaisten näkemys se, että ihminen arvotetaan nettovaikutusten kautta? Tällaista ajattelutapaako välikysymyksen tekijät haluavat edistää suomalaisessa yhteiskunnassa laajemmin [Leena Meri: Suomalaiset ensin!] esimerkiksi sairaiden ihmisten osalta? [Juha Mäenpää: Ei kun niiden turvaksi tätä tehdään!]

Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset puhuvat täysin vailla ymmärrystä hädästä, jota kansainvälistä suojelua hakevat ovat kokeneet. [Leena Meri: Mitähän paperia olet luke-
nut?] He puhuvat täysin vailla ymmärrystä suomalaisen turvapaikkajärjestelmän ankaruudesta. Täysin vailla ymmärrystä niistä kotoutumiseen liittyvistä kynnyksistä, joita turvapaikanhakijat kohtaavat Suomeen asettuessaan. Oikeus perhe-elämään on ihmisoikeus, eikä ihmisen arvoa mitata nettoarvolla. — Kiitos!

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Ledamot Norrback.

14.55 **Anders Norrback r** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Välikysymys on vahvin parlamentaarinen ase. Sitä taustaa vasten välikysymyksen tekeminen sellaisesta päätöksestä, jota ei vielä ole tehty, on kyllä kummallista. Nyt niin tehdään. [Juha Mäenpää: Te voitte vaikuttaa siihen!]

Perheenyhdistämistä koskevan lakiehdotuksen luonnos on ollut lausuntokierroksella, mutta hallitus ei ole päättänyt, millainen lakiehdotuksesta tulee. Emme siis tiedä, onko tuleva lakiehdotus hyvä vai huono. Silti tehdään välikysymys. [Ben Zyskowicz: Mitäs mieltä te olette?] Eikö hallituksen luottamus tulisi mitata sellaisissa asioissa, joissa kyseenalaise-
tetaan hallituksen tekemiä päätöksiä? [Leena Meri: No kertokaa kantanne!] Nyt mitään päätöstä ei ole olemassa, joten tämä keskustelu on melko absurdi.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Ärade talman! Samtidigt vill jag fråga: Vad är det riktigt man är rädd för när man i interpellationen — jag citerar — varnar för "att skapa fler attraktionsfaktorer för den humanitära invandringen"? Att skapa ett fungerande system för familjeåterföreningar är ju bra. Ingen av oss mår bra av att leva avskild från sin familj — tvärtom, att man förenas med sin familj kan vara en förutsättning för en lyckad integration. Man tappar lätt proportionerna — liksom i den här interpellationstexten, där man lyfter fram alla problem och risker man ser, som är förknippade med familjeåterföreningen.

I min egen kommun, Närpes, har vi goda erfarenheter av att ta emot flyktingar. De som en gång kom som flyktingar till Närpes har fått arbete, de har integrerats i samhället och kan i dag betraktas — om man så vill — som en del [Mika Niikon välihuuto] av den arbetsinvandring som det finländska samhället så mycket behöver.

Arvoisa puhemies! Ulkomaalaislakia uudistetaan ja perheenyhdistämisen edellytyksiä parannetaan. On tietenkin syytä tarkastella huolellisesti sellaisia tapauksia, joissa perheenkokoja on alaikäinen tai lapsi. Väärinkäytöksille ja ihmissalakuljetukselle ei tietenkään tule avata uusia ovia.

Aikuisten perheenkokoajien osalta on pitkään ollut tarpeen tarkastella perheenyhdistämistä koskevia tulorajoja. Maahanmuuttoviraston nykyiset tuloehdot ovat nimittäin kohtuuttomia. Neljän hengen perheen osalta yhden täältä oleskeluluvan saaneen henkilön tulisi Maahanmuuttoviraston vaatimuksen mukaan tienata 2 600 euroa kuussa nettona — ja korostan, että tässä on kyse nettopalkasta. Monet vievät keskustelua harhaan väittämällä virheellisesti, että asetuksessa tarkoitettaisiin bruttopalkkaa. Kuinka moni suomalainen saa sellaista kuukausipalkkaa nettona, sitä voidaan kysyä. Korkeakoulututkintoa vaativia ammattitehtäviä, joissa kuukausittaiset nettotulot ovat alle 2 600 euroa, voisi luetella vaikka kuinka paljon.

RKP:n ja ruotsalaisen eduskuntaryhmän mielestä tulorajoja tulee tarkastella nyt lain uudistamisen yhteydessä. Lähtökohdana tulee edelleenkin olla se, että aikuisen perheenkokoajan on kyettävä elättämään perheensä, mutta tulorajan on oltava realistinen.

Ärade talman! Jag finner det beklämmande i denna interpellationstext att den delar in folk på basis av hur de har kommit in till landet. SFP och svenska riksdagsgruppen är främmande för ett sådant tänkande. Det är precis som Finlands Flyktinghjälp i Helsingin Sanomats Vieraskynä-spalt förra fredagen träffande konstaterar: Familjeliv är inte en attraktionsfaktor, utan en mänsklig rättighet.

”Perhe-elämä ei ole vetovoimatekijä vaan ihmisoikeus”, kuten Helsingin Sanomien Vieraskynä-palstalla viime viikolla osuvasti todettiin.

Suomi tarvitsee sellaisen ulkomaalaislain, jolla edistetään perheenyhdistämisiä. Nyt on luotava inhimillinen järjestelmä, joka on selkeä ja toimiva. Ruotsalainen eduskuntaryhmä sanoutuu irti välikysymyksen ihmiskäsityksestä. Hallituksen pyrkimys edistää perheenyhdistämisiä nauttii täysin meidän luottamustamme. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tanus, olkaa hyvä.

14.59 **Sari Tanus kd** (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä ymmärtää perussuomalaisten ja Liike Nytin välikysymyksessä esiin nou-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sevia huolia maahanmuuton vaikutuksista suomalaisen yhteiskuntaan. Maahanmuuttoon liittyviä ongelmia ei pidä vähätellä, eikä niitä saa lakaista maton alle. Tarvitsemme kunnollista yhteiskunnallista keskustelua aiheesta.

KD:n eduskuntaryhmä ei kuitenkaan lähtenyt mukaan välikysymykseen, koska välikysymyksessä esiin nouseva linja poikkeaa liian suuresti kristillisdemokraattien linjauksista. Emme kannata hallituksen holtitonta ja idealistista suhtautumista maahanmuuttoon emmekä perussuomalaisten kovaa ”rajat kiinni” -politiikkaa.

KD:n linja on selkeä vaihtoehto ääripäiden välillä: maahanmuuttopolitiikan kolmas tie. Kannatamme inhimillistä mutta hallittua maahanmuuttoa. Tahdomme auttaa apua aidosti tarvitsevia ja turvata näiden oleskeluluvan saaneiden kotoutumisen maahamme. Jotta se voi onnistua, maahanmuuton on kaikissa tilanteissa oltava hallittua ja lieveilmiöitä on tiukasti torjuttava. Haluamme vahvistaa kiintiöpakolaisjärjestelmää ja sitä kautta myös hillitä hallitsematonta turvapaikan hakuun perustuvaa maahanmuuttoa.

Tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä ja panostusta rajaturvallisuuteen. Ihmiskauppaan ja ihmissalakuljetukseen pitää puuttua tiukan päättäväisesti. Samalla on tärkeää panostaa kehitysyhteistyöhön ja tarjota enemmän apua pakolaisille lähtömaiden lähituntumassa. Näin voimme auttaa suurempaa joukkoa avuntarvitsijoita.

Ne ihmiset, jotka tulevat Suomeen ja aidosti tarvitsevat turvapaikkaa, tulee ottaa vastaan. Näiden ihmisten kotiutumisen on pidettävä huolta ja kotoutumistoimiin panostettava riittävästi. Painotamme erityisesti kielitaidon merkitystä kotoutumisen helpottajana.

Suomalaisen yhteiskunnan pitää myös kyetä asettamaan vaatimuksia. Maahanmuuttajilla ja turvapaikanhakijoilla on myös iso oma vastuu kotoutumisen onnistumisessa. Ilman omaa motivaatiota kotoutuminen ei onnistu, vaikka yhteiskunta panostaisi siihen rajattomasti resursseja. Rikoksiin syyllistyneiltä ja valheellista tietoa antaneilta turvapaikanhakijoilta pitää voida evätä turvapaikka ja heitä pitää pystyä palauttamaan tehokkaammin lähtömaihinsa.

Arvoisa puhemies! KD:n eduskuntaryhmä on kantanut syvää huolta Afganistanin tilanteesta. Suomen pitää pyrkiä antamaan oma panoksensa maasta pakenevien auttamiseksi. Erityisesti vähemmistöjen edustajat, kuten kristinuskoon kääntyneet afgaanit, ovat suuressa vaarassa islamistihallinnon alaisuudessa. Emme voi kääntää selkäämme ja unohtaa heitä. Suomen on myös kannettava vastuunsa niistä afgaaneista, jotka ovat nyt vaarassa vain siitä syystä, että ovat tehneet töitä suomalaisille rauhanturvaajille tai muille toimijoille.

Välikysymyksessä arvostellaan merkittävästi hallituksen kaavailemia muutoksia perheenyhdistämiseen. On selvää, että perheenyhdistämiseen liittyy myös negatiivisia puolia. Emme saa olla sinisilmäisiä ja hyväksyä minkäänlaista järjestelmän hyväksikäyttöä. On kuitenkin selvää, että oman perheen saaminen uuteen kotimaahan on monille tärkeää. Se edistää kotoutumista ja ihmisten hyvinvointia. Miten pakolainen voi sopeutua uuteen, jos samanaikaisesti on suuri huoli perheestä?

Arvoisa puhemies! Turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten auttamisen lisäksi maahanmuutossa on kyse myös työperäisestä maahanmuutosta. Suomi tarvitsee osaavaa työvoimaa myös ulkomailta. Tällä hetkellä meillä on merkittäviä ongelmia työperäisen maahanmuuton kanssa. Kireän verotuksen maana Suomi ei ole houkutteleva kohde huippuosaajille. Vielä pahemmaksi tilanteen tekee Maahanmuuttoviraston vaikeudet käsitellä työ- ja oleskelupaikkahakemuksia. Tähän tarvitaan nopeasti todellinen ryhtiilike.

Arvoisa puhemies! Lopuksi teen seuraavan epäluottamuslause-esityksen: ”Eduskunta toteaa, että hallitus on epäonnistunut yhteiskunnan tarvitseman työperäisen maahanmuu-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

ton edistämisessä ja lupaprosesseihin liittyvien ylipitkien käsittelyaikojen lyhentämisessä sekä epäonnistunut maahanmuuttajien riittävässä kotouttamisessa ja hallitsemattoman maahanmuuton ja siihen liittyvien ongelmien riskin pienentämisessä, minkä vuoksi hallitus ei nauti eduskunnan luottamusta.”

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

15.04 Harry Harkimo liik (ryhmäpuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Olen erittäin tyytyväinen, että lähdimme mukaan tähän välikysymykseen. Mitä enemmän tähän on perehtynyt, sitä enemmän herää kysymys, miksi tähän on ollenkaan lähdetty. Mikä on syynä siihen, että vihreät hosumalla ja kiireellä ajavat Suomen löysintä mallia? [Mikko Kärnän välihuuto] — Huudatko, Kärnä, vielä? — Haloo, tästä pitää puhua juuri nyt.

Suomi on kansainvälinen ja avoin yhteiskunta. Sellaiseen kuuluu osana maahanmuutto. Liike Nyt ei vastusta maahanmuuttoa. Me kannatamme hallittua maahanmuuttoa. Se on meidän mielestämme sitä, että maahanmuuttoa koskevassa lainsäädännössä otetaan huomioon maahanmuuton positiiviset ja negatiiviset asiat sekä otetaan huomioon Pohjoismaiden ja länsieurooppalaisten maiden kanssa sekä laittomasti maassa oleskelevien poistuminen että poistaminen maasta.

Välikysymyksessä kaikilla puolueilla on mahdollisuus kommentoida avoimesti tätä vihreiden hallitsematonta maahanmuuttoa edistävää esitystä ja kertoa, edustaako tämä heidän maahanmuuttopoliittista linjaansa. Tämän asian nostaminen esille vasta siinä vaiheessa, kun hallituspuolueet olisivat lehmänkauppojen jälkeen kaikessa hiljaisuudessa sen hyväksyneet kabineteissa, olisi ollut virhe.

Vihreä puolue toistaa jatkuvasti olevansa ilmastopuolue. Kun katsoo heidän toimintaansa tällä hallituskaudella, heitä voisi kutsua enemmän rajat auki -puolueeksi. Sisäministeriössä Migrissä vihreiden valta ja pelolla johtaminen tuntuvat niin, että osa virkamiehistä uskaltaa kertoa mielipiteensä vain taustakeskusteluissa. [Leena Meri: Ajatella!]

Arvoisa puhemies, ärade talman! Tässä välikysymyksessä ei ole kyse siitä, että Liike Nyt ajaisi perheenyhdistämistä koskevan lainsäädännön kiristämistä. Kyse on siitä, että Liike Nyt vastustaa hallituksen sinisilmäistä pyrkimystä muuttaa maahanmuuttoa koskevaa lainsäädäntöä niin, että maahanmuutosta tulisi hallitsematonta ja sen kielteiset vaikutukset suomalaiseen yhteiskuntaan lisääntyisivät. Moni Länsi-Euroopan maa kamppailee maahanmuuton ja epäonnistuneen kotouttamisen kanssa. Kun näissä maissa lainsäädäntöä nyt korjataan, Suomessa ollaan menossa toiseen suuntaan. Mikä logiikka tässä on?

Yhtenä esimerkkinä sinisilmäisestä vailla logiikkaa olevasta maahanmuuttopoliitikasta voidaan nostaa pyrkimys helpottaa kansainvälistä suojelua saaneiden alaikäisten perheiden yhdistämistä. Alaikäisille ja heidän perheenjäsenilleen esitetty oleskelulupa-automaatti tulisi hyvin todennäköisesti lisäämään alaikäisten lasten lähettämistä ihmissalakuljettajien matkaan hengenvaarallisille ja traumatisoiville matkoille. Tie helvettiin on päällystetty kauniilla ajatuksilla. Tässä tapauksessa tuo sanonta konkretisoituu. Maahanmuuttoviraston asiantuntijat eivät tätä esitystä tue, eikä Liike Nyt.

Sen sijaan, että hallitus valmistelee esityksiä, jotka lisäävät humanitäärisen maahanmuuton vetovoimatekijöitä, tulisi hallituksen löytää ratkaisuja ja keskittää resursseja koulutetun ulkomaalaisen työvoiman saamiseksi Suomeen. Elinkeinoelämä on jo pitkään pyytänyt hallitukselta toimia, mutta vähäistä on, kun prioriteetit ovat muualla.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Kun katsotaan tilastoja perheen yhdistämisen kautta tulleiden työllistämistä, voidaan todeta, että työvoimapolitiikkaa sillä ei ainakaan korjata.

Liike Nyt esittää, että ensi hallituskaudella hallituksessa istuu maahanmuuttoministeri, joka vastaa maahanmuutto- ja kotoutuspolitiikasta. Maahanmuutossa on kyse suuresta kokonaisuudesta. Usealla maalla on jo oma maahanmuuttoministeri, ja sellainen tarvitaan myös Suomeen.

Arvoisa puhemies, ärade talman! Nyt on tärkeä hetki käydä keskustelua Suomen maahanmuuttopolitiikan suunnasta. Liike Nyt ei voi hyväksyä hallituksen pyrkimystä edistää hallitsematonta maahanmuuttoa. Siksi olemme mukana perussuomalaisen laatimassa välikysymyksessä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja nyt siirrytään debattiin. Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää kysymyksen tai puheenvuoron käyttää tässä, painamaan V-painiketta ja nousemaan seisomaan. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

15.09 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kylläpä hallitus on hajanainen ja aivan sekaisin. Vihreät ujuttaa hankkeisiinsa, näihin esityksiin, omia tavoitteitaan, jotka eivät muuksi muutu, vaikka sylki suusta lentäisi, kun täällä taas perussuomalaisia haukutaan. Jos te ette ole samaa mieltä näistä, niin miksi te ette sitten peruuta? Tarkoittaako tämä, että hallituksen tulevassa esityksessä ei ole näitä kansainvälisen suojelun ja toissijaisen suojelun saaneiden perheen yhdistämisen lievennyksiä, jotka tekevät Suomesta koko Länsi-Euroopan liberaaleinta perheen yhdistämispolitiikkaa tekevän maan? Sitäkö se tarkoittaa? Me tietenkin toivomme, että meidän välikysymyksemme tältä osin on onnistunut ja te peräännytte näissä suunnitelmisianne.

Sen lisäksi täytyy huomauttaa, että on kyllä surkukupaisaa, miten te itse koko ajan sekoitate työperäisen ja humanitaarisen tai sosiaaliperustaisen maahanmuuton. Ei niillä ole mitään tekemistä keskenään, ette te tällä [Puhemies koputtaa] politiikalla saa parannettua työllisyyttä [Puhemies: Kiitoksia!] tai taloutta, vaan päinvastoin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

15.10 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maahanmuutto on perussuomalaisen pyhä lehmä, jolla puolue tosiasiansa välttää ottamasta kantaa kansalaisten oikeisiin, todellisiin ongelmiin, koska niihin sillä ei ole ratkaisuja. Perussuomalaiset ovat myös täysin epäloogisia omassa politiikassaan: samalla kun he toteavat välikysymyksessä, että paras keino olisi keskittää resurssit kriisien ratkaisuun ja apua tarvitsevien ihmisten auttamiseen kriisialueiden lähialueilla, he samaan aikaan tämän vuoden vaihtoehtobudjetissa vaativat kehitysyhteistyörahojen puolittamista eli puolen miljardin euron leikkauksia. Kysyn teiltä, miten muuten te aiotte tämän avun sinne kriisialueille toimittaa, auttaa näitä lähialueita kuin kehitysyhteistyörahoituksella. [Jari Myllykoski: Perussuomalaiset menee lippaitten kanssa keräämään! — Naurua]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

15.11 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Hallituksen puheenvuorot tuntuvat vievän nyt aihetta vähän sinne sun tänne ja tosiaan niissä tunnutaan sekoittavan

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

työperäinen ja ei-työperäinen maahanmuutto, mutta muistutan, että tämä turvapaikanhakijana tulleen toimeentuloedellytyksen poistaminen on hallituksen oman esityksenkin mukaan näiden ulkomaalaisten työnteon kannustimia vähentävä asia. Eli hallitus tekee sellaisen vastatyöllisyystoimen — kun pyydetäisiin työllisyystoimia — että se vähentää työnteon kannustimia tänne saapuneilta turvapaikanhakijoilta.

Nämä ryhmäpuheenvuorot olivat tällaisia tyypillisiä tunteenomaisia purkauksia, joissa vasemmistoliitto selvästi haluaa kohdella vaikkapa sotilaskoulutuksen saaneita 17-vuotiaita pieninä lapsina tai vihreät paikkaa jälleen Suomen taloutta kolmansien maiden koulutamattomalla ja kielitaidottomalla porukalla. Keskusta nyt näyttää vain tukevan hallituksen linjaa ja haluaa puhua myös jostain muusta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kärnä, olkaa hyvä.

15.13 **Mikko Kärnä kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Purra, te ja perussuomalaiset vaaditte humanitaariseen maahanmuuton lopettamista — jos olen ymmärtänyt oikein. Oletteko te sitä mieltä, että Suomi voi sormia napsauttamalla irtaantua kansainvälisistä pakolais- ja muista sopimuksista? Jos ja kun näin nyt on, niin se on kyllä hätkähdyttävä ja huolestuttava tieto, ja toivon, että selvennätte nyt tämän linjanne Suomen kansalle.

Toiseksi, olemme kyllä samaa mieltä siitä, että Afganistanin tapauksessa ja ylipäätään noin muutenkin ihmisiä pitää auttaa mahdollisimman lähellä heidän kotiseutujaan. Samaan aikaan, kuten edustaja Heinäluomakin tässä huomautti, te vaaditte kehitysyhteistyön jos ei lakkauttamista niin ainakin erittäin mittavaa leikkaamista. Ei toimi, edustaja Purra. Ei toimi. Jotain rajaa tälle suomalaisten älylliselle vähättelemiselle.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Vestman, olkaa hyvä.

15.14 **Heikki Vestman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituspuolueiden ryhmäpuheenvuorot osoittavat todella, kuinka sekaisin hallituksen pakka on myös humanitaarisen maahanmuuton asioissa. Näyttää siltä, että punavihreät vievät ja muut vikisevät. Nyt pitäisi saada pääministerin kanta asiaan: tuetteko te Euroopan holtittominta perheenyhdistämismallia vai kuunteletteko maahanmuutto- ja turvallisuusviranomaisten varoituksia lakiluonnoksen vaaroista niin turvallisuudelle kuin kotoutumisen ja työn kannusteille?

Toiseksi, tämä edellisen porvarihallituksen ohjelma seksuaalirikollisuuden ja maahanmuuttajataustaisen rikollisuuden ennaltaehkäisyyn ja torjunnan lisätoimista sisältää 14 lakia tiukentavaa esitystä. Se noudattaa EU-oikeutta ja kansainvälisiä velvoitteita. Keskusta oli hyväksymässä porvarihallituksessa toimenpidelistan, joka noudattaa pohjoismaista linjaa. Miksi te kuittasitte Marinin hallituksessa totaalisen suunnanmuutoksen ja tyydytte vikisemään punavihreiden kainalossa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

15.15 **Hanna Holopainen vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täältä on opposition parista äsken nostettu esiin koulutuksen puute ja kielitaidottomuus ongelmana. Kuitenkin katsoisin niin, että ne ovat paljon helpommin korjattavissa oleva ongelma kuin

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sellainen epäloogisuus ja epäinhimillisuus, joka perussuomalaisten puheissa täällä heijastuu. Tosiasiassa tämä hallitus on nimenomaan keskittynyt vahvasti ratkaisujen löytämiseen myös sellaisissa asioissa, joissa voi olla puolueitten välisiä näkemuseroja. Sen sijaan perussuomalaisten ja opposition piiristä nimenomaan ei löydy ratkaisuja vaan pelkästään ongelmien esiin nostamista ja toisten haukkumista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Tanus, olkaa hyvä.

15.15 **Sari Tanus kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallituksella on Suomessa merkittäviä ongelmia työperäisessä maahanmuutossa. Suomi tarvitsee asiantuntijoita ja osajia myös ulkomailta, mutta lupaprosesseissa on käsittämättömän ylipitkät käsittelyajat. Näihin on odotettu korjausliikettä jo pitkään. Mitä hallitus on tekemässä asian suhteen?

Toinen asia, mistä haluaisin vielä kysyä, on turvapaikanhakijanaiset. He useasti jäävät yhteiskunnan ulkopuolelle vielä voimakkaammin, kotoutuminen on hankalaa ja kielen oppiminen hyvin vaikeaa. Mitä hallitus on tekemässä tämän turvapaikanhakijaryhmän eteen? [Eduskunnasta: Olipa hyvä kysymys!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

15.16 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ennen kansanedustajan tehtävää seurasin monen vuoden ajan yksin alaikäisenä tulleita lapsia Suomessa ja näin, kuinka suomalainen yhteiskunta todella panosti ja investoi heidän koulutukseensa. He oppivat nopeasti suomen kielen, he pääsivät opiskelemaan ja moni työllistyi.

Monet näistä nuorista olivat Afganistanista, ja monet näistä nuorista hakivat perheenyhdistämistä siinä onnistumatta, koska lainsäädäntö on yksinkertaisesti niin tiukka, ja myös siitä syystä, että perheenyhdistäminen on tehty hakijalle äärimmäisen vaikeaksi.

En tiedä, kuinka moni edes täällä salissa tietää, kuinka vaikeaa käytännössä perheenyhdistäminen on [Välihuutoja] ja kuinka vaikeaksi se on tehty erityisesti myös näiden kansainvälistä suojelua saaneiden lasten näkökulmasta. Tekisi hyvää sille oikeallekin laidalle tavata näitä lapsia ja nuoria.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitos. — Ja edustaja Adlercreutz, ledamot Adlercreutz.

15.17 **Anders Adlercreutz r** (vastauspuheenvuoro): Ärade talman! KD:n edustaja Tanus piti tässä hyvän puheenvuoron. Nuo ongelmat ovat todellisia, siis työperäisen maahanmuuton haasteet ja kotouttamishaasteet esimerkiksi maahanmuuttajanaisten osalta. Niihin pitää saada parannusta.

Mutta kun tässä kutsutaan linjaa holtittomaksi, niin mistä on sovittu hallitusohjelmassa? Siitä, että poistetaan alaikäisten tuloedellytykset. [Ben Zyskowicz: Joita ei nytkään noudateta!] — Niin, mutta jotka ovat laissa. — Onko oikein, että 15-vuotiaan nuoren, joka yrittää oppia kieltä ja käy koulua, pitäisi tienata kolme tuhatta euroa bruttona, jotta saisi esimerkiksi Syyrian pakolaisleiriin juuttuneen äitinsä ja isoveljensä Suomeen? Onko se oikein? [Ben Zyskowicz: Ei ole, ja siksi sitä ei sovelleta!] Onko se perhe-elämän kunnioittamista? Onko se perhearvojen edistämistä? Onko se hyvää kotouttamispolitiikkaa? Ei, se ei

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

ole, ja siksi on hyvä, [Puhemies koputtaa] että esimerkiksi tähän ongelmaan tartutaan. [Riikka Purra: Vastustaako RKP vihreiden esityksiä?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Turtiainen, olkaa hyvä.

15.18 **Ano Turtiainen vkk** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Välikysymys on toki aiheellinen, koska edessämme ovat historiamme kovimmat leikkaukset. Joudumme leikkaamaan vielä, ja paljon. Ihan ensimmäisenä meidän pitää leikata pois ulkoa keskuutemme tuotu loisiminen, ja kaikki rahan lappaminen ulos kehitysavun nimissä pitää lopettaa. Jo kauan on toimittu päinvastoin, eli on leikattu suomalaisten hyvinvoinnista ja samaan aikaan on velkarahalla elätetty muunmaalaisia. Nyt on aika lopettaa tuollainen hulluus.

Niin kuin jokaisen tässä salissa pitäisi tajuta, kaikki muukaan ei kestä päivänvaloa. Tässä salissa rikotaan yhtenäen perustuslakia. Viime viikolla täällä jaettiin koko kansa kahteen kastiin ja alettiin lietsomaan heitä toisiaan vastaan. Vaikka tämä välikysymys on aiheellinen ja ajankohtainen, miksi oppositio ei ole tehnyt välikysymystä natsipassin käytönotosta? Miksi? Vähemmän syntyisi tuhoa, jos hallituksen esitysten käsittelyjen sijaan tässä salissa pelattaisiin vaikka Afrikan tähteä.

Arvoisa puhemies! Esitän epäluottamusta koko eduskunnalle. — Kiitos. [Naurua]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pääministeri Marin, minuutti.

15.20 **Pääministeri Sanna Marin:** Arvoisa puhemies! Tuohon edustaja Vestmanin kysymykseen totean sen, että meillä on siis sisäministeriön esitys, joka on lausuntokierroksella — meillä ei ole olemassa hallituksen esitystä. Hallitus ei ole tätä yhdessä käsitellyt. Tietenkin varmasti lausuntopalautteeseen sisäministeriössä huolella sitten paneudutaan, mutta hallitus tulee tästä kokonaisuudesta myöhemmin neuvottelemaan ja myöhemmin linjansa ja kantansa muodostamaan. Me tietenkin nojaamme hallitusohjelmassa sovittuihin linjauksiin. [Ben Zyskowicz: Mutta mitä mieltä te olette, rouva pääministeri?]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, 3 minuuttia.

15.21 **Sisäministeri Maria Ohisalo:** Arvoisa puhemies! Kuten moneen kertaan täällä salissa on todettu, hallitus on sitoutunut huolehtimaan perus- ja ihmisoikeusvelvoitteiden toteutumisesta ihan kaikessa toiminnassa. [Leena Meri: Myös Suomessa?] — Kyllä, myös Suomessa, myös suomalaisten ihmisoikeuksien puolesta teemme valtavasti töitä aivan joka päivä. — Lisäksi tietysti hallituksen tavoitteena on edistää perhe-elämämyönteistä politiikkaa ja lapsen oikeuksien toteutumista. Siihen meitä velvoittavat ihan kansainväliset velvoitteet. Ehkä kiinnostaisi tietää myös perussuomalaisten näkökulmasta, että mistä näistä sopimuksista nyt sitten pitäisi lähteä luopumaan. Luettelen muutaman.

Euroopan ihmisoikeussopimus vuodelta 50: [Jussi Halla-aho: Liitytään vaikka niihin sopimuksiin, joissa on Viro ja Japani!] vahva oikeus perhe-elämän kunnioitukseen sisältyy tähän sopimukseen. YK:n kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskeva yleissopimus vuodelta 66: oikeus perhe-elämän suojaan on tässä sopimuksessa. Olemme allekirjoittaneet tämän sopimuksen. YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus vuodelta 89: taas kerran,

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

lapsen edun ensisijaisuus. Tästäkö pitäisi lähteä Suomen irtautumaan? [Ben Zyskowitz: Koskeeko se muitakin kuin Suomea?] Tai YK:n vammaisten oikeuksia koskeva yleissopimus vuodelta 26: perhe-elämän kunnioitus.

Suomi on sitoutunut muun muassa näihin ja moniin muihin kansainvälisiin sopimuksiin. Mistä näistä nyt perussuomalaiset haluavat Suomen irtautuvan? [Mari Rantanen: Mistä niistä Marin haluaa luopua?] Tämän haluaisin tietää.

No, me tiedetään monista kansainvälisistä ja suomalaisista tutkimuksista se, että nopea perheenyhdistäminen tukee menestyksestä kotoutumista. Sekin on täällä hienosti nousut puheenvuoroissa esille. Perheenyhdistämisellä on sosiaalisia- ja terveysvaikutuksia Suomessa oleviin perheenkokoajiin sekä ulkomailla oleviin perheenjäseniin. Mahdollisuus perhe-elämään edistää suojelua saavan toimintakykyä ja parantaa siten mahdollisuutta esimerkiksi työllistymiseen ja kouluttautumiseen. Me tiedämme esimerkiksi Terveystieteen ja hyvinvoinnin laitoksen raportista, että ilman huoltajaa tulleen alaikäisen helpompi perheenyhdistäminen säästää sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Eikö meidän kannata ottaa käyttöön kaikki keinot, jotka säästävät taloudellisia kustannuksiamme ja resurssejamme?

Sitten vielä tässä kohtaa puuttuisin muutamiin esitettyihin puheenvuoroihin:

Edustaja Harkimolta tuntuu ehkä menneen ohi, millaisen myllyn ja kriisin läpi tämä yhteiskunta on mennyt viimeiset puolitoista vuotta. Suomen rajat eivät ole olleet näin tiukasti kiinni vuosikymmeniin. Suomeen ei ole tullut näin vähän turvapaikanhakijoita aikoihin. Onko todella niin, että tämä on muka rajat auki -politiikkaa? Tämä kuulostaa absurdilta, täysin absurdilta.

Vielä edustaja Vestmanille — olen ennenkin kommentoinut samaan kysymykseen, mutta otetaan kerran vielä. Tämä rajamenettely on EU:n turvapaikkapolitiikan, tämän uudistamisen, ison paketin osana, ja Suomi kannattaa tätä pakettia. Sitä ei vienyt kokoomuslainen sisäministerikään eteenpäin. Me viemme sitä eteenpäin osana [Puhemies: Aika!] eurooppalaista turvapaikkapolitiikkaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Saarikko, 2 minuuttia.

15.24 Valtiovarainministeri Annika Saarikko: Arvoisa puhemies! Perussuomalaisten hyvin monipolvisessa välikysymyksessä käytiin läpi ja arvioitiin myös maahanmuuton taloudellisia vaikutuksia, ja siksipä kysymykseenne muutama fakta budjettivaikutuksista tulevalle vuodelle:

Maahanmuuton suorat kustannuksethan valtiolle syntyvät pääasiassa turvapaikkaprosessin kuluista, kotouttamis- ja työllisyystoimenpiteistä ja sosiaaliturvaetuksista. Vuosien 2015 ja 2016 — vaiheet, jotka muistatte hallituspuolueena hyvin — maahanmuuttoaallon jälkeen määrärahojen painopiste on siirtynyt turvapaikanhakijoiden vastaanotosta luonnollisesti kotouttamiseen, jossa onnistuminen on koko suomalaisen yhteiskunnan etu.

Vuonna 2016 maahanmuuttoon välittömästi liittyvien määrärahojen summa oli noin 825 miljoonaa, josta yhteenlaskettu määrä on nyt alentunut ensi vuoden talousarvioehdotuksessa 323 miljoonaan. Melkoinen pudotus siis maahanmuuton kustannuksissa tämän vaalikauden aikana. Tässä esitettyihin suoriin kustannuksiin eivät sisälly kaikki maahanmuutosta aiheutuvat talousarviomenot, ja kaiken kaikkiaan on hyvä todeta, että maahanmuutosta aiheutuvat kustannukset katetaan talousarvion yleiskatteisilla tuloilla, kuten muutkin talousarvion menot.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Kaikkineen pohdiskelitte kysymyksessänne sitä, onko maahanmuutto taloudellisesti ikään kuin pelkästään rasite. Aukotonta tietoa siitä, voidaanko sen katsoa olevan taloudelle myönteinen vai kielteinen ilmiö, ei oikeastaan ole olemassa. Se riippuu maahanmuuton taustasyistä, maahanmuuton ajankohdasta suhteessa vaikkapa akuuttiin talouden suhdannekehitykseen. Ennen kaikkea se riippuu siitä, miten maahanmuuttajat maahan tullessaan työllistyvät, ja siitä myös vastaanottava yhteiskunta vastaa: mikä rooli maahanmuuttaja-taustaiselle henkilölle suomalaisessa työelämässä annetaan?

Mitä tulee työperäiseen maahanmuuttoon, vaikka sitä kuinka kiertelisi ja kaartelisi ja asiaa väänтелиisi, tämä yhteiskunta tarvitsee lisää työvoimaa. Se tarvitsee sitä akuutisti tässä ja nyt, osaavaa väkeä eri aloille, [Puhemies koputtaa] mutta se tulee tarvitsemaan sitä väestön ikääntyessä jatkossa myös entistä enemmän.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Halla-aho, olkaa hyvä.

15.26 **Jussi Halla-aho ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kaikilla mielekkäillä mittareilla humanitaarinen maahanmuutto on vahingollista Suomelle ja mille tahansa länsimaiselle yhteiskunnalle. Humanitaarisella tarkoitetaan turvapaikkajärjestelmää käyttävää siirtolaisuutta sekä sen generoimaa perheperusteista maahantuloa. Suurin osa tulojoista ei työllisty tai alityöllisty tai työllisty tehtäviin, joita ei olisi edes olemassa ilman maahanmuuttoa, kuten tulkeiksi tai kaikenkirjaviksi monikulttuurikoordinaattoreiksi. Tulijat etenkin islamilaisista maista ovat myös räikeästi yliedustettuina sellaisessa henkeen ja terveyteen kohdistuvassa rikollisuudessa, joka kaikkein konkreettisimmin vaikuttaa tavallisten suomalaisten turvallisuuteen. Normaali valtio pyrki suojelemaan itseään ja kansalaisiaan tällaiselta muuttoliikkeeltä, ei mahdollistamaan ja lisäämään sitä. Normaali valtio asettaisi tavoitteeksi nolla [Puhemies koputtaa] turvapaikanhakijaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja al-Taee.

15.27 **Hussein al-Taee sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse asiassa haluaisin tuoda esiin tällaisen tilastollisen faktan humanitäärisestä maahanmuutosta, että valtavasti on alkanut väkeä perustamaan yrityksiä. 240 000 suomalaisesta yrityksestä lähes 30 000 on joko ulkomaalaistaustaisen tai Suomen kansalaisuuden saaneen ulkomaalaisen aikaansaama, mikä tarkoittaa sitä, että on ollut kasvava trendi, että myös humanitäärisestä maahanmuutosta tulleet henkilöt ovat perustaneet veroja maksavia yrityksiä Suomeen ja alkavat nyt maksamaan heidän omat kustannuksensa pikkuhiljaa pois ja vielä maksamaan sinne tilille lisää rahaa, jotta heidän lapsensa voivat hyvin. Tällaisen tiedon pyysin eduskunnan tietopalvelusta, ja sen sain. Nyt on valtavasti yrityksiä, jotka nämä ihmiset ovat perustaneet, ja uusia tulee koko ajan.

Haluaisinkin kysyä työministeriltä: miten me voisimme yrittäjyyttä vielä enemmän voimistaa niin, [Puhemies koputtaa] että yhä useampi voisi Suomessa perustaa yrityksen ja elättää itsensä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rydman, olkaa hyvä.

15.28 **Wille Rydman kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Näitä hallituspuolueiden edustajien puheenvuoroja on ollut hieman erikoista kuunnella, kun yhtäältä to-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

detaan, että tässä perheenyhdistämiseen liittyvässä hallituksen lakiesitysluonnoksessa on kyse vain luonnoksesta, ja ei vielä tiedetä, annetaanko sellaista esitystä ollenkaan, ikään kuin siihen ei oltaisi ollenkaan sitoutuneita, mutta sitten jo heti seuraavassa hetkessä puolustetaan nimenomaisesti kyseisen lakiesityksen sisältöä — mikä sinänsä ihan luonnollista onkin, koska aika omituista olisi antaa lausuntokierrokselle sellaista lakiesitystä, jonka takana ei hallituksen poliittista tukea olisi.

Maahanmuuttopolitiikka jos jokin on sellainen osa-alue, jossa ennakkointia tarvitaan. Me näemme tälläkin hetkellä, että Valko-Venäjän ja Venäjän suunnalla maahantuloa, joukotusta sellaista, käytetään osana hybridivaikuttamista, ja meidän hallituksemme valitettavasti tuntuu olevan tämänkin tyyppisille ilmiöille kovasti sokea.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiviranta, olkaa hyvä.

15.30 **Esko Kiviranta kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaisilla ei ole realistisia ratkaisuja esiin nostamiinsa ongelmiin. Rajat olisi mahdotonta laittaa pakolaisilta ja turvapaikanhakijoilta kiinni, koska olemme sitoutuneet kansainvälisiin sopimuksiin, muun muassa Geneven sopimukseen. [Jussi Halla-aho: Pakolaisia voisi olla houkuttelematta!]

Keskusta ei tarjoa ratkaisuja, joita olisi mahdotonta toteuttaa. Kannatamme realistista mutta inhimillistä maahanmuuttopolitiikkaa, jossa keskiössä on auttaa ihmisiä heidän kotimaassaan. [Leena Meri: Miksi ette tee niin?] Kehitysyhteistyö, reilu kauppapolitiikka ja rauhanvälitys ovat tehokkaimpia tapoja vähentää pakolaisuutta ja turvapaikanhakua.

Kaikki tiedämme sen, että tarvitsemme työperäistä maahanmuuttoa. [Leena Meri: Miten se tähän liittyy?] Tähän tarvitsemme sujuvamman työlupaprosessin, ja sen täytyy koskea niin pitkäaikaisia työsuhteita kuin myös kausityövoimaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Peltokangas, olkaa hyvä.

15.31 **Mauri Peltokangas ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Sisäministeri painottaa hallittua humanitääristä maahanmuuttoa. No, nyt te olette sitten sotkemas- sa koko paketin, nimittäin ankkurilapsi Suomeen, sen jälkeen perheenyhdistämisen kautta ohituskaistaa pitkin, no, äiti ja isä ja 16 jalkavaimoa. Miten te kutsutte tällaista hallitukseksi maahanmuuttopolitiikaksi? Te avaatte pandoran lippaan, mutta te ette edes tiedä, mihin se lopun viimein johtaa. Voisitteko te antaa jonkinlaisen vastauksen siihen, oletteko te perehtynyt tämän teidän lempilapsenne tuomiin ongelmiin? Oletteko te perehtynyt siihen, mihin tämä kaikki johtaa, vai onko tämä vain heitetty vihreänä ideologiana jälleen kerran meidän pähkäiltäväksemme? Ja te sanotte, että tällaista ei ole tulossa, mutta niin kuin tässä äsken edellinen edustaja puhui, toiselta puolelta tulee kuitenkin puolustusta. Kertokaa nyt: Mihin toimenpiteisiin te ryhdytte? Ja miten te kutsutte tällaista [Puhemies koputtaa] hallitukseksi humanitäärisiksi maahanmuutoksi?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Suomela, olkaa hyvä.

15.32 **Iiris Suomela vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmasti jokainen meistä haluaisi, että maailmassa ei olisi sotia, konflikteja tai vainoa. Samalla tiedetään, että

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

silmien sulkeminen ei näitä kriisejä maailmasta poista. Ne loppuvat määrätietoisella kansainvälisellä työllä, esimerkiksi edustaja Kivirannan mainitseamalla kestäväällä kauppapolitiikalla.

Kehitysyhteistyöllä on merkittävä rooli yhteiskuntien vakauden lisäämisessä, se on se meidän tapamme vaikuttaa paikan päällä. Nyt kun emme vastausta vielä ole saaneet, toisaisinkin edustaja Heinäluoman kysymyksen: millä me autamme paikan päällä, jos toteutetaan perussuomalaisten esitys siitä, että kehitysyhteistyö ajetaan käytännössä alas? Mielenkiinnolla odotan vaihtoehtobudjetteja. Jos nyt todella painotetaan paikan päällä auttamista, niin odotan tuntuja panostuksia siihen paikan päällä tehtävään työhön. Se voi varmasti olla muutakin kuin kehitysyhteistyötä. Mielenkiinnolla odotan, mitä ne keinot sitten ovat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

15.33 **Vilhelm Junnila ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Täällä on puhuttu niin paljon ohi aiheen, että on hyvä palauttaa mieleen, mistä tässä on kysymys. Hallitus puuhaa vapaakorttia Suomeen jopa rikollisille ja terroristeille, kunhan lapsi toimii perheen muodostajana — siitä tässä lausuntopyyntöissä on kysymys. Mutta kuten te kaikki olette voineet lukea, Maahanmuuttovirastonkin mukaan on riski, että ”erittäin vakavista rikoksista syytetyt tai suojelupoliisin arvion mukaan kansallisen turvallisuuden kannalta vaaralliseksi katsotut henkilöt lähettävät lapsensa edeltä maahan ja saavat näin heidän perusteella luvan itselleen”. Tämä on Maahanmuuttovirastonkin maininta ja näkemys, ja täällä sitten jaksetaan jauhaa työperäisestä maahanmuutosta — no, keskusta jauhaa jo aidanseipäistäkin — ja kaikista muista kansainvälisistä sopimuksista, jotka eivät tähän asiaan liity millään tavalla, sillä jos Suomi näin tekee, se poikkeaa kaikista länsimaisista sivistysvaltioista ja toimii aivan päinvastoin, eikä näissä sopimuksissa ole tällaisista asioista yhtään mitään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Lindtman, olkaa hyvä.

15.34 **Antti Lindtman sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset tekee välikysymyksen taloudesta ja maahanmuutosta tilanteesta, jossa Suomessa talous kasvaa, työllisyys nousee ja maahantulijoita on historiallisesti vähän [Toimi Kankaanniemi: Ja velka nousee!] — niin työperäisiä kuin humanitäärisinkin perustein tulevia. Ja sen lisäksi tässä välikysymyksessä, opposition järeimmässä aseessa, jota te nyt käytätte, te kysytte lakiluonnoksesta, josta ei ole olemassa edes hallituksen linjausta vielä, saatikka esitystä. [Riikka Purra: Vastustatteko?] Arvoisat perussuomalaiset! Tässä teidän välikysymyksessänne on vähemmän villoja kuin vasta kerityssä lampaassa. Haloo, perussuomalaiset!

Minä taidan ymmärtää, mistä on kyse. Te ette todella osaa laittaa asioita tärkeysjärjestykseen. Tilanteesta, jossa pitäisi löytää ratkaisuja hoivavelkaan, oppimisvajeeseen ja koronasta toipumiseen, teillä ei ole vastauksia mihinkään näistä [Perussuomalaisten ryhmästä: Kannatatteko vai vastustatteko tätä? — Puhemies koputtaa] vaan huudatte: ”Maahanmuutto!” Haloo, perussuomalaiset!

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

15.35 **Minna Reijonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! On todella järkyttävää kuulla, että hallitsematon maahanmuutto voi aiheuttaa Suomessa sen, että meille voi tulla jopa terroristeja sen mukana. Siis ihan oikeasti — jos meille voi tulla terroristeja, niin täytyy olla todella, todella huolestunut asiasta. Mitä aiotte tehdä sille?

Perussuomalaiset ovat erittäin huolissaan. Monet täällä antavat ymmärtää, että perussuomalaiset ovat ”kylmääviä” ja ”epäinhimillisiä”, mutta eihän se näin ole. Me laitamme suomalaisen edun edelle. Suomessa on paljon huono-osaisia, jotka tarvitsevat hyvinvointia. On ehdottoman tärkeää laittaa suomalaiset etusijalle. Tästä on oltava huolissaan.

Mutta ihmettelen tätä, että jos tosiaan terroristeja voi tulla Suomeen, niin kuinka aiotte estää tämän? Kuinka aiotte estää tämän?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Ohisalo, olkaa hyvä.

15.36 **Sisäministeri Maria Ohisalo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nyt lie nee paikallaan korjata sekä edelliseen puheenvuoroon liittyen että edustaja Purralle että edustaja Junnilalle, että missään siinä paketissa, joka nyt on ollut lausuntokierroksella, ei ole tarkoitettu eikä tarkoiteta ohittaa maahantulon yleisiä edellytyksiä, kuten esimerkiksi kansallista turvallisuutta ja sen vaarantamista. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Jos kansallinen turvallisuus on uhattuna, niin sellaiset ihmiset eivät voi tulla tähän maahan. En ymmärrä, mistä te olette tämän keksineet, ja en ymmärrä, miksi lietsotte tällaisia uhkakuvia asiasta, jossa käytännössä kyse on siitä, että helpotetaan ihmisten perheenyhdistämistä, jotta ihmiset pääsisivät kotoutumaan paremmin tähän yhteiskuntaan.

Viittaatte varmasti näihin joihinkin lausuntoihin, mutta lausunnoissa itsessään ei nyt huomioida sitä, että ei tässä olla ehdottamassa [Ben Zyskowiec: Voi voi, kun ei Migrikään ymmärrä asiaa oikein eikä suojelupoliisi!] ja ohittamassa kansallista turvallisuutta millään tavalla. Sitä ei olla poistamassa. Sitä ei olla ohittamassa. Toivon, että tämä nyt on selvää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Risikko, olkaa hyvä.

15.37 **Paula Risikko kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys ministeri Ohisalolle. Täällä on nyt kovasti käsitelty tätä hallituksen esitysluonnosta ja nimenomaan tätä perheenyhdistämistä. Kaikkihan me nyt ymmärrämme sen, että perheellä on suuri merkitys, mutta kun tässä luonnoksessa poistetaan toimeentuloedellytys kokonaan kansainvälistä suojelua saavien eli toisin sanoen pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman saaneiden perheenjäseniltä ja muilta omaisilta, niin tähän tekee, muun muassa tämä ja 36 §:n muutos, tästä Euroopan liberaaleimman perheenyhdistämismallin. Se on kuitenkin eri kuin mitä te olette hallitusohjelmassa sopineet, ja kun tunnen sisäministeriöstä virkamiehiä, jotka ovat todella ammattitaitoisia eivätkä varmastikaan olisi kirjoittaneet sellaista hallituksen esitystä, joka on vastoin hallitusohjelmaa, niin kysyn, kuka antoi päätöksen. Kuka teki päätöksen, että tehdään tällainen malli?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Honkonen, olkaa hyvä.

15.38 **Petri Honkonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kylläpä ne ovat nyt perussuomalaiset, jotka sotkevat tätä maahanmuuttoa. Siis tilannehan on se, että

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

tietoisesti ja järjestelmällisesti perussuomalaiset, niin kauan kuin minä muistan, ovat sotkeneet työperäisen maahanmuuton, humanitaarisen maahanmuuton ja turvapaikkajärjestelmän keskenään, ja nyt te väitätte, että ikään kuin me muut täällä [Riikka Purra: Te sotkette!] sotkisimme näitä keskenämme.

Kun puhutaan turvapaikkajärjestelmästä, on selvää, että sellaista järjestelmää ei välttämättä tänä päivänä luotaisi, koska, kuten näimme silloin pakolaiskriisin aikana, se ei ollut keino, jolla olisimme pystyneet hallitsemaan tällaista isoa pakolaistulvaa, ja myöskin se mahdollistaa sen, että maahan saattaa yrittää moni sellainen, joka ei oikeasti sitä turvapaikkaa tarvitse. Mutta silti se järjestelmä puoltaa edelleenkin paikkaansa, koska on ihmisiä, jotka oikeasti tarvitsevat turvaa.

Mutta sen sijaan me tarvitsemme paljon työperäistä maahanmuuttoa, ja toivoisin hallitukselta kommenttia, mitenkä voisimme maahanmuuton [Puhemies koputtaa] kautta etenkin hoitajapulaa helpottaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Harkimo, olkaa hyvä.

15.40 Harry Harkimo liik (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! Tämä keskusteluhan on ihan saivartelua, kun selitetään, että maahanmuutto ei ole vienyt rahaa viime vuonna. Tietenkään se ei ole vienyt, koska on ollut koronapandemia. Ministeri Ohisalo sanoi, ettei ole tullut maahanmuuttajia. Tietenkään ei ole tullut maahanmuuttajia, kun ei saa matkustaa mihinkään. Emmehän me nyt mitään tyhmiä ole. [Naurua] Se on ihan selvä.

Miksi, ministeri Ohisalo, ette ole kuunnellut asiantuntijoita, kun olette tehnyt tämän esityksen, esimerkiksi Maahanmuuttovirastoa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

15.40 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on väitetty, että me sotkisimme tässä työperäistä maahanmuuttoa ja humanitaarista maahanmuuttoa. Te itse, arvoisa oppositio, kysytte näitä molempia asioita tässä välikysymyksessänne.

Työperäisen maahanmuuton osalta lupaprosessia ollaan sujuvoittamassa — edustaja Tanus kysyi aivan oikeaa kysymystä. Nämä lupaprosessin kestot ovat olleet aivan kohtuuttomat. Vuonna 2019, edellisen hallituksen jäljiltä, keskimääräinen kesto oli 160 vuorokautta, siis viisi kuukautta oli lupaprosessin kesto. Tämä hallitus on asettanut tavoitteen, että se tulee saada 30 vuorokaudessa. Lisäksi olemme luomassa 14 vuorokauden nopean prosessin startupeille ja erityisosajille, ja siitä olennainen osa, D-viisumi, on nyt hallituksen käsittelyssä ulkoministeriön esityksenä, ja lisäksi digitalisaation avulla, digipalveluiden avulla pyrimme sitä nopeuttamaan. Eli tämä on hallituksen ihan ykkösasia.

On valitettavaa, että tässä asiassa ei aiemman hallituksen aikana ole tikkua ristiin lyöty. Tämä keskusteluhan osoittaa sen, että edellinen hallitus oli jumissa perussuomalaisten näkemysten takia eikä tälle tärkeälle asialle pystytty tekemään mitään. Me tarvitsemme työperäistä maahanmuuttoa, mutta tarvitsemme myös työllisyystoimia, joilla omasta takaa työttömänä olevat pääsevät paremmin työhön, ja siihen olemme satsanneet työllisyystoimilla ja koulutuspolitiikalla.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Pohjoismainen työpalvelumalli myös maahanmuuttajille auttaa, koska entistä varhaisemmassa vaiheessa pääsemme kiinni myös heidän tarpeisiinsa. Kielikoulutusta lisää, koulutuksen täsmentämistä, osaamisen näytöt, jotta he pääsevät työmarkkinoille kiinni nopeammin. Nämä ovat keskeisesti mukana.

Myös naiset nousivat esiin, maahanmuuttajataustaiset naiset, ja tätähän käytiin läpi koto-selonteossa, joka on nyt eduskunnalla.

Perhevapaalta työelämään -hanke on käynnissä, [Puhemies koputtaa] ja tässähän monet kunnat, kuten Helsinki, Vantaa, [Puhemies: Kiihtoksia!] suuret kaupungit ovat tehneet merkittävää, urauurtavaa työtä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Andersson, olkaa hyvä.

15.42 Opetusministeri Li Andersson (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Muutama sana siitä isosta kuvasta, jonka parissa me työskentelemme opetus- ja kulttuuriministeriössä joka päivä.

Kun katsoo niitä ennusteita, mitä meillä on Suomen väestörakenteen muutoksen osalta, niin ne kertovat meille, että meidän peruskoululaistemme määrän arvioidaan vähenevän viidenneksellä vuoteen 2030, siis joka viides peruskoululainen. Joissakin kunnissa tämä tulee tarkoittamaan sitä, että oppilasmäärät vähenevät kolmanneksella, siis joka kolmas lapsi. Meillä on jo tällä hetkellä Suomessa tilanne se, että meillä on työvoimapulaa — ei ainoastaan siellä sosiaali- ja terveydenhuollon puolella, jossa se jo vaikuttaa siihen, minkälaista hoitoa me saamme, vaan alalla kuin alalla, kuten hallitus kuuli viimeistään tänään talousneuvoston kokouksessa.

Meillä on siis, hyvät kollegat, kyllä tarvetta saada tänne lisää porukkaa, ja se, miten tässä salissa ja miten me päättäjinä puhumme muualta tulleista ihmisistä — olkoon sitten avioliiton tai turvapaikkahaun perusteella tänne tullut ihminen — vaikuttaa myöskin siihen, halutaanko tänne muuttaa työskentelemään, opiskelemaan. Se vaikuttaa myöskin siihen, saavatko ne ihmiset, jotka jo ovat täällä, vuokra-asunnon tai työpaikan. Ei se huippuosaajakaan, yritysjohtaja tai koodaaja halua tulla Suomeen, jos hän joutuu pelkäämään sitä, että hänen puolisonsa joutuu kuuntelemaan tuntemattomien ihmisten solvauksia ratakassa tai ruokakaupassa tai että hänen lapsensa joutuvat kiusatuiksi koulussa siitä syystä, että he ovat tulleet jostain muualta tai heillä on vieraalta kuulostava nimi.

Tämä on meidän yhteinen asiamme ja meidän yhteinen vastuumme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiihtoksia. — Edustaja Meri, olkaa hyvä.

15.44 Leena Meri ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Aivan häkellyttävää, miten ministeri Andersson nyt sekoittaa asioita. Me puhuttiin tässä turvapaikka- ja pakolaisasioista, ja te puhutte aivan jostain, en oikein edes ymmärrä, mistä. [Jukka Gustafsson: Ette halua ymmärtää!]

Ja, ministeri Ohisalo, kun te kysyitte näistä kansainvälisistä sopimuksista, niin voitteko te kertoa, missä kohtaa siellä edellytetään, että me lähetetään muun muassa virkamiehiä tekemään perheenyhdistämishakemuksia pitkin maailmaa? Kertokaa nyt, kun te kerroitte, mistä sopimuksista halutaan irtaantua. Eivät nämä kansainväliset sopimukset edellytä olenkaan tällaisia löysennyksiä, mitä te haluatte tehdä, vai väitättekö te, että esimerkiksi Tanska ei toimi kansainvälisen oikeuden mukaisesti? Näihin haluaisin vastauksen.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Lisäksi haluaisin hallitukselta ja hallituspuolueilta nyt vastauksen, että lopetatteko te tämän esityksen valmistelun. Jos tämä teidän mielestänne ei ole hyvä esitys, niin teidän voittoa jo ilmoittaa, että te ette kannata sitä, mutta jos te kannatatte sitä ja haluatte sen tuoda, niin kertokaa [Puhemies koputtaa] se meille nyt avoimesti.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mykkänen, olkaa hyvä.

15.45 **Kai Mykkänen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kokoomus näkee, että Suomea palvelleiden afgaanien auttaminen on hyvä esimerkki avun oikeasta kohdentumisesta. Kaveria ei jätetä. Perussuomalaisten tavoite taas on myös tarkkaan kohdennettuna avun lopettaminen. Tässä on keskeinen syy, miksi emme voineet allekirjoittaa tätä välilyksymystä, ja kysynkin: onko tämä hapan suhtautuminen Suomen valtiota palvelleiden auttamiseen mielestänne isänmaallista politiikkaa? Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että pitäisi olla sinisilmäinen.

Tässä ministerit äsken kuvailivat suhdettaan maahanmuuttajiin, ja sanoisin, että kyllä sitä Suomeen tullutta ulkomaalaista hyvin usein, ainakin minulle keskusteltaessa, eniten pelottaa se, että he leimautuvat siitä, että Suomessa on hallitsematonta maahanmuuttoa, joka aiheuttaa ongelmia. Meidän täytyy valuvikoja korjata.

No, kolme vuotta sitten käynnistimme valuvikojen korjaamiseksi hallituksen hankkeen: muun muassa rajamenettelyn säätäminen lakiin, törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden kv-suojeluaseman poistaminen. [Puhemies koputtaa] Onko, sisäministeri Ohisalo, [Puhemies: Kiitoksia!] tehty hallituksessa päätös, että näitä ei valmistella? EU:n yhteinen turva- ja paikkapaketti ei tunnu valmistuvan. Nämä täytyy kansallisesti tehdä. [Puhemies keskeyttää puheenvuoron puheajan ylityttyä]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kivisaari, olkaa hyvä.

15.47 **Pasi Kivisaari kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Osaajapula kurittaa yrityksiä sekä haittaa niiden kasvua ja kehitystä. Koulutusmäärien lisääminen on toki tarpeellinen mutta hitaahko keino tilanteen ratkaisemiseksi — tilanne on tässä ja nyt. Nopeampi ratkaisu on lisätä työperäistä maahanmuuttoa merkittävästi. Esimerkiksi Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla uhkaavat loppua työntekijät. Se on vakava tilanne. Kysyisin, miten Seinäjoen ja Etelä-Pohjanmaan kaltaisille maakunnille varmistetaan osaavan ja riittävän työvoiman saatavuus esimerkiksi työperäistä maahanmuuttoa edistämällä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

15.47 **Olli Immonen ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Muut Pohjoismaat tiukentavat maahanmuuttopolitiikkansa, mutta Suomi päinvastoin löysentää sitä. Tiukan perheenyhdistämissä politiikan lisäksi esimerkiksi Tanskassa maahanmuuttajiin, jotka elävät pelkkien sosiaalietuuksien varassa tietyn ajan ja ovat olleet maassa alle viisi vuotta, voidaan soveltaa erityistä kotimatkadirektiiviä ja heidät voidaan käskä poistumaan maasta. Norjassa kansainvälistä suojelua saavien maahanmuuttajien on osallistuttava pakolliseen kotouttamisohjelmaan, ja mikäli henkilö ei osallistu siihen, hänen saamansa kotouttamistuki lakkaa. Kyse on maista, jotka ovat samoissa kansainvälisissä sopimuksissa

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

kuin Suomi. Miksi hallitus ei ota mallia muista Pohjoismaista? Miksi Suomi soutaa eri suuntaan? [Hussein al-Tae: Ruotsissa ei ole syntyvyysongelmaa! — Leena Meri: Ai te myönnätte, että te houkuttelette niitä tänne? Al-Tae myönsi!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Viljanen, olkaa hyvä.

15.48 **Heidi Viljanen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä välikysymyksessä maalataan kuvaa hallituksen holtittomasta maahanmuuttopolitiikasta. Tällä kaudella maahanmuuttopolitiikkaan tehdyt muutokset ovat ennen kaikkea lisänneet prosessin luotettavuutta ja hakijoiden oikeusturvaa — siinä kai ei ole mitään väärää.

Erikoista tässä kysymyksessä on myös se, että perheenyhdistämisestä ei ole olemassa vielä hallituksen esitystä, kuten täällä on moneen kertaan mietitty ja puhuttu — mutta SDP:n linjan voi lukea hallitusohjelmasta.

Suomea sitovat kansainväliset ja EU-velvoitteet, ja ne edellyttävät, että teemme osuutemme myös humanitäärisen maahanmuuton eteen ja hädänalaisten auttamiseksi.

Täällä moni on kertonut kannattavansa hallittua maahanmuuttoa. Siksi prosessien tulee olla nopeita, olivat kyseessä sitten työperäisen maahanmuuton lupaprosessit tai se, että tunnustetaan kansainvälisen suojelun tarvitsijat mahdollisimman nopeasti. Myös paluiden toimivuus kuuluu tähän kokonaisuuteen. Hallittu maahanmuuttopolitiikka on koko EU:n yhteinen tehtävä, [Puhemies koputtaa] ja yhteistyöhön pitää panostaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, Jukka, olkaa hyvä.

15.50 **Jukka Mäkynen ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Edustaja Meri ottikin jo puheessaan esille sen, että on selvää, että hallituksen pakolaispolitiikka, jossa Maahanmuuttoviraston virkamiehiä on lähetetty paikan päälle neuvomaan perheenyhdistämisessä, ei voi jatkua. Suomi ei edes ole kunnolla auttanut ulkomailla pulaan joutuneita oman maan kansalaisia, kun he ovat esimerkiksi sairastuneet ulkomailla ollessaan. Miten siis on mahdollista, että turvapaikanhakijoiden perheenyhdistämistä varten on varaa lähettää virkamiehiä ulkomaille, kun ulkomailla hätään joutuneille Suomen kansalaisille ei ole vastaavia palveluja tarjolla, vaikka olisi myös lapsia mukana? Ja miten voi olla mahdollista, että upseerivalan vannonut rajavartiomies haistattaa Suomen sisäiselle turvallisuudelle? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

15.51 **Arto Satonen kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä kinastelu hallituksen ja perussuomalaisten välillä saattaa olla mielenkiintoista, mutta en usko, että se vie asiaa yhtään eteenpäin. Tähän asiaan pitää suhtautua pragmaattisesti: Meillä tulee olla sellainen turvapaikkajärjestelmä, joka nopeasti ja tehokkaasti erottaa ne, joilla on oikeus turvapaikkaan, niistä, joilla ei ole, ja tässä voidaan ottaa mallia esimerkiksi Norjasta. Sen lisäksi meidän pitää onnistua kotoutumisessa selvästi paremmin kuin tähän asti on onnistuttu. On toki hyviäkin esimerkkejä, mutta on parannettavaa, ja sen takia kokoomus teki ne omat esityksensä, jotka perustuvat muissa Pohjoismaissa hyviksi havaittuihin käytäntöihin.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Sitten kokonaan eri asia on tämä työperäinen maahanmuutto, jota ilman Suomi ei pärjää, ja se on juuri niin kuin kokoomuksen ryhmäpuheenvuorossa sanottiin: jotta tämä maa on vetovoimainen myös työperäiselle maahanmuutolle, niin tämän pitää olla myös turvallinen ja meidän pitää nähdä [Puhemies koputtaa] humanitäärisen maahanmuuttoon liittyvät riskit. [Jukka Gustafsson: Hyvä! Kokoomus tukee hallitusta]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Piirainen, olkaa hyvä.

15.52 **Raimo Piirainen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Meillä on todellakin työvoimaongelma, esimerkiksi Kainuussa tarvittaisiin todella paljon työntekijöitä, ja ainut keino saada niitä sinne on maahanmuuton kautta. [Jani Mäkelä: Ei jää sinne tämä porukka!] Ja kun täällä — tähän perussuomalaisten välikysymykseen liittyen vielä — oikeastaan edustaja Harkimo sen jo täällä myönsi, että eihän tänne ole tullut ketään, ei ole rahaakaan käytetty. Ja nyt välikysymykseen liittyen, niin eihän tässä ole menojakaan tällä hetkellä.

Elikkä ennen kaikkea työperäistä maahanmuuttoa me tarvitsemme. [Jussi Halla-aho: Ennätysmäärä työperäisiä lupia!] Kotouttamisella ja koulutuksella me saamme heidät pysymään Suomessa. Tämä on kyllä tärkeintä tässä tällä kertaa huomioida. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Zyskowicz, olkaa hyvä.

15.53 **Ben Zyskowicz kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kuten ryhmäpuheessamme ja ryhmäpuheenjohtaja Mykkäsen puheenvuorossa kävi ilmi, kokoomus pitää tärkeänä ja oikeana sitä, että esimerkiksi Afganistanissa olevia ihmisiä, jotka ovat auttaneet suomalaisia, palvelleet suomalaisia ja jotka nyt ovat suuressa hädässä, autetaan saapumaan Suomeen. Kysymys perussuomalaisille: oletteko tästä eri mieltä?

Sitten kysymys hallituspuolueille. Kuten on nähty, niin hallitus kaavailee esitystä, jossa lapsen osalta evättäisiin perheenyhdistäminen vain, jos se olisi lapsen edun vastaista. Tässä ei puhuta mitään turvallisuusnäkökohdista. Ja on todella surullista kuulla, että Migrissä, suojelupoliisissa ja muualla ei ymmärretä, ministeri Ohisalo, mitä tämä teidän luonnoksenne tarkoittaa, tai itse asiassa ymmärretään väärin. Demarit, keskusta, RKP, sanokaa nyt suoraan: [Puhemies: Kiitoksia!] oletteko tämän esityksen kannalla?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kosonen, Hanna, olkaa hyvä.

15.54 **Hanna Kosonen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Andersson puhui äsken erinomaisesti maamme asenneilmapiiristä, kuinka puheemme vaikuttavat myös työperäiseen maahanmuuttoon. Mutta tämä perussuomalaisten ja Liike Nytin välikysymys on vähintään hämmentävä. Siis ilmeisesti on edelleen se luulo, että täällä on joku hallituksen esitys näistä kysymyksistä, mutta sellaista ei ole. Näin myös kokoomus edelleen puhuu, mutta sitä ei ole olemassa.

Edustaja Lindtman mainitsi tuossa, että perussuomalaiset eivät osaa laittaa asioita tärkeysjärjestykseen. Mutta ehkä tässä on kuitenkin kysymys siitä, että tässähän nyt juuri perussuomalaiset laittavat asioita tärkeysjärjestykseen. [Leena Meri: Niin, suomalaiset ensin tosiaan!]

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Hämmennyksissäni en voi muuta kuin esittää kysymyksiä. Emme ole vielä saaneet kuulla, millä tapaa perussuomalaiset ratkaisisivat näitä maahanmuutto-ongelmia, kun siellä kotimaassa ei niitä voi ratkaista. Edustaja Purra sanoi, että kotoutumispanostukset ovat hukkaan heitettyjä toimia. Oletteko todella tätä mieltä, että kieltä ei kannata opetella eikä yhteiskuntaan kannata juurtua? [Puhemies koputtaa] Perussuomalaiset ja Liike Nyt [Puhemies: Aika!] ovat yhtä mieltä tästä kysymyksestä, mutta missä on Liike Nytin inhimillisuus?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, olkaa hyvä.

15.55 **Jani Mäkelä ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Haluaisin nyt saada hallitukselta selvityksen siitä, missä eri kansainvälisissä sopimuksissa Pohjoismaa ja EU-maa Tanska on kuin Suomi, kun Tanskan sosiaalidemokraattinen pääministeri ilmoittaa maansa tavoitteeksi nolla turvapaikanhakijaa. Se onkin Tanskalle erittäin oikea tavoite, koska Tanskan naapurimaissa ei ole käynnissä sotia eikä konflikteja. Myöskään Suomen naapurimaissa ei ole käynnissä sotia eikä konflikteja, joten se on myös Suomelle hyvin oikea tavoite.

Mutta tämä keskustelu tässä salissa kiertää nyt kehää. Hallituksessa keskusta ja sosiaalidemokraatit korostavat, että tästä ei ole hallituksen esitystä. Vihreät ja vasemmistoliitto taas puhuvat tästä niin kuin tämä olisi hallituksen esitys. Kertokaa nyt meille kaikille, tuleeko tämä hallituksen esityksenä tässä muodossa tähän saliin käsiteltäväksi. Oletteko te tämän takana? Jos te ette ole tämän takana, miksi se on niin vaikea tunnustaa? Miksi te ette voi vastata tähän välikysymykseen: ”Me emme tue tätä vihreiden projektia. Tämä tullaan kaatamaan hallituksessa, asia selvä.” Vastatkaa suoraan. [Leena Meri: Koska täällä on niin alhainen syntyvyys, sanoi al-Tae!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kiuru, olkaa hyvä.

15.56 **Pauli Kiuru kok** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ministeri Haatainen, puhuitte työlupien nopeuttamisesta. Me Pirkanmaan kansanedustajat olemme kiertäneet lukuisia yrityksiä viime aikoina, ja jokaisessa yrityksessä, jossa olemme käyneet, viesti on selvä: meillä on pulaa ammattitaitoisista työntekijöistä, ja niitä ei valitettavasti löydy Suomesta. Eli lupauksenne siitä, että lupakäsittelyä nopeutetaan, on oikea. Me tarvitsemme kansainvälistä rekrytointia. Me tarvitsemme ihmisiä, jotka tulevat tänne aidosti tekemään työtä, tekevät rehellisesti työtä, maksavat veronsa tänne. Sellaista maahanmuuttoa me tarvitsemme.

Mutta se, mitä jätitte sanomatta: Sanoitte, että on tavoite, mutta tavoite ilman päivämäärää jää unelmaksi. Ja päivät kuluvat, kello tikittää. Hallituksella on toimintapäiviä hyvin vähän jäljellä, ja ne koko ajan vähenevät, ehkä nopeammin kuin huomaattekaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Soinikoski, olkaa hyvä.

15.58 **Mirka Soinikoski vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Välikysymyksen esittäjät vaikuttavat ajattelevan olevansa realisteja. Näin ei ole. Näin ei tosiaankaan ole. Jokainen meistä varmasti näkisi pakolaisen mieluusti omassa kotimaassaan. Kaikkein eni-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

ten pakolaiset itse toivoisivat olevansa siellä turvassa ja hyvinvoivina oman perheensä kanssa. Todellisuudessa ihmiset joutuvat aivan liian usein lähtemään kotoaan pakotetusti. Me tiedämme, että emme voi auttaa kaikkia, mutta me voimme varmasti auttaa hyvinkin monia. Se on sitä realismia. Se on todellisuutta. Tässä salissa suuri enemmistö — me, jotka elämme tässä todellisuudessa — haluamme nähdä ihmiset ihmisinä. Me haluamme auttaa erityisesti hädänalaisia lapsia. [Leena Meri: Tosiaan, suomalaiset ensin!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Laakso, olkaa hyvä.

15.58 **Sheikki Laakso ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun äsken kuunteli edustaja Kärnän populistista puhetta, niin kyllä huomasin, että gallupit ovat juuri laskeneet ja paniikki on päällä.

Perussuomalaiset eivät vastusta oikeiden osajien tänne tuloa. Minä voin henkilökohtaisesti luvata tulla kantamaan heidän laukut, kun he tulevat tänne maahan. [Vasemmalta: Se oli lupaus!] — Se on lupaus. Minä pidän tämän lupauksen. — Oikeasti, kun tulee niitä osajia, niin tervetuloa, ja lyhennetään ne päivät välittömästi niin pieniksi kuin mahdollista, mutta turhaa väittää, että me jotain työvoimapulaa hokkuspokkus maahanmuutolla pelastetaan, koska tilanne on se, että suurin ongelma on se, että me ei saada työvoimaa näihin suomalaisiin pk-sektorinkaan yrityksiin, koska meidän koulutustaso on romahtanut äärettömän huonoksi. Me ei saada tällä hetkellä ammattikoulusta tulevia ihmisiä töihin [Puhemies koputtaa] sen takia, koska he eivät osaa sitä ammattia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kautto, olkaa hyvä.

16.00 **Juho Kautto vas** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Ihan alkuun liiketuksen kyyneleitä siitä, miten perussuomalaiset ovat täällä huolissaan kantasuomalaisista pienituloisista, ja sitten samaan syssyyn kyllä se, että voi kun olisitte olleet sitä jo viime kaudella, kun eläkkeitä ja työttömyysturvaa leikkasitte. [Välihuutoja]

Mutta arvoisa puhemies! Perussuomalaisten kylmä politiikka ei varmaan tule enää kenellekään yllätyksenä, mutta kyllä tämän kaltainen välikysymys saa edelleen haukkomaan henkeä. Toivon, ettemme koskaan turruta niin, ettei turvan kieltäminen hädänalaisilta lapsilta herättäisi tunteita, sillä siitähän tässä välikysymyksessä on tosiasiaa kyse. [Leena Meri: Eihän ole!]

Perussuomalaisille ei kelpaa ihmisten auttaminen Suomessa tai kriisialueilla, sillä samaan aikaan vastustetaan humanitääristä maahanmuuttoa ja kehitysyhteistyötä. Voisi vähän kirkastaa nyt sitä omaa linjaansa.

Itse kiitan hallitusta, että perheenyhdistäminen nähdään tärkeänä. Me usein painotamme perheen merkitystä meille kantasuomalaisille, mutta sen merkitys ei ole yhtään vähäisempää hädänalaisille, [Puhemies koputtaa] jotka tänne tulevat. [Leena Meri: Elikkä esitys on ihan varmasti tulossa! — Sheikki Laakso: Hyvä varmistus!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Savio, olkaa hyvä.

16.01 **Sami Savio ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten edustaja Mäkelä tässä edellä totesi, Tanskan hallituksen ääneen lausuttuna linjana ja tavoitteena on nolla turvapaikanhakijaa. Ruotsissa on herätty tiukentamaan pysyvän oleskeluluvan ehtona ole-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

via kielitaito- ja toimeentulovaatimuksia. Sen sijaan Suomessa kaavaillaan tuntuva pakolaiskiintiön nostoa ja perheenyhdistämiskriteerien lieventämistä. Tämä pohjoismaisen yleissuuntauksen vastainen linja voi johtaa maahanmuuton kustannusten nopeaan kasvuun.

Arvoisa puhemies! Viime kaudella Sipilän hallitus pyrki perussuomalaisten vaatimuksesta selvittämään maahanmuuton kustannuksia. Valitettavasti tehdyn selvityksen loppu-tulos jäi tuolloin sisällöltään melko vaatimattomaksi. Siinä tyydyttiin lähinnä luettelemaan valtion budjettitalouteen sisältyviä suoria menoeriä. Kysyn nyt hallituksen ministereiltä: onko Suomea nopeasti velkaannuttava hallitus valmis korjaamaan [Puhemies koputtaa] aiemman hallituksen selvitystä ja laskemaan edes karkealla tasolla humanitäärisestä maahanmuutosta aiheutuvat kustannukset?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ledamot Norrback, var vänlig.

16.02 **Anders Norrback r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, ärade talman! On tietysti erotettava työperäinen ja humanitääriäinen maahanmuutto, mutta kyllä loppupää-määrän täytyy olla sama: integroitu henkilö, jolla on työpaikka ja joka on osa tätä meidän yhteiskuntaa. Tämä minun mielestäni unohtuu helposti. Tähän on suunnattava ajatukset ja toimet.

Sitten toisena asiana ehkä perussuomalaisten osalta haluan pikkaisen kysellä: Isona media tapahtumana oma kotikaupunkini otettiin esiin varoittavana esimerkkinä syksyllä. Miksi te ette käytä tätä varoittavaa esimerkkiä enää? — Kiitos. [Leena Meri: Mutta sinähän voit käyttää esimerkkiä!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, olkaa hyvä.

16.03 **Päivi Räsänen kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiintiöpakolaisjärjestelmä on hallittu tapa auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia, mutta senkin kehittäminen riippuu siitä, että kunnista löytyy sitten myös halukkuutta ottaa pakolaisia vastaan. Siksi tämän yleisen hyväksyttävyydenkin vuoksi on tärkeää kiintiöpakolaisia valittaessa kiinnittää huomiota suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumisen edellytyksiin. Tänä syksynä on kannettu huolta muun muassa Afganistanin vähemmistöjen, esimerkiksi vainottujen kristittyjen, tilanteesta Taleban-hallinnon oloissa. Kysynkin: aikooko hallitus huomioida muun muassa nämä vähemmistöt, esimerkiksi vainotut kristityt, kiintiöpakolaisia valittaessa? Heillä myös voisi olla paremmat edellytykset integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan, jossa kristinusko on kuitenkin [Puhemies koputtaa] vallitseva uskonto.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt tähän debatin päätteeksi mennään vielä 2 minuuttia. Edustaja Purralle vastauspuheenvuoro, ja sen jälkeen ministeri Ohisalolle 5 minuuttia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.04 **Riikka Purra ps** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Perussuomalaisten ja Liike Nytin välikysymyksen tarkoituksena ei ole irrottautua kansainvälisistä sopimuksista vaan irrottautua vihervasemmistolaisesta hallituksesta — se on sen ensisijainen tarkoitus.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Tässä puhutaan vetovoimatekijöiden minimoimisesta. Mikäli hallitus tulee viemään loppuun sellaista lainsäädäntöä, jota tässä sisäministeriön esityksessä tai luonnoksessa on kuvattu, se tekee Suomesta koko Länsi-Euroopan liberaaleinta perheen yhdistämispolitiikkaa noudattavan valtion, ja se on aivan selvä vetovoimatekijä. Silloin Suomi erottuu paitsi naapurivaltioistaan myös Euroopan unionin jäsenmaista muuten. Jopa Norjan uusi sosiaalidemokraattinen hallitus on kiristänyt juuri perheen yhdistämisen ehtoja, ja täällä on useaan kertaan kuvattu samaa esimerkiksi Tanskan osalta, ja jopa Ruotsi tekee tätä politiikkaa, mutta Suomi haluaa mennä täysin toiseen suuntaan.

Perussuomalaisten maahanmuuttoliittisessä ohjelmassa hyvin yksiselitteisesti kerrotaan, että me haluamme lopettaa humanitaarisen maahanmuuton, ja tässä tapauksessa tämän tavoitteen toteuduttua me olemme valmiit lisäämään kehitysapua. Kun te sen sijaan käsittelette näitä asioita rinnakkain, niin jos mietitään vaikka Afganistania, johon on laitettu yli 700 miljoonaa euroa suomalaisten veronmaksajien rahaa — no, onko siitä ollut hyötyä? Ei ole ollut. [Ben Zyskowitz: On siitä ollut!] Lähialueilla tapahtuva auttaminen liittyy kriisiapuun ja ylittäänsä tähän konfliktitukeen, jolla voidaan auttaa näitä ihmisiä siellä.

Tämä on ollut perussuomalaisten linja koko ajan, [Antti Lindtmanin välihuuto] ja me olemme nyt esittäneet, että tämän pitää olla myös Euroopan unionin linja. Mikäli Euroopan unionissa maahanmuuttoon varattuja rahoja siirretään lähialueille ja tuetaan ihmisiä siellä, jolloin heidän ei tarvitse lähteä liikkeelle Eurooppaan, se on selvä win-win-tilanne kaikin tavoin. Sillä rahalla, mikä esimerkiksi Suomessa menee näihin kustannuksiin, [Puhemies koputtaa] voidaan auttaa huomattavasti suurempaa määrää ihmisiä lähialueilla. Tämä on täysin yksiselitteistä ja selkeää. [Antti Lindtmanin välihuuto — Leena Meren välihuuto]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ja ministeri Ohisalo, enintään 5 minuuttia.

16.06 Sisäministeri Maria Ohisalo: Arvoisa puhemies! Kiitokset keskustelusta! Tässä on varmasti hyvä palauttaa mieleen se, mitä hallitusohjelmassa on yhdessä linjattu, eli että osana sitä perhe-elämämyönteistä politiikkaa ja lapsen oikeuksien kunnioittamista, sen politiikan toteuttamista, hallitus on hallitusohjelmassa sitoutunut poistamaan toimeentuloedellytyksen alaikäisiltä kansainvälistä suojelua saavilta sekä selvittämään perheen yhdistämiseen liittyviä ongelmia, joihin on viitattu täällä monessa puheenvuorossa, sekä kansainvälistä suojaa saaviin perheenkokoajiin sovellettavien tulorajojen kohtuullisuutta ottaen juurikin huomioon se perhe-elämän suoja ja lapsen edun ensisijaisuus. [Leena Meren välihuuto — Paula Risikon välihuuto]

Edelleen palaan siihen aiemmin esitettyyn kysymykseen, mitä tuli näihin lausuntoihin Migristä ja suposta: On aivan selvää, että jos jokin asia on lapsen edun vastaista, niin sitä ei silloin panna toimeen. Sellaiset vanhemmat eivät tähän maahan tule, jos he vaarantavat kansallista turvallisuutta. Tämä on nyt linja, [Välihuutoja oikealta] ja tämä tulee olemaan jatkossakin se linja. Ja ennen kaikkea tässä viranomaiset ovat lausunnoissaan todenneet, että selkeyden vuoksi kannattaa täsmentää esityksen perusteluissa tätä asiaa. Eli täsmennetään sitten, totta kai — nyt käydään läpi tämä lausuntopalaute, ja sen jälkeen neuvotellaan. Yhdessä poliittisesti katsotaan hallituksena, [Leena Meri: Kyllä, kyllä!] millainen esitys tehdään, joka todella turvaa perhe-elämän suojaa ja lapsen oikeuksia. [Ben Zyskowitz: Riittääkö tämä perustelujen täsmennys? — Perussuomalaisten ryhmästä: Ei riitä!]

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Suomella on valmius lähettää Afganistanin lähialueille sitä konsuliapua. Te puhutte paljon siitä, että pitäisi auttaa siellä lähialueilla. Kyllä, olemme samaa mieltä. Ja sitä konsuliapua ulkoministeriöstä on valmius lähettää. Migri on valmis tätä tukemaan, jotta ne perheenyhdistämiset mahdollistuisivat. Tällä hetkellä ne ovat kohtuuttoman vaikeita tai mahdollittomia monille ihmisille.

Ehkä edustaja Laaksolta olisin tiedustellut, että kun puhutte täällä osajista, niin onko todella niin, että turvapaikanhakijana saapunut henkilö tai kiintiöpakolaisjärjestelmästä tullut henkilö ei voisi olla osaja. Minusta tämä on hyvin surullinen ihmiskuva. Minä haluaisin sanoa, että jokainen, joka tähän maahan tulee, saa aidosti mahdollisuuden koulutukseen, pääsee aidosti kiinni työhön. [Sheikki Laakso pyytää vastauspuheenvuoroa] Eikö pitäisi olla meidän kaikkien yhteinen tavoite tässä salissa, että jokainen täällä yhteiskunnassa pääsisi kiinni tähän yhteiskuntaan? Sitä en ymmärrä, että kun puhutte kotoutumisen vaikeuksista, niin minkä takia haluatte vaikeuttaa entisestään sitä kotoutumista kaikin mahdollisin keinoin. [Jukka Mäkysen välihuuto] Näitä tässä yritetään purkaa.

Edustaja Räsäselle tästä kiintiöpakolaisjärjestelmästä: Siinä järjestelmässä keskiössä on todella ajatus, että kaikista haavoittuvimmassa asemassa olevia ihmisiä tuetaan tätä kautta. Tämä on konkreettinen, niin kutsuttu laillinen väylä saapua Euroopan unioniin, ja tästä myös Euroopan komissio ja komissaari Ylva Johansson, YK:n pakolaisjärjestö UNHCR ja IOM ovat lausuneet, että jäsenvaltioilta toivotaan nyt näitä sitoumuksia vastaanottaa enemmän kiintiöpakolaisia. Ja jos on niin, että vaikka uskonto on se peruste, joka muodostaa näille ihmisille erittäin suuren riskin, ja katsotaan, että tämä voisi olla yksi peruste, niin mikä jottei. Usein näissä kiintiöpakolaisjärjestelmissä painottuu erityisesti haavoittuva asema, oli kyse vaikka ihmiskaupan uhreista tai naisista, lapsista — taustalla voi olla myös uskonnollisia syitä varmasti.

Täällä on viitattu myös Tanskaan. Tanskahan on ilmoittanut EU:n sopimusneuvottelujen yhteydessä, että he eivät ole mukana EU:n maahanmuuttopolitiikkasäännöksissä. Samoin Irlanti, mutta Suomi on sitoutunut olemaan rakentava EU-jäsenvaltio. [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä] Me haluamme rakentaa sellaista Euroopan unionia, jossa jokainen jäsenvaltio kantaa omaa vastuutaan, eikä niin, että vastuu kasautuu tietyille maille, niin kuin tällä hetkellä se kasautuu. Kyllä minä ulkorajavaltion ministerinä olisin hieman huolissani siitä, että jos me emme eurooppalaiseen yhteistyöhön tukeudu, niin mitä me teemme täällä yksinään sitten siinä kohtaa, jos meillä on ongelmia rajoilla? [Leena Meri: Mitäs me tehtiin viimeksi, niin? — Jani Mäkelä: Viimeksi työnnettiin porukka tänne!] Kyllä me tarvitsemme tukea ihan koko Euroopan tasolla, ja sen takia Suomen hallitus vie aktiivisesti eteenpäin tätä EU:n maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan uudistusta. Se on nyt vuoden verran ollut sisäministerien pöydällä, ja joka kerta Suomi on tullut pöytään sillä ajatuksella, että me haluamme viedä pakettia eteenpäin. Yritämme myös käydä keskusteluja muiden jäsenvaltioiden kanssa ja kannustaa myös muita tähän mukaan, koska se olisi koko Euroopan unionin yhteinen etu. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. Nyt siirrymme puhujalistaan. — Edustaja Malm, olkaa hyvä.

16.11 **Niina Malm sd:** Arvoisa puhemies! Koko välikysymys perustuu siinä mielessä väärään tietoon, että ei ole olemassa ”mithän” hallituksen esitystä, kuten täällä on monta kertaa todettu. Lausunnolla on ollut luonnos sisäministeriön työryhmän ehdotuksesta, jonka

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sisältöä ei ole vielä käsitelty hallituspuolueiden kesken. Ja niin kauan kuin hallitus ei ole sitä kuitannut, ei ole hallituksen esitystä. Opposition oikeus toki on, että se saa haastaa hallituksen luottamuksen koska ja mistä vain tarpeelliseksi katsoo. Keskustelua on kuitenkin syytä käydä tosiasioilla.

SDP:n lähtökohta on, että asioissa edetään hallitusohjelmassa sovitun mukaisesti ja hallitusohjelmasta poikkeamiselle pitää olla erityisen painavat syyt. Olemme myös tietoisia suojelupoliisin ja Migrin kritiikistä ja otamme ne SDP:ssä vastaan hyvin vakavasti. Sanon tämän nyt yksiselitteisesti, jotta kaikki varmasti ymmärtävät: Me emme hyväksy sellaista muotoilua, joka helpottaisi kansallista turvallisuutta vaarantavien henkilöiden maahan pääsyä. [Paula Risikko: Hyvä!] Hätää kärsiviä ihmisiä me sen sijaan autamme. Avun tarjoaminen sitä tarvitseville on keskeinen suomalainen arvo. Jos vainon tai vakavien ihmisoikeusloukkauksien kohteena oleva henkilö hakee suojelua Suomesta, me olemme sitoutuneet sitä antamaan.

Hallituksen tavoitteena on tunnistaa nopeasti ja täsmällisesti kansainvälisen suojelun tarvitsijat sekä taata toimivat paluut kotimaahan suojelun tarpeen päättyessä. Hallitusohjelman mukaisesti palautuksia toimeenpannaan tehokkaasti kunnioittaen kuitenkin perustuslain ja ihmisoikeussopimusten palautuskieltoja. Lisäksi vaikutamme pakolaisuuden juurisyihin parantamalla ihmisten elinolosuhteita lähtömaissa sekä maissa, joihin pakolaiset ensimmäisenä saapuvat. Pakolaisuutta voidaan inhimillisesti hillitä vain turvaamalla lähtömaiden turvallisuus ja elinkelpoisuus. Perussuomalaiset eivät voi vaatia ihmisten auttamista lähtömaissaan ja samalla esittää leikkauksia tähän työhön — muuten he itse asiassa esittävät pakolaisuuden lisäämistä.

Arvoisa puhemies! Humanitäärisen maahanmuuton vaikutukset talouteen ovat monisyinen kysymys. Panostamalla kotoutumiseen ja työllistymiseen voimme kuitenkin vaikuttaa myös siihen positiivisesti. Pistämällä pään puskaan ja kieltämällä tosiasioita me emme voi vaikuttaa. Pakolaisuus ei häviä maailmasta niin toivomalla. Jos taas apua tarvitsevia ihmisiä ei halua lainkaan auttaa, se on sitten tietysti ihan oman keskustelunsa paikka. [Eveliina Heinäluoma: Kuuliko edustaja Zyskowiczkin? — Ben Zyskowicz: Hyvä, että tuli! — Paula Risikko: Hyvä, että tuli!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkelä.

16.14 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Tämä keskustelu menee pitkin sitä normaalia kaavaa, että kun perussuomalaiset yrittävät puhua asiasta, niin muut yrittävät puhua perussuomalaisista. Näinhän tämä usein menee.

Olisipa Suomessa sellainen hallitus, joka asettaa Suomen ja suomalaiset etusijalle, mutta nyt täällä salissa puhutaan aivan eri asioista kuin Suomen ja suomalaisten edusta. Tätä välikysymystä ei niinkään ole suunnattu ministeri Ohisalolle tai vihreille. Kyllä me kysymättäkin tiedämme, että jos se vihreiden tai vasemmistoliiton vallassa olisi, niin maahanmuuttopolitiikkamme uskottavuus romutettaisiin ja avattaisiin portit täysin sosiaaliperusteiselle maahanmuutolle. Kysymys oli enemmänkin suunnattu ehkä järkevämpänä pitämilleni hallituspuolueille keskustalle ja sosiaalidemokraateille. Voitteko te seistä tällaisen takana ja antaa ministeri Ohisalon puuhastella tällaista toimintaa selkänne takana? Vai tuletteko te selvästi ja yksiselitteisesti ulos, että te ette tätä hyväksy ja tämä esitys ei tule eteneämään?

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Täällä puhutaan kovin ristiriitaisia asioita. Täällä väitetään, että se, että Suomi olisi EU:n jäsen ja Tanska ei olisi EU:n jäsen, edellyttäisi meiltä jotain. Voi se jotain edellyttää, mutta ei se tällaisia asioita edellytä. Suomi antaa monissa asioissa paljon periksi siitä, mitä EU-direktiivit sallisivat. Kansalaisuuden saamisen suhteen esimerkiksi kansalaisuusdirektiivi sallisi vaikka mitä tiukennuksia verrattuna siihen, että Suomessa annetaan kansalaisuuksia alennusmyynnillä. Perheen yhdistämisdirektiivi sallisi paljon tiukemmat määräykset kuin mitä meillä tällä hetkellä on ja huomattavasti tiukemmat määräykset kuin mitä hallitus nyt tässä esityksessään on vapauttamassa. Päinvastoin tämä hallitus, jossa myös keskusta on mukana, on pääasiassa vesittänyt kaikki ne vähätkin maahanmuuton vetovoimatekijöiden tiukennukset, jotka edellinen hallitus sai aikaan — siis edellinen hallitus todellakin sai jotain aikaan, mutta ne kaikki vähätkin asiat on vesitetty tämän hallituksen toimesta.

Puhutaan pakolaiskiintiön nostamisesta. Suomen pakolaiskiintiö jos nostettaisiin 2 000 pakolaiseen vuodessa, niin tiedätekö, kuinka monen päivän syntyvyyteen se riittäisi pelkästään Afganistanissa? Se ei riittäisi yhdenkään päivän syntyvyyden kattamiseen Afganistanissa — ei vain yksinkertaisesti riittäisi.

Tässä keskustelussa aina käännetään retoriikka niihin pieniin lapsiin. Unohdetaan, että tosiasiallisesti me puhumme enemmänkin niistä 1.1. syntyneistä 17-vuotiaista nuorukaisista, jotka näissä ikätesteissä monesti jäävät kiinni sitten siitä, että sitä ikää ei ole tullut kerrotua totuudenmukaisesti. [Olli Immonen: Järjestelmän hyväksikäyttöä!]

Jos jokin on nyt luvaton, saadaanko siitä luvallista sillä tavalla, että muutetaan nyt luvaton luvalliseksi? Se tuntuu olevan hallituksen linja. Mahdollistetaan luvatta maassa oleville työn tekeminen eli käytännössä laillistetaan heidän laitton maassa olemisensä. Eihän tämä tällä tavalla voi mennä. Lakien kunnioituksen ja maahanmuuttojärjestelmän uskottavuus menee täysin, jos Suomessa edes puhutaan tällaisia asioita.

Maahanmuutosta puhutaan niin kuin se olisi jokin luonnonvoima: ettei sille voi tehdä mitään, että maahanmuuttajia nyt vain tulee ja meillä ei ole mitään keinoa sen estämiseen. No, paradoksaalisesti hallitus itse väittää, että koronakriisi on vähentänyt turvapaikanhakua, mutta miten koronakriisi voi vähentää turvapaikanhakua, jos kerran turvapaikanhaku on luonnonvoima, jolle emme voi mitään? Koronakriisin myötä on tehty poliittisia päätöksiä: rajoja on suljettu, on asetettu matkustusrajoituksia, minkä seurauksena ihmiset eivät ole päässeet liikkumaan niin vapaasti. Nämähän ovat kaikki poliittisia päätöksiä, jotka on tehty koronakriisin varjolla perustellusti tai perustelematta — siitä voi olla montaa mieltä — mutta ne ovat poliittisia päätöksiä, jotka voi perua, jotka voi tehdä uudestaan jollain muulla perusteella. Ei maahanmuutto ole luonnonvoima.

Toisenakin on esitetty virheellistä tietoa siitä, että maahanmuutto sinänsä olisi vähentynyt koronakriisin aikana. Se ei pidä paikkaansa. Oleskelulupapäätöksiä on haettu jatkuvasti vähintään yhtä paljon tai jopa enemmän kuin ennen koronakriisiä. Niiden luonne on kenties ollut hieman erilainen kuin aikaisemmin, niin paljon ei ole tullut spontaania turvapaikanhakua, mutta kyllä se Maahanmuuttoviraston prosessi pyörii parhaillaan jatkuvalla syötöllä ja enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Eli ei puhuttaisi näitä ristiriitaisuuksia ja paikkansapitämättömiä tietoja tässä salissa.

Nyt kun hallitukselta ei varsinkaan tule selvää vastausta siihen, ovatko hallituspuolueet sitoutuneet tähän vihreiden yltiöliberaaliseen maahanmuuttolinjaan, niin ehdottomasti kannatan edustaja Purran epäluottamuslause-esitystä hallitukselle.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sankelo.

16.19 **Janne Sankelo kok:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva perussuomalaisten ja Liike Nytin välikysymys ja kokoomuksen epäluottamuslause-esitys maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta ovat ajankohtaisia ja keskustelu aiheesta tärkeää.

Kokoomuksen suhtautuminen maahanmuuttoon on käytännönläheistä. Kesällä julkaistu kotouttamisohjelmamme pyrkii realistisiin ratkaisuihin siitä näkökulmasta, että niin suomalainen yhteiskuntamme kuin myös maahamme kotoutuva uusi yhteiskunnan jäsen hyötyvät. Konkreettisia ratkaisuja maahanmuuttopolitiikan saralla kokoomus teki Sipilän hallituksessa, jolloin Eurooppaa koetellut siirtolaiskriisi pakotti tekemään maahanmuuttopolitiikkaan kiristyksiä ja korjauksia.

Arvoisa puhemies! Tuosta kriisistä opittiin. Turvapaikkamenettelyn tehostaminen ja uusintahakemusten ja perheenyhdistämisen ehtojen tiukentaminen ovat tästä hyviä esimerkkejä. Nämä valmisteltiin kokoomuslaisen sisäministerin johdolla. Valmisteluun laitettiin myös aiemmin mainittu ulkomaalaistaustaisen rikollisuuden torjuntaohjelma, johon lukeutuvat muun muassa turvapaikkahakemusten käsittely rajamenettelyssä, törkeisiin rikoksiin syyllistyneiden kansainvälisen suojelun aseman poistaminen, nopeat karkotukset ja niin edelleen. Vaikka nämä kokoomuksen johdolla valmistellut keinot edustavat yleiseurooppalaista linjaa, ei niistä nykyhallituksessa ole enää oltu kiinnostuneita. Vasemmistohallituksen myötä realistinen kokoomuksen linja on vesittynyt, eikä keskustastakaan ole ollut Sipilän hallituksessa aloitetun työn jatkajaksi.

Vuodesta 2015—16 muutama muistikuva: Kauhavalla sijaitsi silloin suuri vastaanottokeskus. Paikallisesti ymmärrettiin pian, että yhteiskunta ei ollut tilanteeseen valmistautunut ja olimme sinisilmäisiä. Kun täällä mainittiin edustaja Kivisaaren toimesta Etelä-Pohjanmaan työvoimapula, niin ei tuosta joukosta hitsaajia löytynyt. Tuosta kokemuksesta oppina on, että meidän turvapaikkapolitiikan linjamme ei saa tarjota muista poikkeavia vetovoimatekijöitä tai porsaanreikiä. Ei oteta nytkään takapakkia vaan toimitaan. Ajat normalisoituvat, ja tilanteet tulevat meille eteen. Tulevina vuosina Suomen turvapaikkapolitiikan tulee olla linjassa muiden EU-maiden kanssa. Keskeisen tärkeää on yhteistyö lähinaapureidemme kanssa.

Arvoisa puhemies! Kehitys on ollut hallituksessa päinvastaista. Hallituksen esitysluonnos perheenyhdistämisestä asettuu eurooppalaisittain villeimpään kastiin. On uhka, että vakavista rikoksista syytetyt tai kansallista turvallisuutta vaarantavat henkilöt voisivat tulla maahan lastensa varjolla. Arkisempi ongelma on, että esityksen myötä myös toimeentulotuen varassa elävät maahanmuuttajat voisivat tuoda perheensä Suomeen. Miksi täyttää toimeentuloedellytykset menemällä töihin, jos homma hoituu yhteiskunnan tukien avulla? Tämä ei ainakaan edistä kotiutumista.

Hälyttävä on tämä esitysluonnos perheenyhdistämisestä, joka lienee Euroopan holtittomin malli. Maahanmuuttovirasto on jo varoittanut, että vakavista rikoksista syytetyt tai supon mukaan kansallista turvallisuutta vaarantavat henkilöt voisivat päästä maahan lähettämällä lapsensa ankkurina edellä. Lisäksi ehdotettu toimeentuloedellytyksen poistaminen perheenkokoajalta romuttaisi kotoutumisen kannusteita. Toimeentulotuella elävä maahanmuuttaja voisi tuoda perheensä Suomeen.

Arvoisa puhemies! Hyvinvointiyhteiskuntamme peruspilarit ovat koetuksella ilman osaavia ulkomaisia työntekijöitä. Eihän siitä ole nyt tässä kysymys. Suomeen tullaan siksi, että meillä on turvallista ja vakaat olosuhteet. Tämä turvallisuus ja vakaus on uhattuna, jos

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

humanitäärisen maahanmuuton pelisääntöjä ei noudateta tai ne puuttuvat. On uusien ja nykyisten suomalaisten yhteiskunnan jäsenten etu, että ihmiset kotoutuvat ripeästi ja maahanmuuttopolitiikkaa toteutetaan turvallisuus edellä. Mielenkiintoista on, että monet kotoutu-neet, muualta tulleet korostavat tätä asiaa itse.

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Vestmanin tekemää epäluottamuslause-esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kiviranta.

16.23 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Toisin kuin perussuomalaisten, keskustan maahanmuuttopoliittinen linja on realistisen lisäksi myös inhimillinen. Haluamme auttaa hädänalaisia, mutta auttaminen on tehokkainta autettavan omassa kotimaassa, jossa se on ensisijaisesti toteutettava. Pakolaisuutta ja turvapaikan hakua voidaan vähentää kehitys-yhteistyöllä, oikeudenmukaisella kauppapolitiikalla ja rauhanvälityksellä.

Ikävä tosiasia on, että turvapaikkajärjestelmämme on yritetty käyttää myös hyväksi. Kaikki tulijat eivät ole olleet aidosti kansainvälisen suojelun tarpeessa vaan paremman elintason perässä. Meillä ei ole varaa olla sinisilmäisiä ja naiiveja. Maailmassa on paljon sekä oikeasti apua tarvitsevia mutta myös niitä, jotka yrittävät hyötyä meistä.

Kotoutumiseen tulee panostaa. On äärimmäisen tärkeää, että tänne tulleet sopeutuvat suomalaisen yhteiskuntaan.

Me kaikki olemme samaa mieltä siitä, että Suomi tarvitsee lisää työperäistä maahanmuuttoa, siis osaavaa ja koulutettua työvoimaa. Osaavan työvoiman saatavuus on tyypillinen yrityksen kasvun pullonkaula. Maahanmuuttoviraston lupaprosessia tulee helpottaa. Tämä koskee niin pitkäaikaisia työsuhteita kuin kausityötäkin. Hallitus tekee työperäisen maahanmuuton edistämiseksi paljon. Byrokratiaa kevennetään teknisen kehittämisen digitalisaation ja automaation avulla. Oleskelulupien myöntämisen nopeuttamiseksi on tulossa D-viisumi, joka mahdollistaa erityisryhmien, kuten erityisasiantuntijoiden ja kasvuyrittäjien sekä heidän perheenjäsentensä, oleskelulupien myöntämisen kahdessa viikossa. Yritykset saavat palvelu- ja tukimuotoja rekrytointiin. Paljon tehdään, ja paljon on siis jo tehty.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Soinikoski.

16.25 Mirka Soinikoski vihr: Arvoisa puhemies! Kaikki ihmiset syntyvät vapaina ja tasavertaisina arvoltaan ja oikeuksiltaan. Näillä sanoilla alkaa YK:n ihmisoikeusjulistus, joka on toiminut jo vuosikymmeniä ihmisoikeustyön perustana. Kansainvälisen suojelun tarjoaminen sitä tarvitseville on keskeinen keino turvata jokaisen perus- ja ihmisoikeudet tilanteessa, jossa ihmisen oma kotipaikka ei niitä pysty turvaamaan.

Afganistanin pakolaistilanne on yksi maailmanhistorian pahimmista pitkittyneistä pakolaiskriiseistä. Pelkästään kuluneen vuoden aikana lähes puoli miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa väkivaltaisten konfliktien seurauksena. Toimivalla turvapaikkajärjestelmällä pystymme turvaamaan jokaisen ihmisen perus- ja ihmisoikeudet. Kaikilla on oikeus tulla kohdelluksi inhimillisesti ja ihmisarvoa kunnioittavasti. Nyt ei ole aika kääntä sisäänpäin, vaan auttaa hädässä olevia ihmisiä.

Arvoisa puhemies! Tutkimuksen mukaan perheenyhdistäminen tukee kotoutumista. Kansainvälisissä ja suomalaisissa tutkimuksissa perhe-elämän on todettu tukevan suojelua saavan toimintakykyä ja työllisyyttä sekä vähentävän tarvetta sosiaali- ja terveydenhuol-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

lon palveluille. Perheenyhdistämisellä on siis monia positiivisia vaikutuksia yksilön ja perheen hyvinvointiin, ja se on yhteiskunnan etu.

Tällä hetkellä perheenyhdistämiseen liittyy taloudellisia, hallinnollisia ja käytännöllisiä esteitä, jotka aiheuttavat turhaa pelkoa ja stressiä ihmisille. Pelko siitä, selviääkö oma perheenjäsen kriisin keskellä, ei ole inhimillistä eikä ihmisarvojen mukaista elämää. Kenenkään ei pidä joutua pelkäämään aamulla herätessään, onko oma omainen kuollut pelkäänsen takia, ettei häntä ole saatu ajoissa autettua oman perheensä luokse. Yhdenkään lapsen ei pidä ikävöidä oman vanhempansa syliä, jos perheen yhdistäminen on mahdollista ja lapsen edun mukaista. Vihreiden tavoitteena on edistää inhimillistä ja ihmisoikeuksia vahvistavaa turvapaikkapolitiikkaa. Perheenyhdistämisen helpottaminen on väline tukea tätä.

Arvoisa puhemies! Kun kansainvälinen konflikti puhkeaa, ei ole olemassa jakoa meihin ja heihin. Jokaisella on oikeus ihmisarvoiseen ja ihmisoikeuksia kunnioittavaan elämään. Jokainen ansaitsee tulla autetuksi. Meidän moraalinen ja inhimillinen painoarvomme mitataan siinä, miten kohtelemme avuntarvitsijaa.

Afganistan on keskellä humanitaarista kriisiä. Meidän velvollisuutenamme on auttaa kaikin mahdollisin tavoin ihmisiä, jotka ovat joutuneet jättämään kotinsa, omaisuutensa ja perheensä kriisin takia. Ihmisoikeuksien turvaaminen ja avun tarjoaminen hädässä oleville ovat eurooppalaisia arvoja, joihin Suomi on sitoutunut. Me emme voi kääntää selkäämme apua tarvitseville, sillä Suomi ei elä tyhjiössä. Afganistanin kriisillä on välittömiä ja välillisiä vaikutuksia Suomelle, halusimme sitä tai emme. Tässä tilanteessa paras keinomme on edistää toimintoja, jotka lisäävät rauhaa ja vakautta ja jotka pelastavat ihmishenkiä. Perheenyhdistämisen helpottaminen ja turvapaikkajärjestelmän kehittäminen ovat tehokkaimpia keinoja, joilla voidaan auttaa hädän keskelle joutuneita ihmisiä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Said Ahmed.

16.29 **Suldaan Said Ahmed vas:** Arvoisa puhemies! Tässä salissa on tänään vähätelty lukuisten ihmisten ihmisarvoa epämääräisillä nettoarvolaskelmilla. Valitettavasti joillekin meistä ihmisarvo ei ole jakamaton vaan välineellinen. Lisäksi täällä on esitetty lukuisia perusteettomia väitteitä maahanmuuton vaikutuksista ja kustannuksista. Hämmäntävintä kuitenkin lienee se, millä tavoin perhe ja perhearvot on tässä välikysymyksessä heitetty roskakoriin. Keskustelun myötä voimme viimein unohtaa, että oikeistolle perhe olisi jotenkin merkittävä arvo. Perheellä on perussuomalaisille arvo ainoastaan silloin, kun käsitteellä voidaan pönkittää omaa muukalaisvastaista ideologiaa, muutoin perheet halutaan hajottaa.

Arvoisa puhemies! Hyvät edustajakollegat, näette juuri tässä edessänne ihmisen, joka on tullut Suomeen perheenyhdistämisen kautta. En ole ainoa ihminen, jota perussuomalaiset eivät olisi maahamme koskaan halunneet. Perheeni ei ole ainoa perhe, jonka perussuomalaiset toivoisivat mieluummin olevan rikki kuin ehjä. Sitä perheenyhdistämisen vastustaminen käytännössä tarkoittaa. Kysykää itseltänne: tulisitteko te toimeen ilman perhettänne? Sitä te vaaditte muilta, mutta ette itseltänne.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ledamot Adlercreutz.

16.31 **Anders Adlercreutz r:** Kiitos, edustaja Said Ahmed, hyvästä puheenvuorosta.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Ärade talman! Denna interpellation som handlar om en proposition som inte finns är en lek med ett tungt parlamentariskt vapen. Sannfinländarna och Liike Nyt säger att den också handlar om ekonomin, men det argumentet håller inte. Det här är en fråga om invandring, kärnan i sannfinländarnas, och lite förvånande Liike Nyts politik.

Arvoisa puhemies! Välikysymystä ei tulisi tehdä kevyin perustein, ja nyt perusteet ovat olemattomat, mutta itse asiaa voi siitä huolimatta pohtia. Onko perheenyhdistäminen hyvä asia? Onko hyvä, että vanhempi saa lapsen luokseen, että puoliso saa puolisonsa luokseen, että lapsi saa elää vanhempiensa kanssa? Puhumme monella tavalla peruskysymyksistä, ja hämmentävää on, että näyttää siltä, että olemme näistä eri mieltä.

Perheenyhdistäminen on lakiin kirjattu prosessi. Sen tulee olla mahdollista. Se on myös tutkitusti kotouttamista edistävä asia. Se, että nyt pohditaan prosessiin liittyviä käytännön esteitä, esimerkiksi sitä, että tunnistautuminen voi olla mahdotonta tai että konsulaattiin ei pääse, on järkevää. Se on vastuullista ja se on lain hengen kunnioittamista puhumattakaan siitä, että se on inhimillistä.

Hallituksen esitystä ei vielä ole, joten tarttukaamme hallitusohjelmaan. Siinä lukee näin: ”Selvitetään perheenyhdistämiseen liittyviä ongelmia sekä kansainvälistä suojaa saavien perheenkokoajiin sovellettavien tulorajojen kohtuullisuutta ottaen huomioon perhe-elämän suoja, lapsen edun toteutuminen ja muissa Pohjoismaissa sovellettavien toimeentuloedellytysten taso ja käytännöt. Toimeentuloedellytyksen soveltaminen kansainvälisen suojelun tarpeen perusteella oleskeluluvan saaneisiin alaikäisiin perheenkokoajiin lopetetaan.”

Selvitetään ongelmia, kohtuullisuutta. Onko tämä huono asia? Onko oikein, että esimerkiksi eduskunta-avustaja ei voisi saada Suomeen puolisoansa ja lastansa? Onko se kohtuullista? Ja vielä oleellisempi kysymys: onko oikein, että 15-vuotiaalla pitäisi olla noin 3 000 euron bruttotulot kuukaudessa, jotta saisi Suomeen isoveljensä ja äitinsä, jotka ehkä matkan varrella juuttuivat pakolaisleiriin Syyriaan? Pitääkö meidän tosiaan edellyttää alaikäiseltä tuloja, jotta hän voisi elää turvassa perheensä kanssa? Tätäkö välikysymyksen esittäjät, perussuomalaiset ja Liike Nyt, vaativat? Onko tämän poistaminen holtitonta, kokoomus?

Puhutaan hallitsemattomasta maahanmuutosta. Perheenyhdistäminen on hallittu prosessi, kuten on pakolaiskiintiön kautta tapahtuva maahanmuutto, mitä toki perussuomalaiset myös vastustavat. Spontaanisti tapahtuvaa maahanmuuttoa on sen sijaan vaikeampi hallita ja rajoittaa, ja sitä tapahtuu Suomen suuntaan tällä hetkellä huomattavan vähän.

Välikysymyksessään perussuomalaiset käsittelevät numeroita ja laskelmia luovasti. Se ei yllätä. Tämän me kuitenkin tiedämme: Suomi tarvitsee maahanmuuttoa yksiselitteisesti. Humanitääriin maahanmuutto perustuu siihen, että ihmiset pakenevat vaaraa. Turvapaikka voi tarkoittaa hengen pelastumista, ja vaikka jo se on hyvä asia, niin humanitääriin maahanmuutto voi olla myös taloudellisesti kannattavaa, jos ihmiselle nyt väkisin haluaa laittaa hintalapun. Se edellyttää toimivia kotouttamispolkuja, se edellyttää työn saannin esteiden purkamista, mutta se edellyttää tutkitusti myös parempaa asenneilmapiiriä, ja sen muuttaminen on meistä kaikista kiinni. Ihminen, joka kohtaa rasismia ja vihaa, ei kotoudu. Sen korjaaminen, asenteen korjaaminen, se ei maksa mitään. Pelottelu on politiikassa tehokas keino. Soisin, että puhuisimme pikemminkin mahdollisuuksista.

Perheessämme asui neljä vuotta sitten vuoden ajan kolumbialainen vaihto-oppilas Santiago. Hän oli äärimmäisen lahjakas: oli Kolumbian matematiikkamaajoukkueen jäsen, oli

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

valmistunut pari vuotta ikäisiään nopeammin lukiosta ja ilmoitti tavoittelevansa fysiikan Nobelin palkintoa. Suomessa hän oppi ruotsin kielen nopeasti, kirjoitti pitkät matikat ja fysiikat loistavasti ja pohti, jäisikö sittenkin tänne opiskelemaan, koska uskoi koulujärjestelmäämme. Helsingin yliopisto olisi ottanut hänet vastaan, mutta erään teknisen seikan takia niin, että hän ensin opiskelisi muutaman kuukauden ajan avoimen puolella, jonka jälkeen hänet voitaisiin ottaa sisään varsinaiseen koulutusohjelmaan. Hyvä, ajattelimme, mutta Migri ajatteli toisin ja sanoi ”ei” ja vetosi edellisen hallituksen tekemiin tiukennuksiin. Oleskelulupaa ei myönnetty. Ruotsi taas sanoi ”kyllä”. Santiago opiskeli loistavin arvosainoin ensin muutaman vuoden siellä ennen kuin siirtyi Saksaan, missä hän nyt jatkaa opintojaan ja siinä ohessa kehittää työryhmässä kvanttitietokoneita IBM:lle. Taas menetetty mahdollisuus.

Suomen talouden kasvun suurimpia ellei suurin ongelma on tällä hetkellä työvoimapuula. Liberan laskelmien mukaan nettomaahanmuuton kasvaminen 22 500:aan vuodessa vahvistaisi julkista taloutta 0,4 prosenttiyksiköllä. Me tarvitsemme maahanmuuttoa, monenlaista sellaista, mutta ajatus siitä, että ihmiset jonottaisivat Suomeen pääsemistä, on valitettavasti vailla pohjaa. Tänne pitää houkutella ihmisiä, ja silloin asiaa ei auta se, että me rakennamme esteitä tielle.

On hyvä, että hallitus on lähtenyt purkamaan työperäisen maahanmuuton esteitä. Toivon, että ne esitykset tulevat eduskuntaan mahdollisimman pian. Toivon myös, että ministeri Haatainen tarttuu ehdotukseen siitä, että loisimme uuden sertifiointin kautta [Puhemies koputtaa] pikakaistan niille yrityksille, jotka ovat hoitaneet rekrytointinsa hyvin.

Ja, arvoisa puhemies, jotta Suomi olisi kaikille parempi paikka, niin täällä syntyneille kuin tänne muuttaneille, niin meidän on syytä nähdä mahdollisuuksia, ei levittää pelkoa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Essayah.

16.37 Sari Essayah kd: Arvoisa puhemies! Aivan aluksi haluan kannattaa edustaja Tanuksen esittämää epäluottamuslausetta.

Kristillisdemokraattien maahanmuuttopoliittinen linja on ollut vastuullinen ja looginen koko ajan. Luin tässä Twitteristä, että perussuomalaisten edustaja Mäkelä arvosteli kristillisdemokraatteja jonkunlaisesta jonglööraamisesta, ja haluaisinkin kysyä, että onko tässä salissa loppujen lopuksi yhtään sen loogisempaa puoluetta kuin kristillisdemokraatit, jotka ovat selkeästi koko ajan kertoneet siitä, että meidän mallissa ja meidän maahanmuuttopoliittisessa linjassa me haluamme nimenomaisesti kehitysavun kautta auttaa ihmisiä siellä paikan päällä, pakolaisleireillä ja kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta. Emme ole siis leikaamassa kehitysavusta, niin kuin perussuomalaiset ovat, mutta toisaalta me emme myöskään halua olla rohkaisemassa perusteettomaan turvapaikan hakemiseen ja myöskään siitä seuraaviin ongelmiin. Niihin suhtaudumme ehdottomasti kriittisesti, ja niitä ongelmia haluamme olla pienentämässä.

Mutta meidän linjamme on todellakin koko ajan ollut auttaa lähtömaissa ja pakolaisleireillä ja kehitysyhteistyön kautta ja kiintiöpakolaisjärjestelmän kautta. Haluamme kohdentaa sitä apua pakolaisstatuksen omaaville kaikkein heikoimmassa asemassa oleville, ja näihin heikoimmassa asemassa oleviin kuuluvat myös esimerkiksi muslimimaiden vähemmistökristityt, jotka ovat lähes kaikissa näissä maissa olleet vainon kohteena. Myöskin kristityksi kääntyneiden turvapaikanhakijoiden tilanne on huolestuttava. Maahanmuuttovirastossa suoritettavan niin sanotun uskonnon ja vakaumuksen aitouden arvioinnin tulisi

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

kunnioittaa ihmisoikeuksia eikä lähettää kuolemanvaaraan lähtömaassaan tai Suomessa turvapaikkaprosessin aikana uskontoaan vaihtaneita ihmisiä.

Maahanmuuton pitää olla hallittua ja kontrolloitua. Suomeen ei saa muodostua meidän oikeusjärjestyksemme vastaista rinnakkaisyhteiskuntaa, jossa esimerkiksi naisten ja tyttöjen tasa-arvo ja turvallisuus mitätöidään. Turvapaikanhakuprosessia pitää tehostaa ja kielteiset turvapaikkapäätökset panna täytäntöön. Tarvitaan myöskin EU-maiden yhteistyötä rajaturvallisuuden lisäämiseksi ja palautusten nopeuttamiseksi. Niitä tulee tehostaa.

Arvoisa puhemies! Täällä on keskusteltu paljon hallituksen lakiluonnoksesta, joka on lausuntokierroksella, alaikäisten mahdollisuudesta olla perheen yhdistäjinä ilman erillisiä tuloarvoja. Täytyy todeta, niin kuin edustaja Tanus täällä meidän ryhmäpuheessa toi esille, että tätä järjestelmää saatetaan yrittää käyttää väärin, ja siksi me tulemme arvioimaan tuon lain hyvin tarkasti siinä vaiheessa, kun se tänne eduskuntaan tulee. Tunnistamme selkeästi tämän ongelman, mikä liittyy niin sanottuihin ankkurilapsiin, mutta ymmärrämme myös sen, että ihmisen kotouttamiselle on tärkeää, että hänen perheensä on hänen luonansa ja se varmasti myöskin nopeuttaa sitä kotouttamisprosessia, joka on kaikkien hyöty.

Arvoisa puhemies! Haluan kuitenkin kriittisesti kiinnittää huomiota tämän hallituksen maahanmuuttopolitiikan ongelmakohtiin, joihin liittyy esimerkiksi se, että hallitus ei ole pystynyt priorisoimaan asioita ja huolehtimaan työ- ja oleskelulupien nopeammista käsittelyajoista, ja se on tällä hetkellä haitta yritysten työvoiman saatavuudelle ja myöskin kasvulle. Täällä ollaan huolissaan siitä, että pitää politiikassa tuoda esille se, että meidän pitää pystyä auttamaan hädänalaisia, mutta meidän pitää myöskin samanaikaisesti pystyä pitämään auki osajille reitit tänne maahan siten, että he pääsevät nopeasti yrityksiin, esimerkiksi avainhenkilöille, joiden tulee olla siellä yrityksissä sellaisilla paikoilla, että yritysten kasvu ja myöskin työllisyys voi parantua.

Arvoisa puhemies! Kun tässä hallituksen kotouttamispolitiikassa ei ole kiinnitetty kannusteita työelämävalmiuksien parantamiseen, niin se vaikuttaa siihen, että monien jo täällä maassa olevien maahanmuuttajien työllistäminen on heikompaa. Kristillisdemokraatit ovat useaan otteeseen esittäneet sitä, että meidän pohjoismaisen mallin mukaisesti tulisi ottaa käyttöön kielilisiä työmarkkinatukeen, joka helpottaisi sitten näiden työvalmiuksien parantamista ja sitä kautta näiden henkilöiden mahdollisuutta [Puhemies koputtaa] päästä eroon tukiriippuvuudesta. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Edustaja Ranne.

16.42 Lulu Ranne ps: Arvoisa puhemies! Tähän alkuun muutama sana selkokielellä: Me perussuomalaiset olemme hallituksen edustajien mukaan sydämettömiä ja epäinhimillisiä, koska me asetamme kaikenikäisten suomalaisten, meidän lastemme, hyvinvoinnin ja turvallisuuden muiden maiden edelle. Suomen rahat eivät riitä kaikkein tärkeimpään, Suomesta ja suomalaisista huolehtimiseen, jos emme pistä asioita tärkeysjärjestykseen.

Arvoisa puhemies! Tämä meidän hyvinvointiyhteiskuntamme on luonteeltaan kuin vakuutus. Useat maksavat kohtuullisesti, jotta harvat eivät joutuisi kohtuuttomiin vaikeuksiin, kun vahinko sattuu. Myös uusi vakuutuksenottaja on oikeutettu korvaukseen, koska systeemi toimii, jos maksajia on riittävästi. Toisaalta mitä enemmän niitä korvauksia maksetaan, sitä kalliimpi se vakuutus on.

Marinin hallitus osoittaa täydellistä systeemiajattelun puutetta. Mikä tahansa systeemi nimittäin romahtaa, jos sitä kuormitetaan liikaa. Vielä pahempaa on hallituksen pyrkimys

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

yhteiskuntaan, jossa edunsaajat päättävät vähemmistöksi hupenevien maksajien maksutaa-kasta. Lopulta tämä hyvinvointisysteemi romahtaa, vakuutusyhtiö menee konkurssiin.

Perheenyhdistämisen helpottaminen tarkoittaa käytännössä sitä, että suomalaisten ve-ronmaksajien ylläpitämään vakuutukseen hakemalla haetaan ulkomailta aina vain lisää edunsaajia — edunsaajia, jotka eivät pysty maksamaan vakuutusmaksua mutta tarvitsevat korvauksia mahdollisesti koko ikänsä. Tässä systeemissä ei ole mitään menojarraa, sillä tu-lijat eivät maailmasta lopu. Esimerkiksi afganistanilaisten väkiluku kasvaa sadalla hengel-lä tunnissa.

Perheenyhdistämisen perusteella maahan tulevalle henkilölle numero 30 001 tai 100 001 ei voitaisi sanoa, että ei enää. Paitsi että jossain vaiheessa on pakko, koska systeemi on romahtanut. Yksilöiden oikeuksista huolehtiessaan vastuullinen päättäjä ajattelee ni-menomaan sen systeemin kestävyyttä, sillä yksilöllä voi olla juuri niin paljon oikeuksia kuin systeemi kestää.

Arvoisa puhemies! Suomessa on käynnissä lukuisia kehityskulkuja, joista yksikin riit-täisi romuttamaan maamme talouden, turvallisuuden, hyvinvoinnin ja tulevaisuuden. Hal-litus ajaa niitä itse: sote-uudistusta, vihreää siirtymää, julkisen talouden paisuttamista, EU:n yhteisvastuuta, tehotonta kehitysapua, haitallista maahanmuuttoa, perheiden yhdis-tämistä. Perussuomalaiset ovat puhuneet esimerkiksi sote-uudistuksen ja vihreän siirty-män aiheuttamista kasvavista kustannuksista ja investointien valtavista ongelmista viimei-set kaksi ja puoli vuotta. Olemme myös esittäneet korjaustoimia julkisen talouden korjaa-miseksi — palveluiden priorisointia, hukan poistamista, prosessien tehostamista, tuotta-vuuden parantamista — mutta hallitus ei kuitenkaan kuuntele, se elää omaa todellisuut-taan. Paitsi hallitus ehkä kuuntelee sosiaalista mediaa.

Mutta voisiko eduskunta kuunnella Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ylijohta-jaa Mikael Collania? Collan käsittelee käytännössä jokaista esittämäämme korjausehdo-tusta talousvaliokunnalle 12.10. antamassaan asiantuntijalausunnossa. Hän toteaa muun muassa: ”On tärkeää lähteä hyvissä ajoin kokonaisvaltaisesti priorisoimaan julkisen sekto-rin tuottamia palveluita ja kriittisesti tarkastelemaan, mitkä palvelut, suoritteet ja tehtävät kuuluvat ja mitkä eivät kuulu Suomen julkisen sektorin tehtäviin.” Kyse ei liene siitä, että Collan paljastuisi tässä perussuomalaiseksi, vaan kyse on kaikkien käytettävissä olevien tosiasioiden ja niihin perustuvien korjauskeinojen tunnistamisesta ja tarjoamisesta käyt-töön.

Suomen talous ei kestä hallituksen talous- ja maahanmuuttopolitiikkaa, julkisten meno-jen ja vastuiden paisuttamista suomalaisten kannalta toisarvoisilla asioilla. Meidän on kes-kityttävä suomalaisten välitöntä hyvinvointia, turvallisuutta ja maan taloudellista elpymis-tä tukevaan politiikkaan. Istuva hallitus ei sellaiseen kykene eikä varmastikaan halua.

Kannatan edustaja Purran tekemää epäluottamuslausetta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Marttinen — edustaja Marttinen poissa, edustaja Kemppe — myös edustaja Kemppe poissa. — Edustaja Ollikainen.

16.48 **Mikko Ollikainen r:** Ärade talman, arvoisa puhemies! Viime vuonna ulkomaalais-taustaisten osuus oli pääkaupunkiseudun jälkeen suhteutettuna suurin seuraavissa kunnis-sa: Närpiö, Turku, Korsnäs ja Pietarsaari. Kun täällä nyt on tänään kritisoitu maahanmuut-topolitiikkamme, niin haluan pohjalaisena korostaa, että omassa kotikunnassani Maalah-nessa ja laajemmin Pohjanmaan maakunnassa, jossa työllisyysaste on yli 80 prosenttia, on

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

jo vuosia ollut akuutti työvoimapula. Työperäinen maahanmuutto on yksi lääke tähän pulaan, mutta haluan myös tässä todeta, että kiintiöpakolaiset ja turvapaikanhakijat ovat osaltaan työllistyneet esimerkiksi veneteollisuudessa ja myös muilla aloilla. Mutta toki tarvitsemme osaajia myös muualta Suomesta, ja sitten toki myös sitä, että uudelleen koulutamme itseämme toisiin ammatteihin.

On monta alaa, joissa on suuri työvoimapula, esimerkiksi metalli- ja alkutuotannon tekijöistä on suuri pula, ja monen yrityksen helpotukseksi on ollut mahdollista palkata myös henkilöitä, jotka ovat ulkomailta. Työlupien käsittelyaikojen tulee olla nopeita ja joustavia, ja haluan tässä myös kiittää edustaja Tanusta hänen puheistaan aikaisemmin tänään. Kotikunnassani Maalahdessa ei olisi tänään muuraria eikä peltiseppää, jos ei olisi maahanmuuttajia, kiintiöpakolaisia tässä suhteessa. Toki kotouttaminen on a ja o, ja ulkomaalaistaustaiset henkilöt tuovat omalta osaltaan elinvoimaa maaseudulle. Tässä siis koulutuksella, kieltenopiskelulla ja harrastustoiminnalla on tärkeä rooli.

Haluan myös sanoa, että kotouttaminen ei ole mikään quick fix. Se ottaa aikansa, mutta siihen tulee panostaa. Ei siis pidä paikkaansa, että resursseja tulisi kohdistaa vain koulutettujen ulkomaalaisten maahanmuuttoon ja sen edistämiseen. Tänne tarvitaan osaajia ihan kaikille aloille, ja itse olen todella huolestunut siitä, että hoiva-alalla tulee olemaan suuri pula kaiken tasoista tekijöistä tulevaisuudessa: elikkä lähihoitajista, sairaanhoitajista, lääkäreistä, kirurgeista.

Ärade talman! Det finns alltid en orsak till att en människa rör på sig, ofta på grund av nöd. Tröskeln att lämna sitt hem är otroligt hög, men man letar efter en ljusare framtid, och där är oftast familjen det som är allra, allra närmast. Då man kommer till ett nytt land är det ytterst viktigt att man lyckas med integreringen, att komma in i det nya samhället, och där krävs ordentliga satsningar på utbildning, skolning gällande språk — svenska och finska — utbildning också kring hårdant samhälle vi har, och också på vilket sätt man deltar i samhället i övrigt, till exempel via föreningslivet. Behandlingstiderna av de här arbetskraftsinvandringsloven ska vara snabba.

Vi behöver också ett välkomnande samhälle där atmosfären är viktig, för precis som det noterades här tidigare är det ganska viktigt på vilket sätt vi välkomnar som samhälle, i så fall att vi vill ha till exempel arbetskraftsrelaterad invandring. Det är så att det inte nödvändigtvis är kö vid gränsen, som har noterats här, utan det kan nog alltså hastigt vara på det sättet att vi tävlar med de övriga europeiska länderna, till exempel om vårdpersonal.

Olen samaa mieltä edustaja Norrbackin kanssa tästä, että kenenkään toive ei ole elää erossa perheestään. Perheenyhdistämisellä on vahva sosiaalinen merkitys, ja se on myös monessa tapauksessa onnistuneen kotouttamisen edellytys. — Kiitos, tack.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Räsänen — edustaja Räsänen on poissa. — Edustaja Piirainen.

16.52 **Raimo Piirainen sd:** Arvoisa puhemies! Suomeen maahanmuutto on edistänyt väestönkasvua viime vuosina, sillä syntyvyys on ollut Suomessa historiallisen pientä. Vuonna 2020 Suomen väkiluku kasvoi juuri muuttovoiton ansiosta vajaalla 11 000 hengellä. Muuttovoitto Suomeen tasapainottaa väestön ikärakennetta, sillä ulkomaalaistaustaiset ovat keskimäärin suomalaista väestöä nuorempia.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Eri selvityksissä osaajien saatavuus on tunnistettu yhdeksi suomalaisyritysten suurimmista haasteista kasvussa ja kansainvälistymisessä. Yritykset tarvitsevat enemmän osaajia kuin Suomesta tällä hetkellä löytyy. Eniten osaajien tarvetta on tunnistettu muun muassa ICT-, teollisuus-, puhtaanapito- ja hoiva-aloilla. Esimerkiksi julkisen alan eläkevakuuttaja Keva arvioi, että Suomessa olisi nyt jo tarve yli 8 000 sairaanhoitajalle.

Arvoisa puhemies! Maahanmuuttajien, mukaan lukien kansainvälistä suojelua saavien, vastaanottaminen ja kotouttaminen edellyttää kunnalta kotouttamispalvelujen järjestämistä, osaamisen lisäämistä ja taloudellista panostusta. Uusien kuntalaisten ottaminen osaksi kuntaa ja sen toimintaa tuo myös monia hyötyjä. Maahanmuutto voidaan nähdä yhtenä mahdollisuutena vahvistaa kuntien elinvoimaisuutta. Kotouttaminen maksaa itsensä takaisin esimerkiksi kunnan väestömäärän kasvuna ja huoltosuhteen parantumisena, kun tulijat kotoutuvat ja työllistyvät. Lisäksi maahanmuuttajat usein elävöittävät ja monipuolistavat kunnan elinkeinoelämää sekä tuovat mukanaan uusia innovaatioita ja kansainvälistä näkökulmaa. Kansainvälistä suojelua saavien joukossa on samaa osaamispotentiaalia kuin muilla perusteilla Suomeen saapuneilla. Vastaanottamalla kansainvälistä suojelua saavia kunta tukee osaltaan ihmisoikeuksien toteuttamista sekä moninaista ja avointa yhteiskuntaa. Kansainvälistä suojelua saavien aktivoiminen kunnan toimintaan ja heidän jäämisensä kuntaan riippuu paikallisten toimijoiden yhteistyöstä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kopra.

16.55 **Jukka Kopra kok:** Arvoisa herra puhemies! Olen sitä mieltä, että Suomen tulee olla avoin maa, jonne voi tulla tekemään töitä ja opiskelemaan ja rakentamaan parempaa elämää muualtakin. Kansainvälistä suojeluakin tulee tietyn rajoituksen tarjota, jos henkilö on aidosti sen tarpeessa. Nykyisen järjestelmämme heikkous on se, että halutessaan tulla Suomeen paremman elämän toivossa liian moni teeskentelee olevansa suojelun tarpeessa. Se on kerta kaikkiaan väärin muun muassa heitä kohtaan, jotka kärsivät sorrosta ja uhkasta ulkomailla. Se on väärin myös siinä mielessä, että järjestelmämme rohkaisee epärehelliseen toimintaan. Parhaiten valehteleva voi saada turvapaikan. Ja vaikka päätös olisi kieltainen, lähes loputon mahdollisuus valittaa päätöksestä on väärin ja kuormittaa järjestelmää epäoikeudenmukaisella tavalla. Suuremmassa mittakaavassa, jota Suomessakin on nähty, tämä on pois niiltä hädänalaisilta, jotka oikeasti tarvitsevat apua. Autettavat eivät myöskään maailmasta lopu, eikä kestävä ratkaisu voi olla se, että kaikki avun tarpeessa olevat tulevat Eurooppaan tai Suomeen. Turvapaikkajärjestelmää käytetään nyt väärällä tavalla hyväksi, ja se tulee estää. Maahanmuuttoon liittyvissä järjestelyissä tulee tavoitella ensisijaisesti sitä, että tänne tulevat henkilöt hyödyttävät yhteiskuntaamme jollain tavoin eivätkä ole taakaksi. Jos maahan tullut samalla hyötyy itsekin, niin näin sen kuuluu olla.

Hallitus on nyt viemässä kehitystä toiseen suuntaan. Perheenyhdistämisessä toimeentulovelvoitteet tulee säilyttää. Tuilla elämisen ei tule oikeuttaa uusien ihmisten tuottamiseen ulkomailta Suomeen perheenyhdistämisen verukkeella. Suomalaisesta perheenyhdistämisestä on tulossa liian liberaali. Hallitus on näköjään luomassa ankkurilapsiautomaattia, joka tulee väistämättä johtamaan yhteiskuntamme kannalta haitallisiin ilmiöihin. Maahanmuuttovirasto ja suojelupoliisi, muun muassa, ovat olleet eri mieltä hallituksen kaavailuista ja todenneet, että riski rikollisen taustan omaavien ja kansallista turvallisuutta uhkaavien maahantuloon kasvaa. Ihmettelen, miksi hallitus haluaa tällaista. Ihmisiä kun voidaan aidosti ja oikeasti auttaa muillakin keinoin.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Hallitus vie Suomen turvapaikkapolitiikkaa naivistiseen suuntaan. Toivon vahvasti, ettei hallitus vie läpi nyt valmisteilla olevan kaltaista esitystä. Tämän sijaan maahanmuuttopolitiikkaa tulee kehittää siten, että tänne tulee hyvän kotoutumisennusteen omaavia ihmisiä, joilla on opiskelupaikka, työpaikka tai kyky työllistyä. Hallituksen on tehtävä toimia, joilla Suomeen suuntautuva turvapaikanhaku minimoidaan. Etuustaso ei saa suojelua hakevalla olla parempi kuin muualla. Ensisijaisesti tulee auttaa ihmisiä siellä, missä he ovat ja missä sitä apua tarvitaan. Viime hallituskaudella turvapaikkapolitiikkaan ja -käytäntöihin tehdyt kiristykset olivat oikeita, ja se, että hallitus on nyt ne purkanut, osoittaa, että hallitus on tässäkin asiassa lyhytnäköinen, ei kykene ennakoimaan mahdollisia tulevia kehityskulkuja eikä ennen kaikkea uskalla tehdä ratkaisuja.

Arvoisa puhemies! Olemme voineet havainnoida, miten rikki olevaa turvapaikanhakujärjestelmää käytetään valtiollisen vaikuttamisen, hybridivaikuttamisen, apuvälineenä. Se, että jonkin eurooppalaisen valtion itse itsensä valinnut johto voi tällä tavoin kiusata ja aiheuttaa haittaa naapureilleen, osoittaa osaltaan, että turvapaikkajärjestelmä ja siihen liittyvä kansainvälinen sopimusviitekehys ovat todellakin korjaamisen tarpeessa. Siksi Suomen tulee käynnistää sellaisten toimien valmistelu, että turvapaikkahakemusten vastaanottamisesta voidaan ainakin tilapäisesti luopua kokonaan. Hybridivaikuttamisen uhriksi alistuminen heikentää maamme turvallisuutta. Jos turvallisuus ei ole kunnossa, ei voida taata perusoikeuksiakaan. Siksi Suomen ja suomalaisten turvallisuus tulee tässä asettaa kaiken muun edelle.

Arvoisa puhemies! Totean vielä, että hallituksen kaavailema muutos perheenyhdistämiseen rohkaisee ihmisiä toimimaan epärehellisesti ja vastoin totuutta. Siksi se on eettisestikin väärin. Se on toki linjassa sen ilmiön kanssa, että liian moni valehtelee olevansa suojelun tarpeessa päästäkseen Suomeen. Tällaista te, arvoisa hallitus, haluatte edistää? Hallituksen toiminta yleisesti ottaen ja tämän esityksen kohdalla erityisesti ei edistä Suomen kannalta suotuisaa maahan pyrkimistä. Sen sijaan se edistää yhteiskuntaa monin tavoin kuormittavaa ja kestäväntöntä maahanmuuttoa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja edustaja Kivisaari — edustaja Kivisaari poissa, edustaja Kiljunen, Kimmo — Kiljunen, Kimmo poissa. — Edustaja Immonen.

17.00 **Olli Immonen ps:** Arvoisa herra puhemies! Liberaalia maahanmuuttopolitiikkaa kannattavat vanhat puolueet väittävät usein harhaanjohtavasti, että humanitaarinen maahanmuutto olisi Suomelle rikkaus ja voimavara. Ne väittävät, että tätä kautta Suomeen saadaan tuottavia moniosajia ja uusia veronmaksajia. Totuus tämän harhaanjohtamisen takana on kuitenkin toinen. Todellisuudessa humanitaarinen maahanmuutto on Suomelle valtava taloudellinen rasite. Lisäksi se on turvallisuusuhka sekä ilmiö, joka heikentää yhteiskunnan sisäistä koheesiota. Maahanmuuton suurimmat kustannukset aiheutuvat vuosien kuluessa turvapaikanhakijan, pakolaisen ja perheeseen yhdistettävän maahan saapumisesta. Siksi onkin tärkeää ymmärtää, että vastuullinen maahanmuuttopolitiikka tässä hetkessä on nimenomaan investointi tulevaisuuteen.

Arvoisa puhemies! Totuus on, että monet maahanmuuttajaryhmät eivät työllisty eivätkä kotoudu Suomeen. VTT:n tilastoraportin mukaan Irakissa, Somaliassa ja Afganistanissa syntyneiden henkilöiden työllisyysasteet jäävät 10—15 vuoden maassaolon jälkeenkin todella kauas kantaväestön työllisyysasteesta. Miehillä työllisyysasteet jäävät kantaväestöstä noin 40—50 prosenttiyksikköä pienemmiksi ja naisilla noin 60 prosenttiyksikköä pie-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

nemmiksi. Lisäksi kyseisissä maissa syntyneiden palkat jäävät 15 vuoden maassaolon jälkeen murto-osaan kantaväestön palkoista.

Suomen Perusta -ajatuspajan tuoreen julkaisun mukaan Afganistanissa syntyneiden keskimääräinen toimeentulotuki on vielä 20 vuoden maassaolon jälkeenkin yli kymmenkertainen verrattuna kantaväestöön. Afganistanissa syntyneistä 18—64-vuotiaista peräti 61 prosenttia sai toimeentulotukea vuonna 2017. Kantaväestössä vastaava osuus oli 7,3 prosenttia. Irakissa ja Somaliassa syntyneillä tuet ovat puolestaan noin 15-kertaiset 20 vuoden jälkeen. Kaiken kaikkiaan maahanmuuttajat saivat vuonna 2018 yhteensä 40 prosenttia pääkaupunkiseudun toimeentulotuista. Nämä luvut ovat järkyttäviä.

Arvoisa puhemies! Humanitaarinen maahanmuutto ja maahanmuuttajien riippuvuus sosiaali- ja tuelaistuista pahentavat entisestään Suomen heikkoa taloudellista huoltosuhdetta. Lisäksi tietyissä maahanmuuttajaryhmissä työllistyneiden henkilöiden keskimääräinen vaikutus julkiseen talouteen on usein negatiivinen, johtuen muun muassa matalista työtuloista ja heidän maksamiensa verojen vähyydestä verrattuna käytettyihin palveluihin ja saatuihin tulonsiirtoihin. Talouden kannalta merkittävää on myös se, että usein työllistyneet maahanmuuttajat työskentelevät kansantalouden kannalta hyödyttömissä ja tuottamattomissa julkisen sektorin rahoittamissa ammateissa, kuten tulkkeina tai erilaisina monikulttuurisuusohjaajina.

Arvoisa puhemies! Kaikista näistä tosiasioista huolimatta hallitus on nyt edistämässä Suomelle vahingollista maahanmuuttoa muun muassa helpottamalla jo entisestään löysää perheenyhdistämistä. Muut pohjoismaat tiukentavat maahanmuuttopolitiikkaansa, kun Suomi taas löysentää omaansa. Tämä on täysin vastuutonta ja lyhytnäköistä politiikkaa. Ja toisin kuin ministeri Ohisalo täällä aikaisemmin vihjaili, mikään kansainvälinen sopimus ei edellytä hallituksen nyt tekemiä turvapaikkapoliittisia löysennyksiä.

Suomalaisten päättäjien harjoittama maahanmuuttopolitiikka on ollut jo pitkään epäonnistunut. Poliittikan on tosiasioiden valossa muututtava. Suomen ei tule ottaa enää vastaan ihmisiä sellaisista maista, joista tulevat eivät kokemusperäisesti työllisty. Lisäksi mahdollisimman moni huonosti Suomeen kotoutunut maahanmuuttaja tulee palauttaa takaisin lähtömaahansa. Humanitaarisen maahanmuuton lopettaminen ja avun keskittäminen pakolaisleireille olisi kiistatta sekä suomalaisen yhteiskunnan että pakolaisten edun mukaista.

Arvoisa puhemies! Nykyinen maahanmuuttopolitiikka ja sen mukanaan tuomat ongelmat heikentävät kansalaisten luottamusta julkista valtaa ja poliittista järjestelmää kohtaan. Suomella alkaa olla käsillä viimeiset hetket kääntää kehityksen suunta ja minimoida maahanmuuttokatastrofin vauriot. Olemme luisumassa kovaa vauhtia Ruotsin tielle. Ja haluan korostaa tässä yhteydessä sitä, että tämä on poliittinen valinta. Suomelle vahingollinen maahanmuuttopolitiikka on puhtaasti hallituksen poliittinen valinta. Perussuomalaiset valitsisivat toisin. [Puhemies koputtaa]

Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Purran tekemää epäluottamuslause-esitystä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Kinnunen.

17.06 **Mikko Kinnunen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Olemme puhuneet tänään perussuomalaisten ja Liike Nytin välikysymyksen pohjalta maahanmuutosta. Maahanmuutto ei ole mustavalkoinen kysymys, jossa voittajia ovat tänne tulevat ja häviäjät ovat suomalaiset. Kokonaisuus on paljon laajempi. Se koskettaa ihmisten auttamista länsimaisten arvo-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

jen ja kansainvälisten sopimusten pohjalta. Se tarkoittaa myös kysymystä työntekijöistä, joista on pulaa kaikkialla Suomessa.

Arvoisa puhemies! Suomessa asuu paljonkin ihmisiä, joille olemme onnistuneet tarjoamaan uuden elämän. He tekevät työtä, yrittävät, huolehtivat perheistään. Vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden määrä joka tapauksessa yllätti koko Euroopan. Yhteinen päämäärämme tulee olla, että vastaava ei toistu. Maahanmuuton ongelmia ei tule lakaista maton alle. Meidän tulee valmistautua myös mahdollisia uusia pakolaisaaltoja varten, kuten on tehtykin. Maahanmuuton tulee olla hallittua.

Suoraa turvapaikanhakua hallitumpi ja inhimillisempi vaihtoehto on kiintiöpakolaisten vastaanottaminen suoraan pakolaisleireiltä tai Euroopan rajoille perustettavista järjestelykeskuksista. Näin voimme ottaa vastaan kaikista hädänalaisimpia, tutkia turvapaikan myöntämisedellytykset etukäteen, varmistaa turvallisuustekijät sekä aloittaa kotouttamisen heti henkilön saapuessa Suomeen. Opiskelu, työnteko ja kielen oppiminen on parasta kotoutumista ja kiinnittymistä yhteiskunnan aktiiviseksi ja vastuulliseksi jäseneksi. Toimettomuudesta voi seurata ongelmia. Maahanmuuton painopistettä on hyvä siirtää kohti kiintiöpakolaisuutta tehokkaan EU:n ulkorajojen valvonnan avulla.

Arvoisa puhemies! Kannamme jokainen vastuuta maamme asenneilmastosta ja vaikuttamme siihen, halutaanko tänne tulla opiskelemaan ja työhön. Kannamme vastuuta siitä, miten puhumme muualta tulleista: kunnioitamme toisiamme, rakastamme lähimmäistä, otamme kaikki mukaan? Maahanmuuttopolitiikan tulee olla samalla kertaa inhimillistä ja realistista. Meidän tulee ensisijaisesti auttaa hädässä olevia ihmisiä heidän kotiseudullaan. Se tarkoittaa riittävää kehitysapua. Tarvitaan myös reilua kauppaa ja rauhanyhteistyä. Maahanmuutto ja työ ja koulutus ja hyvinvointi kuuluvat lopulta yhteen. Suomi tarvitsee työntekijöitä: osaajapula vaivaa ja on kasvun esteenä. Väestön ikääntyessä ja matalan syntyvyyden vuoksi pelkästään suomalaisten työllistäminen ei enää riitä, jos aiomme pitää nykyisen hyvinvointimme.

Toki yhteinen tehtävämme on työllistää kaikin mahdollisin keinoin kaikki kynnelle kykenevät suomalaiset ja muualta tulleet esimerkiksi jatkuvan oppimisen ja kuntoutuksen keinoin, pohjoismaisella ohjauksella korostavalla työnhakumallilla ja kannustamalla yrityksiä ottamaan vaikkapa oppisopimusopiskelijoita, kisällejä, oppimaan mestarin rinnalla. Pelkkä koulutus ei riitä. Tarvitaan mahdollisimman laaja-alaisia toimia, jotka toteutetaan yhteistyössä.

Arvoisa puhemies! Turvapaikkahakemukset tulee käsitellä nopeasti, ilman viivytyksiä. Käsittelyaikojen tulisi olla lyhyempiä. Kotouttaminen on aloitettava viipymättä. Laittomasti maahan tulleet tulee voida palauttaa viipymättä. Kun tänne tullaan, kuntien tulee huolehtia siitä, että jokainen pystyy osallistumaan ja kiinnittymään yhteiskuntaan sen vastuullisena kansalaisena. Keskusta tukee tällaista vastuullista ja inhimillistä maahanmuuttopolitiikkaa. Jokainen, joka tekee työtä, opiskelee, maksaa veroja ja noudattaa yhteiskunnan pelisääntöjä, [Puhemies koputtaa] on tasavertainen suomalainen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Elomaa.

17.11 **Ritva Elomaa ps:** Arvoisa puhemies! Suomen hallitusten tehtävä on ollut kautta aikojen, kokoonpanosta riippumatta, ensisijaisesti tehdä suomalaisten elämästä parempaa. Voiko asiaa enää yksinkertaisemmin ilmaista? Marinin hallituksella tuntuu olevan välillä tämä perusasia hakusessa. Hallituksen työlliställä tuntuu olevan kärjessä esimerkiksi maa-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

hanmuuton edistäminen hinnalla millä hyvänsä. Samaan aikaan Suomessa on suuri resursivaje muun muassa vanhustenhoidossa, varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa, ja silti suomalaisia työttömiä on paljon, lista on pitkä. Monet Suomen kunnat ovat helisemässä ihan peruspalvelujen tuottamisen kanssa, koska rahaa ei ole — ketä autetaan, ketä ei.

Hallituksen päätöksenteko tuntuu olevan ajoittain poukkoilevaa. Esimerkiksi ensin päätetään leikata kulttuurialalta, mutta sitten päätetäänkin perua kymmenien miljoonien leikkaukset. Tämän jälkeen aletaan syyttämään kilpaa toveripuolueiden ministereitä. Sen sijaan maahanmuuttopolitiikan kohdalla hallitus seisoo yhtenä rintamana edistämässä Suomen kannalta myös haitallista maahanmuuttoa. Eivät paljoa paina vaakakupissa taloudelliset vaikutukset saati turvallisuuteen liittyvät tekijät.

Arvoisa puhemies! Suomeen tulevia intialaisia koodivelhoja toki tarvitaan vastaamaan työvoiman kysynnän haasteisiin, mutta tämä maahanmuutto on erotettava niin sanotusta haittamaahanmuutosta. On hyvä, jos kansainvälisille erityisosajille maahantulon kynnyksiä madalletaan, ja sanottava on myös, että maatalous- ja puutarhatyöt tarvitsevat myös kausityövoimaa paikoitellen. Kuitenkin käytännössä nämä ihmiset tulevat tänne töihin ja lähtevät sitten kotimaihinsa, elättävät itsensä ja perheensä. Sitten on sellaista maahanmuuttoa, jonka vaikutukset ovat vähemmän positiivisia.

Kun perussuomalaiset nostivat nämä ongelmat vuosia sitten mukaan poliittiseen keskusteluun, niihin suhtauduttiin hyvin väheksyen. Sama meno jatkuu vanhojen puolueiden toimesta yhä, mutta kentällä on tapahtunut selvä muutos. Keskeinen syy on se, että meillä alkaa olemaan dataa maahanmuuttajien kotoutumisen ongelmista, ilmiöön kytkeytyvästä rikollisuudesta sekä kustannuksista. Miksi näistä vaietaan? Taannoin Helsingin poliisi kertoi Helsingin maahanmuuttojengien noususta, Turun puukotusta en unohda ikinä. Mitä tulee talouteen, niin valitettavasti maahanmuuttajien keskuudessa työllisyys on harmillisen alhainen. Nämä ovat selviä merkkejä siitä, ettei maahanmuutto olekaan kaikilta osin niin auvoisen ihana ilmiö kuin hallituksessa kuvitellaan. Se myös maksaa paljon ja lisäksi aiheuttaa valitettavia yhteiskunnallisia ongelmia ja lisähaasteita julkisten palvelujen tuotantoon. Nyt kun korona on kasvattanut julkisen talouden menosaraketta, olisi erityisen tärkeää priorisoida, mihin rajalliset eurot käytetään. Velaksi elämisen ei pidä olla mikään uusi normaali tapa rahoittaa palveluja.

Hallituksen aikeet helpottaa perheenyhdistämisiä herättävät kysymykset. Samanaikaisesti kun muualla Euroopassa ja Pohjoismaissa on herätty maahanmuuton ongelmiin ja sitä pyritään rajaamaan, niin täällä sen sijaan mennään aivan vastakkaiseen suuntaan. Kalliin humanitaarisen ja sosiaaliperäisen maahanmuuton lisääminen ei ole oikein tässä taloustilanteessa veronmaksajia kohtaan. Hallituksen suunnittelemat perheenyhdistämiset saattavat avata väylän Suomeen esimerkiksi rikolliseen tai terroristiseen toimintaan osallistuneille henkilöille. Supokin on asiasta varoittanut. Miettikää, mitä seuraa, kun vakaviin tekoihin syyllistyneet henkilöt eivät ole tervetulleita muualla Euroopassa ja Suomeen avautuu mahdollisuus päästä perheenyhdistämisen kautta. Tehdäänkö Helsingistä uusi kansainvälisen terroristiverkoston tukikohta niin sanottujen ankkurilapsien avulla?

Ja mitä perussuomalaiset ajattelevat hädänalaisista ihmisistä? Kyllä, heitä voidaan auttaa kriisimaiden läheisyydessä. Se apu, mihin Suomella katsotaan olevan resursseja, koituisi näin ollen paljon suuremman apua tarvitsevan joukon hyväksi. [Kimmo Kiljunen: Teidän vastustatte kehitysyhteistyötäkin!]

Arvoisa puhemies! Ihan loppuksi. Kannatan edustaja Purran tekemää epäluottamuslausetta hallitukselle. Sitten pieni esimerkki: perussuomalaiset katsovat, että Suomen sodissa

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

haavoittuneet ja orvoksi jääneet ja omaishoitajat ovat avun tarpeessa kriittisemmin kuin maahan tulevat, joten tämän vuoksi perussuomalaiset kannattavat sitä, [Puhemies koputtaa] että suomalaisia autetaan ensin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Simula.

17.17 Jenna Simula ps: Arvoisa puhemies! Kansallisvaltiolla on rajat ja lainsäädäntö, joilla turvataan yhteiskuntajärjestystä ja hyvinvointivaltiota sekä sen kantokykyä. Tarpeettoman löysällä maahanmuuttopolitiikalla vesitetään kaikki, minkä eteen aiemmat sukupolvet ovat tehneet työtä: turvallisuuden, suomalaisten toimeentulon sekä palveluiden, joilla turvataan oman väestömme hyvinvointia. Näitä palveluita ei ole tarkoitettu eikä liioin mitoitettu koko maailmalle, mutta tätä hallitus ei tunnu ymmärtävän.

Löperön maahanmuuttopolitiikan myötä olemme menettämässä lapsilta koulurauhan, nuorilta turvallisen nuoruuden ja naisilta vapauden liikkua yksin kaupungeissa ilta-aikaan. Terrorismin uhka on tänä päivänä aina läsnä. Rahaa valuu rikkinäisen turvapaikkajärjestelmän ja lähes täysin turhien kotouttamispalveluiden pyörittämiseen. Samaan aikaan valtio velkaantuu ja korjattavia ongelmia riittäisi omasta takaa ilman, että hankimme niitä lisää jatkamalla humanitaarista maahanmuuttoa.

Olemme näennäisen varakkaita aina silloin, kun saamapuolella ovat muut kuin suomalaiset. Pitäisi kuitenkin herätä todellisuuteen. Suomessa on edelleen kodittomia, leipäjonoja. Mielenterveysongelmat jylläävät nuorten keskuudessa, ja nuoria syrjäytyy. Vanhuksia elää köyhyydessä. Kaikki kustannukset, jotka syntyvät humanitaarisesta maahanmuutosta, ovat pois jostain muusta. Veronmaksajien määrä ja maksukyky eivät ole ainakaan kasvamassa lähiaikoina.

Humanitaarisen maahanmuuton kustannukset saadaan kuitenkin piilotettua varsin hyvin, vaikka ne kohdistuvat useille eri hallinnonaloille, tai ehkä juuri siksi. Kunnissa joudutaan palkkaamaan yhä enemmän koulunkäyntiavustajia ja erityisopettajia ja muodostamaan pienryhmiä maahanmuuttajalapsille. Tulkkipalveluita käytetään koulujen ja kotien välisessä viestinnässä yhä laajemmin ja useammin. Nekään eivät ole ilmaisia. Ja kuten välitysmyyksesä on kuvattu, haitallinen maahanmuutto vie myös poliisin, oikeuslaitoksen ja esimerkiksi lastensuojelun resursseja. Koska resurssimme ovat rajallisia, yhä useampi ihminen jää vaille näitä palveluita tai saadut palvelut eivät ole riittäviä.

Arvoisa puhemies! Ongelmat ja kriisit eivät katoa maailmalta, vaikka Suomi kuinka paljon kiillottaisi sädekehäänsä pelastamalla tänne ihmisiä vaikkapa Afganistanista. Näillä ihmisillä on hinta, aivan kuin jokaisella esikouluikäisellä suomalaislapsella tai palveluita tarvitsevalla ikäihmisellä. Suomalaisten hintalappua tarkastellaan niin kuntien kuin valtion tasolla jatkuvasti, etenkin kun rahan kanssa on tiukkaa. Humanitaaristen maahanmuuttajien kohdalla hinnasta ei useinkaan rasismiin vedoten puhuta, mutta rahallisen hinnan lisäksi vielä suurempi hinta syntyy maksettavaksi siitä, kun murennetaan yhteiskuntarauhaa ja ihmisten turvallisuutta sillä, että annetaan rajojen olla auki ihmisille, joiden oikea paikka ei ole näin kaukana omasta kulttuuripiiristään.

Meidän länsimaiset arvomme eivät ole mitenkään kovassa huudossa Lähi-idässä tai Afrikan maissa. Afganistan osoitti tämän varsin hyvin, niin vaivattomasti Taleban nousi valtaan. Sitä ei olisi tapahtunut ilman, että valtaosa kansasta tukisi Talebania. Vihervasemistolla jos millä on hyvin imperialistinen ajatusmaailma siitä, miten meidän arvojamme yritetään tuputtaa muualla maailmalla ymmärtämättä paikallisten tapoja, kulttuuria ja his-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

toriaa, mutta kun toimitaan Suomessa, vihervasemmistolaisten ajatus kääntyykin yllättäen toisinpäin: tulijoille annetaan tulkkauspalveluita sekä monikielisiä palveluita, jotta he voivat elää omalla äidinkielellään, ja tarjotaan tiloja ja palveluita, joilla he voivat toteuttaa omaa kulttuuriaan, mutta suomen kieltä sekä kulttuuria, lainsäädäntöä ja normeja pidetään kuin toissijaisina. Tämä on hyvin hämmentävä ilmiö.

Arvoisa puhemies! Kun yhteiskuntarauha järkkyy, kun yhä useampi suomalainen näkee ympärillään epäoikeudenmukaisuutta ja jää ilman tarvittavia palveluita, kun turvallisuustilanne kriisiytyy ja autoja poltetaan tai ihmisiä pahoinpidellään keskellä kirkasta päivää, on jo liian myöhäistä. Tarvittavat lainsäädäntötoimet humanitaarisen maahanmuuton kiristämiseksi on tehtävä nyt, ja mikäli rajan yli alkaa jossain vaiheessa jälleen tulla turvapaikanhakijoita massoittain, on varautumisen oltava kunnossa. Heitä ei pidä alkaa majoittaa vaan käännättää rajalta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin, ja edustaja Antikainen — edustaja Antikainen on poissa. — Edustaja Peltokangas on paikalla.

17.22 Mauri Peltokangas ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Kärnä kävi tässä viereisessä pöytäkirjassa ponnekkaisesti paheksuessa opposition välikysymystä. Edustaja Kärnä ilmeisesti kannattaa totalitarismia, koska ei sallisi opposition käyttää sille suojia työkaluja. Edustaja Kärnä haluaa vihervasemmiston keulamiehenä houkuttaa huippuosaajia kehitysmaita. Tässä kohtaa muistuttaisin vastuusta, nimittäin huippuosaajien houkuttelu kehitysmaita pitää kehitysmaita kehitysmaita.

Arvoisa puhemies! Suomi ei voi olla Euroopan unionin sosiaalitoimisto, vaikka hallitus siihen yleisesti pyrkiikin. Sen lisäksi, että hallitus törsää surutta rahaa ilmastohumppaan ja kehitysapuun, on se viimeisimpänä ideologisena tempauksenaan lisäämässä hallitsematonta haittamaahanmuuttoa ja poistamassa toimeentulon edellytyksen alaikäisenä turvapaikanhakijana Suomeen tulleen ja Suomen kansalaisuuden saaneen niin kutsutun perheenkoajan perheenyhdistämisen helpottamiseksi. Tätä hallituksen pontevaa yritystä helpottaa Lähi-idän ja Afrikan sarven väestön Suomeen saapumista ihmettelee ja kritisoi jo Maahanmuuttovirastokin. Hallituksen toimet tulevat lisäämään alaikäisiin kohdistuvaa ihmiskauppaa ja saavat ihmisalakuljettajat nuolemaan kiitollisina ahneita näppejään huomattavassa ankkurilapsissa uuden rahanansaintakeinon. Toisin sanoen Suomen hallitus edesauttaa ankkurilasten salakuljetuksen lisäämistä ja asettaa heidät hengenvaaraan tekopyhien ja itsekkäiden päämääriensä vuoksi.

Kuten me kaikki tiedämme, Lähi-idän ja Afrikan maista saapuvat ulkomaalaiset yliedustavat monenlaista rikollisuutta. Ei voi kuin ihmetellä, miten vähän hallitukselta löytyy huolta omien kansalaistensa turvallisuudesta. [Jussi Halla-aho: Niinpä!] Kaiken maksajaksi kansa kyllä kelpaa, mutta huolien ja pelkojen esittäjinä heidät vaiennetaan vihapuhujina ja rasisteina.

Arvoisa puhemies! Kun muut Euroopan maat ovat heränneet päiväuniltaan ja kiristävät maahanmuuttopolitiikkaansa, tekee Suomen hallitus päinvastoin ja esittää jälleen kutsuhuudon kolmansien maiden ihmisille tulla nauttimaan ilmaisesta, vastikkeettomasta, helposta elämästä. Kuka saa tällä kertaa sulan hattuunsa mahdollisten aikapommien tulevista kepposteluista, vai saako sen jokainen hallituksen ministeri?

Koska hallitusta ei kiinnosta haittamaahanmuuton vaikutukset Suomen talouteen, teki Suomen Perusta tutkimuksen tuhannen afgaanin elinkaarivaikutuksesta — jossa ei muuten

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sitten muutoksia edelliseen tutkimustulokseen juuri tullut. Suomalainen veronmaksaja kuittaa tuhannesta humanitaarisesta turvapaikanhakijasta lähes puoli miljardia euroa, ja perheen yhdistämisen kautta summa saattaa nousta miljardiin euroon.

Eurooppa ei Lähi-idän eikä Afrikan ongelmia kykene ratkomaan, ei myöskään piskui-nen Suomi. Löysällä maahanmuuttopolitiikallaan hallitus vain siirtää ne ongelmat maan-osasta toiseen ja aiheuttaa itse turvallisuusuhan kansamme keskuuteen.

Arvoisa puhemies! Euroopan unioni on jälleen käsi pitkällä vaatimassa uutta tukipaket-tia, nyt itse aiheutetun energiakriisin taltuttamiseksi ja Etelä-Euroopan lämpimien maiden kansalaisten talojen lämmittämiseksi samalla, kun Suomessa kärvistelevä kantasuomalai-nen joutuu tulevana pakkastalvena ruuan ja lääkkeiden lisäksi valitsemaan nyt myös läm-mitysmenetelmien välillä riittämättömästä kansaneläkkeestään viimeiseen senttiin laskien.

Hyvä hallitus, olisiko jo aika puhaltua peli poikki ja alettava ajamaan Suomen ja suoma-laisten etuja niin kotimaassa kuin Euroopan unionissakin? Humanitaarinen maahanmuutto ja kehitysapu tulee mielestäni lakkauttaa kokonaan. Taloutemme ei kestä, ja velkarahalla tuo kaikki on silkkaa hulluutta. Arvoisat keskustan edustajat — paikalla ei muuten ole yh-täkään — sinne työhuoneisiin, viisautta olisi nyt kävellä selkä suorana ulos hallituksesta ja pysäyttää seinähullun ääri vihreän agendan eteneminen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt edustaja Koskela.

17.27 **Jari Koskela ps:** Arvoisa herra puhemies! Maahanmuuttopolitiikka on edelleen Suomessa vaikea keskustelunaihe. Se on tänäkin päivänä kyllä huomattu, vaikka siitä pi-täisi pystyä puhumaan samalla tavalla kuin esimerkiksi koulutus- tai sosiaalipolitiikasta puhutaan. Muissa Pohjoismaissa keskusteluilmapiiri on kehittyneempää. Voisimme ottaa mallia esimerkiksi Tanskasta, jossa jopa paikalliset sosiaalidemokraatit ovat hyvin perus-suomalaisilla linjoilla maahanmuuttopolitiikan suhteen. Ruotsissakin aivan viime vuosina maahanmuuttopolitiikkaa on uskallettu käsitellä myös kriittisesti. Suomi taitaa tulla paljon jäljessä lähimpiä verrokkimaitamme.

Maahanmuuttopolitiikka on sellainen, josta EU:lta toivoisi yhtenäistä linjaa. Ei ole kes-tävää, että eri maissa on erilainen maahanmuuttopolitiikka, etenkin tilanteessa, jossa unio-nin ulkorajat vuotavat ja Schengen-alue takaa vapaan liikkuvuuden. Ulkorajavaltioille tar-vitaankin resursseja. Jos ja oikeastaan kun EU:n yhtenäinen maahanmuuttopolitiikka ei ole realismia, tarvitaan vähintäänkin yhteistyötä muiden Pohjoismaiden ja esimerkiksi Viron kanssa. Samanlaiset käytännöt ehkäisevät niin sanottua turvapaikkashoppailua. Perheen-yhdistämiskäytäntöjen olisi syytä olla näissä maissa samanlaiset. Sisäministeriössä tehtä-vät kaavailut käytäntöjen löysäämisestä eivät ole järkeviä, jos samaan aikaan naapurimais-samme ne ovat kireämmät. Tästä on lausuntopalautteessakin huomautettu, muun muassa Migri on tätä kritisoinut.

Me perussuomalaiset kannatamme paikan päälle annettavaa apua varsinkin, jos huma-nitääristä maahanmuuttoa onnistuneesti vähennettäisiin. Paikan päällä annettava apu olisi-kin monin verroin vaikuttavampaa ja vähemmän ongelmallista. Minulla on tuttavias, jotka ovat tehneet vuosikymmeniä lähetystyötä Afrikassa. He ovat kertoneet omista kokemuk-sistaan. Siellä autettavien yhteinen toive on ollut saada asua synnyinseuduillaan siellä omassa kulttuurissaan. Ja sitä paitsi ei heillä ole ollut varaakaan lähteä, ei edes bussilippua, jotta olisi naapurikylään mennyt, puhumattakaan, että olisivat lähteneet kalliille ja vaaral-liselle matkalle paremman elintason perässä. [Kimmo Kiljunen: Juuri näin!] Varsinaiseen

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

kehitysapuun, paikan päällä annettavaan apuun, ei silti pidä suhtautua naiivisti. Sen kohdentumisessa on kiistatta ollut hyvin monia epäkohtia. Siksi olisikin tärkeätä, että tuelle, on se sitten yhteiskunnan antamaa tukea tai yksittäisten kansalaisten lahjoittamaa, voitaisiin löytää ne kanavat, mitkä mahdollisimman hyvin tavoittaisivat avunsaajat.

Maahamme saa tietysti muuttaa jatkossakin, vaikka käytäntöjä kiristettäisiinkin. Ehdottomasti tänne saa tulla opiskelemaan ja tekemään työtä, ja mieluiten vielä sellaista työtä, josta maksettavaa palkkaa ei täydy sosiaaliturvalla täydentää. Näin maahanmuuttopolitiikka pysyy vastuullisella ja kestäväällä tasolla eikä pahenna huoltosuhdettamme.

Arvoisa puhemies! Emme voi loputtomiin harjoittaa politiikkaa, jossa maahanmuuttajat työllistyvät suurissa määrin matalapalkka-aloille, esimerkiksi ruokalaheteiksi. Näin meille syntyy pääosin ulkomaalaisista koostuva sosioekonominen alaluokka. Tämä vain ja ainoastaan lisää konflikteja valtaväestön ja ulkomaalaisväestön kanssa.

Erytishuomiona haluan kuitenkin nostaa esiin maatalouden kausityövoiman, joka on maatalousyrittäjille hyvin elintärkeä asia. Esimerkiksi marjatilalliset ja puutarha-alan yrittäjät eivät pärjäisi ilman tätä työvoimaa, joka on siis maassamme osan vuodesta.

Vuoden 2015 pakolaiskriisi oli iso koettelemus niin Euroopalle kuin Suomellekin. Nyt on Euroopasta jo kuulunut viestiä, että samanlaiseen kriisiin ei enää kyettäisi vastaamaan. Ulkorajavalvonnan pitää siis toimia. Dublinin säännöksestä on pidettävä kiinni, ja samalla pitää ehkäistä usean turvallisen maan läpi kulkeminen. Maahanmuuttopolitiikassa tarvitaan suunnanmuutosta. Se on järkevää niin yhteiskuntarauhan, talouden kuin maahanmuuttajien itsensäkin kannalta.

Arvoisa puhemies! En kannata ministeri Ohisalon tänään esiin nostamaa uutta ammattikuntaa eli kiertäviä konsuleita. Mutta kannatan sen sijaan edustaja Purran tekemää perussuomalaisten epäluottamuslause-esitystä. — Kiitoksia.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Edustaja Rantanen.

17.32 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Tämän tämänpäiväisen keskustelun perusteella huomasiin kyllä, että itse asiassa edustajat eivät näytä olleen laisinkaan perehtyneitä tilastoihin. Tilanne tuntuu olevan, että täällä puhutaan mielikuvista. Täällä esimerkiksi demariryhmästä monta kertaa sanottiin, että on tullut ennätysmäärä hakijoita tänä vuonna. Se ei pidä paikkaansa. Itse asiassa Suomesta on haettu tähän mennessä reilu 66 000 kertaa oleskelulupaa tänä vuonna, ja se on lähes 20 prosenttia korkeampi kuin vastaavaan aikaan vuonna 2019. Eli tässä salissa ja tässä keskustelussa on siis täysin nämä faktat hukassa. [Olli Immonen: Muunneltua totuutta!]

Toinen asia, mitä tänään nostettiin — kuulitte varmaan useasti: moniosaaja, osaaja, huippuosaaja, korkeakoulutettu. Arvatkaapa, kuinka monta näitä hakemuksia on tänä vuonna jätetty? Niitä on pikkasen reilu 700, ja jos se kokonaismäärä on 66 000, niin Suomeen ei tule huippuosaajia. Tämä on se fakta, mikä pitäisi kyllä jokaisella edustajalla olla hallussa, eikä puhella täällä aivan mitä sattuu.

Sitten täällä nostettiin esiin näitä käsittelyaikoja, että huippuosaajat eivät tule sen vuoksi, kun käsittelyajat ovat niin pitkät. Kerron teille, että erityisasiantuntijan oleskeluluvan tämänhetkinen käsittelyaika on noin kymmenen päivää. Väittäkö joku tässä salissa, että tämä on juurikin se ongelma, miksi huippuosaajat ja ne oikeasti itsensä elättävät eivät tule Suomeen? Mutta tämä vain kertoo siitä, että koko asiaan ei tämä kansanedustuslaitos perehdy, ja itse asiassa tänään kuulosti kyllä siltä, että myöskään ministeri Ohisalo ei pereh-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

dy oman hallinnonalansa esityksiin eikä siitä saatuihin asiantuntija-arvioihin, kun te tänään kiistitte, että Migri tai supo asiasta yhtään mitään tietäisi. Ja ehkä tässä onkin se ongelma, minkä vuoksi meidän maahanmuuttopolitiikkamme on löperöä, on sinisilmäistä, jos se perustuu pelkästään ideologiaan eikä tilastollisiin faktoihin tai faktoihin, jotka me voimme todentaa, niin kuin tässä nyt nämä luvut.

Mutta, arvoisa puhemies, perussuomalaisten välikysymys koski tosiaan maahanmuuttopolitiikkaa ja taloutta, ja nämä asiat kulkevat käsi kädessä, sillä huonosti hoidettu maahanmuuttopolitiikka syventää talouden ahdinkoa. Suomen valtion ensisijainen vastuu on Suomen kansalaisille. Jos varakkuutta kertyy yli oman tarpeemme, niin silloin voimme auttaa muita, mutta kun katsoo hallituksen toimia, niin ei sellaista aikaa tule olemaan. Ensi vuonakin hallitus valmistautuu ottamaan lähes 7 miljardia euroa lisää velkaa, ja tämän vuoden lopussa valtionvelan määrä on arviolta jo 135 miljardia euroa.

Viimeisten viikkojen aikana on käynyt myös selväksi, että hallituksella ei ole todellista päätöksentekokykyä. Neuvotteluissa pääministeripuolue nyökyttää hiljaa ja pysyy hiljaa, mutta some-kohujen myötä nämä leikkaukset pyörretään kovaan ääneen. Viiden puolueen koalitio ei näytä pääsevän yhteisymmärrykseen edes siitä, mitkä ovat yhteiskunnan ensisijaisesti rahoitettavia perustoimintoja, kuten esimerkiksi poliisin rahat.

Nuorten maahanmuuttajien katujengit ovat tehneet yhä raaistuvia väkivallantekoja erityisesti pääkaupunkiseudulla. Vielä vuosi sitten sisäministeri Ohisalo kiisti ponnekkaasti viidellätöistä tviitillä Suomen olevan Ruotsin tiellä. Nyt kuitenkin HelsinkiMission väkivaltatyön päällikkö sekä poliisi monella suulla ovat sanoneet, että olemme vahvasti Ruotsin tiellä. [Jussi Halla-aho: Ovat varmaan väärässä!] Helsingin rikospoliisin tuoreen päällikön mukaan pääkaupunkiseudun katujengitilanne on eskaloitunut huolestuttavasti. Onko sisäministeri vielä kaiken tämänkin jälkeen sitä mieltä, että emme ole Ruotsin tiellä?

Hallitus puhuu syrjäytymisen ehkäisystä ja kotouttamisesta. Silti vielä kukaan mitään toimivaa mallia Afrikasta tai Lähi-idästä tulleiden maahanmuuttajien sitouttamiseksi suomalaisen yhteiskuntaan ei ole. Valtioneuvoston syyskuisesta seksuaalirikoksia koskevasta selvityksestä ilmenee, että viime vuonna ulkomailla syntyneiden osuus raiskauksesta epäillyistä oli 30,6 prosenttia, vaikka väestöstä heitä oli vain 7,6 prosenttia. Ulkomaalaisesta taustaisten suuri osuus ei selittynyt tutkimuksessa huono-osaisuudella, vaan se noudattaa samaa kaavaa kuin muissakin maissa.

Ja sitten sosiaaliturvan käyttö, joka on täysin ylläpidettävää vieraskielisten osalta, erityisesti asumistuessa ja toimeentulotuessa. Tiesittekö muuten, että jopa takuueläkkeistä menee maahanmuuttajataustaisille 29 prosenttia, vaikka heidän osuutensa yli 65-vuotiaiden ikäluokasta on häviävän pieni? [Kimmo Kiljunen: Ette ymmärrä takuueläkkeestä siinä tapauksessa mitään!] Valitettavasti on niin, että hallituksen harjoittamalla maahanmuuttopolitiikalla Suomea tehdään houkuttelevaksi vain lähinnä kaikille muille [Puhemies koputtaa] kuin koulutetuille osaajille. Tästä kertoo esimerkiksi juuri tämä hallituksen uusin esitys perheenyhdistämisen helpottamiseksi.

Arvoisa puhemies! Joudun hiukan lyhentämään puhettani, koska se olisi kestänyt tässä vielä useamman minuutin näköjään.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Täällä voi ottaa toisenkin puheenvuoron.

Kyllä, kiitos. — Mutta totean tähän loppuun nyt lyhyesti vain sen, että itse asiassa tämä hallitus ei ole tehnyt mitään tilkitäkseen huonoa maahanmuuttopolitiikkaa, ei mitään edis-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

tääkseen nimenomaan korkeasti osaavien maahanmuuttajien tuloa maahan, vaan tämä hallitus on ministeri Ohisalon johdolla nakertanut johdonmukaisesti suomalaista maahanmuuttolainsäädäntöä, [Puhemies koputtaa] jotta mahdollisimman moni voisi tulla ja jäädä täysin ilman perusteita — viis rahasta, viis turvallisuudesta tai mistään muustakaan. — Kiitos. [Kimmo Kiljusen vastauspuheenvuoropyyntö]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitoksia. — Täällä on aivan hetki sitten käyty reilu tunnin mittainen debatti, ja kun siihen ei nyt suurempaa halukkuutta ole, niin en avaa sitä uudestaan. — Edustaja Junnila on poissa. — Edustaja Koponen.

17.38 Ari Koponen ps: Arvoisa herra puhemies! Alaikäisten tekemät vakavat väkivalta-rikokset ovat olleet otsikoissa yhä kiihtyvällä tahdilla. Erityisesti nyt syksyn aikana on pääkaupunkiseudulla toimivien katujengien toiminta muuttunut radikaalisti huonompaan, ja jengien tekemistä useista viimeaikaisista ampumakohtauksista on ollut vaaraa myös sivulisille.

Väkivalta- ja ryöstörikoksissa sekä katujengeissä on poliisin tilastojen mukaan maahanmuuttajataustaisilla yliedustus. Humanitäärinen maahanmuutto tuo Suomeen muun muassa väkivaltaa, huumeita ja jengiytymistä, puhumattakaan taloudellisista vaikutuksista. On kohtuutonta, että näiden rikostilastojen valossa ja tällaisessa taloudellisessa katastrofissa hallitus edes suunnittelee lisäävänsä haittamaahanmuuttoa.

Kysyisinkin ministeri Ohisalta: oletteko te valmiita myöntämään, että maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä on reilu yliedustus rikostilastoissa ja nuorison jengiytymisessä, puhumaan laajasta ongelmasta sen oikeilla nimillä? Tästä huonon esimerkin antoi ministeri Andersson taannoin kommentoimissaan erästä kouluväkivaltatapausta: ”Onhan tämä ollut vakava tapaus. Tässä varmaan näkyy koronan aiheuttama pahoinvointi nuorten keskuudessa”, Andersson totesi. Korona ei ole toki syytä kaikkeen. Tämä on surullinen esimerkki siitä, miten vihervasemmisto ei halua puhua tästä ongelmasta sen oikeilla nimillä. Miksi ette?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Mäkynen.

17.40 Jukka Mäkynen ps: Arvoisa herra puhemies! On selvää, että YK:n pakolaissopimus on jäänyt pahasti ajastaan jälkeen. Pienen maan mahdollisuus vaikuttaa maailman pakolaiskriisiin on hyvin pieni, koska potentiaalisia tulijoita Suomeen olisi satoja miljoonia. Pakolaissopimus asettaa nykymaailmassa kohtuuttomia vaatimuksia erityisesti pienille maille, kuten Suomelle. Suomi ei kuitenkaan tällä hetkellä ole irtaantumassa YK:n pakolaissopimuksesta, joten meidän on tiukennettava maahanmuuttopolitiikkaa kaikilla muilla mahdollisilla keinoilla.

Kuten perussuomalaisten välikysymyksessä on todettu, hallituksen esitykset maahanmuuttoa koskevan lainsäädännön helpottamisesta tulevat edistämään alaikäisten lasten ihmiskäsitteistä, kun perheet lähettäisivät lapsiaan monin tavoin vaarallisille ja usein traumatisoiville matkoille perheenyhdistämisen toivossa. Tämä niin sanottu ankkurilapsien lähettäminen Suomeen on saatava tiukalla lainsäädännöllä kuriin.

Arvoisa puhemies! Pakolaisia tulee auttaa heidän lähialueellaan. Suomi on tällä hallituskaudella laittanut vuositasona 1 200 miljoonaa euroa kehitysapuun. Summa on erittäin suuri, ja se on pois suomalaisten omista palveluista. Miten summan voisi oikeuttaa? Ehkä

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

siinä tilanteessa, jossa Suomi ei ottaisi enää yhtään pakolaista vastaan, jolloin uusien pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kotouttamiskulut, toimeentulotuet, tulkkipalvelut ja muut vastaavat kulut vähentyisivät valtion ja kuntien budjeteista.

Lisäksi on syytä muistaa se, että monien selvitysten mukaan kehitysapurahaa päätyy valtava määrä väärin käsiin, jolloin hädänalaisten ihmisten auttamisen sijaan kehitysapurahaa meneekin isoja summia korruptioon. Näin ollen pakolaisten auttaminen heidän lähi-alueillaan ei edes toteudu kunnolla nykyisellä kehitysapurajärjestelmällä. Kehitysavun menemistä sen oikeille saajille, eli hädänalaisille ihmisille, tulisi valvoa paljon nykyistä tarkemmin.

Arvoisa puhemies! Saamme lähes päivittäin lukea lehdistä, että Suomen julkiset palvelut ovat rapautumassa, eikä loppua näy. Mitä tekee hallitus? Se on lähtenyt ehdoin tahdoin edistämään Suomen taloudelle haitallista maahanmuuttoa. On kestämaton tilanne, että maassamme, jonka kokonaisveroaste on maailman korkeimpia, karsitaan oman maan kansalaisten palveluita ja samaan aikaan lisätään Suomen taloudelle haitallista maahanmuuttoa. Verorahoilla on tarkoitus turvata omille kansalaisillemme hyvät peruspalvelut, ei toimia koko maailman sosiaalitoimistona.

Suomi on Marinin punavihreän hallituksen aikana ajautunut pahaan velkakierteeseen. Kaikkea uutta velkaa ei voi laittaa koronan piikkiin. Tällaisessa taloustilanteessa tärkeintä on turvata yhteiskunnan tärkeimmät palvelut — sairaanhoito, poliisi, maanpuolustus ja koulutus. Vaikka hallitus onkin nyt lisäämässä esimerkiksi poliisin määrärahaa 30 miljoonalla talousarviossaan, niin summa on pieni murto-osa maahanmuuton vuosittaisista kustannuksista, jotka ovat tuhansia miljoonia euroja vuodessa. Maahanmuuton kustannukset tulevat entisestään paisumaan, koska hallitus edistää kaikin mahdollisin tavoin Suomen taloudelle haitallista maahanmuuttoa.

Marinin hallituksen maailmanparannuspolitiikka tulee kalliiksi suomalaisille veronmaksajille. Hallitus aikoo helpottaa humanitäaristä ja sosiaaliperäistä maahanmuuttoa. Hallitus laittoi EU-tukipakettiin miljardeja euroja veronmaksajien rahaa, josta saamme naurettavan osan takaisin. Väittääkö joku, että Suomen julkinen talous olisi tällä hetkellä kestäväällä pohjalla? Hallitus on vain lisännyt julkisia menoja ja ottanut tällä hallituskaudella velkaa kymmeniä miljardeja euroja. Valtion taloutta tulee hoitaa vastuullisesti, eikä Suomi voi elää loputtomiin velkarahalla. Velanmaksun aika tulee ennemmin tai myöhemmin, uskokaan vaan. Lasku lankeaa lastemme ja lastenlapsiemme maksettavaksi. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Reijonen.

17.46 Minna Reijonen ps: Arvoisa herra puhemies! Me käsittelemme maahanmuuttopolitiikkaa ja taloutta. Me täällä olemme edelleen Suomen eduskunta, ja meidän tehtävämme on valvoa suomalaisten etuja Suomessa ja eri kansainvälisissä yhteisöissä, kuten EU:ssa. Siihen meidät kansa on valinnut.

Nyt välillä tuntuu, että ihan kuin eduskunnan tehtävä olisi pelastaa kaikki maailman vähäosaiset ja pienituloiset. Välillä tuntuu, että niiden suomalaisten vähäosaisten ja pienituloisten, joita tuolla turuilla ja toreilla tapaa, asiat ja huolet eivät kiinnosta niin paljoa kuin näiden muiden. Kyllä Suomessakin on köyhyyttä ja kurjuutta. Ollaanko oikeasti valmiit auttamaan suomalaisia köyhiä, pienituloisia, sairaita ja vammaisia? Tiedän, että varmasti jokaiselta tässä salissa löytyy sympatiaa heitä kohtaan, mutta löytyykö päätöksiä, millä

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

heidän tilannettaan muutetaan? Ei heidän olonsa parane pelkällä sympatialla — vaikka mukavaahan sympatia tietenkin on — siihen tarvitaan aitoa rahaa.

Valitettavasti tosiasia on, etteivät meidän suomalaisten rahat kerta kaikkiaan riitä joka paikkaan. Verohallinnon tietojen mukaan vuonna 2019 tuloveroa maksoi vähän reilut 2,2 miljoonaa palkansaajaa. No, Maailmanpankin mukaan maailmassa elää äärimmäisessä köyhyydessä yli 760 miljoonaa ihmistä. Sotaa ja vainoja on useassa maassa. Jokainen ymmärtää, toivottavasti, etteivät Suomi ja suomalaiset veronmaksajat pysty mitenkään auttamaan kaikkia. Se ei kerta kaikkiaan ole mahdollista, ei vain ole. Meidän on pakko tehdä valintoja.

Maahanmuutosta on pystyttävä keskustelemaan kuin ihan mistä tahansa muusta yhteiskunnallisesta aiheesta. Ilman kiihkoilua. Jos humanitäärisen maahanmuuton ja perheenyhdistämisen ehtoja koko ajan vain löysennetään, niin missä vaiheessa laitetaan stoppi? Missä vaiheessa? Vai onko tarkoituksena, että tänne voivat tulla kaikki halukkaat, ehkä jopa terroristit — ehkä jopa terroristit? Jos kaikkia köyhiä ja hädänalaisia pitää auttaa, niin onko hallitus todella sitä mieltä, että voimme vastaanottaa tänne vaikkapa kaikki ne 760 miljoonaa äärimmäisessä köyhyydessä elävää ihmistä? Tähän haluaisin suoran vastauksen.

Toivon todella, että hallitus siirtyy enemmän Suomen ja suomalaisten asialle. Jotain rajaa täytyy olla. Monilla suomalaisilla on arjessa hätä, todellinen hätä. Keskitytään Suomen ja Suomen kansan asioihin. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Ja edustaja Lundén.

17.49 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa herra puhemies! Ja kiitos ministeri Ohisalolle, kun on vielä täällä tähän aikaan kuuntelemassa järkipuheita, mitä me perussuomalaiset täällä puhutaan.

Perheenyhdistäminen on yksi suurimpia yksittäisiä maahanmuuton väyliä. Hallitus esittää perheenyhdistämisen edistämistä ja helpottamista. Päättävänä on kansainvälistä tai tilapäistä suojelua saavan henkilön perheenjäsenen oleskeluluvan edellytyksenä olevan toimeentuloedellytyksen poistaminen kokonaan, mikäli perhe on muodostettu jo ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista.

Uusin esitys helpottaisi perheenyhdistämistä tavalla, jota myös Maahanmuuttovirasto kritisoi. Esityksessä ei vain poisteta toimeentuloedellytystä alaikäisen henkilön käynnistämässä perheenyhdistämisessä, vaan myös kansainvälistä suojelua ja toissijaista suojelua saaneiden toimiessa perheenkokoajana. Suomella on yksi Euroopan sallivimmista perheenyhdistämisäädännöistä koskien humanitäärisiä muuttoja, mikä toimii omalta osaltaan vetovoimatekijänä uusille tulijoille. Mikäli humanitäärisin perustein tulevien muuttajien perheenyhdistämisen kriteerejä höllennetään entisestään, lasku voi olla jätävä, tai on varmasti jätävä.

Kuluista vielä muutama sana. Suurin osa maahanmuuton kustannuksista syntyy sosiaaliturvamenoista ja -palveluista. Välittömät kustannukset, kuten vastaanottokulut tai kotouttaminen, ovat murto-osa tästä. Virallisista rekisteriaineistoista ja tilastoista kootut tutkimukset kertovat yksiselitteisesti humanitäärisen maahanmuuton olevan erittäin merkittävä kustannus Suomessa. Valitettavasti aihe on edelleen eräänlainen tabu poliittisessa keskustelussa, jopa tilanteessa jossa julkisen talouden tila on näin huolestuttava.

Arvoisa puhemies! Poiketen muista Pohjoismaista Suomi ei vaadi maan kansalaisilta riittävän toimeentulon osoittamista perheenyhdistämistä haettaessa. Yhä useamman Suo-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

men kansalaisen perheen yhdistämishakemus on kansalaisuuden saaneen ulkomaalaisen tai maassa syntyneen ulkomaalaistaustaisen ihmisen vireille laittama, mikä alleviivaa toimeentulo vaatimuksen pikaisen käyttöönoton tärkeyttä myös näiden henkilöiden kohdalla.

Arvoisa puhemies! Mielestäni oikeansuuntainen signaali olisi, että Norjan ja Tanskan tapaan myös Suomi asettaisi kaikkien ulkomaalaisten perheen yhdistämisen ehdoksi vähintään kahden vuoden asumisajan. Perheenkokoajalle asetetun toimeentulo vaatimuksen pitää ulottua myös Suomen kansalaisiin.

Lisäksi avio- ja avopuolisoiden perheen yhdistämisessä Suomen tulee Saksan ja Alankomaiden esimerkin mukaisesti vaatia yhdistävältä puolisolta suomen kielen taitoa. Puolisoiden perheen yhdistämiseen on myös otettava käyttöön 21 vuoden minimi-ikäraja, joka on käytössä Alankomaissa ja Itävallassa.

On myös kohtuullista vaatia perheenkokoajalta riittävän kokoisen asunnon osoittamista perheen yhdistämisen ehtona, mutta ei niin, että kunnalla olisi velvollisuus taata sen järjestäminen.

Nämä olisivat mielestämme oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Näitä hallituksen pitäisi ajaa eikä niin sanottua avoimen oven politiikkaa.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan perussuomalaisten tavoitteena on poistaa kaikki houkuttelevuustekijät humanitääriseltä maahanmuutolta ja sen kautta syntyvältä perheen yhdistämiseltä. Pitkän aikavälin tavoitteena on laittaa humanitäärinen maahanmuutto nolnaan. Mikäli tehdään tähän suuntaan vaikuttavia lakiuudistuksia, perussuomalaiset ovat valmiita lisäämään esimerkiksi vaikuttavampaa ruohonjuuritason kehitysyhteistyötä. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Kiitos. — Edustaja Rydman.

17.52 Wille Rydman kok: Arvoisa herra puhemies! Olemme tässä viimeisen parin vuoden ajan eläneet jonkinäköistä suvantovaihetta turvapaikanhaun suhteen, mikä on luonnollisestikin johtunut ennen kaikkea koronasta. On syytä muistaa, että jos nykyinen turvapaikkahakemusten vähäinen määrä on jokseenkin hallituksesta riippumaton tekijä, niin kovasti hallituksen poliittisesta tahdosta riippumaton tekijä oli aikanaan se vuoden 2015 suuri turvapaikanhakijavyörykin. Maahanmuuttoon ja muuttoliikkeisiin liittyvät ilmiöt ovat korostetusti sellaisia asioita, jotka voivat nopeastikin muuttua yhdestä tilanteesta toiseksi, ja sen vuoksi myöskin potentiaalisiiin tulevaisuuden skenaarioihin olisi hyvä varautua etupainotteisesti.

Ministeri Ohisalo täällä aiemmin tänään kertoi, että nyt hallitus on varautunut paremmin kuin vuonna 2015, ja mainitsi esimerkiksi, että vastaanottokapasiteettia on kasvatettu. No, jonkinlaista valmistautumista kai sekin, mutta ei juuri sellaista valmistautumista, millaista tarvittaisiin, eli lainsäädännön kehittämistä siihen suuntaan, että epäterveitä vetokelijöitä ja toisaalta mahdollisuuksia hyväksikäyttää Suomen järjestelmää saataisiin vähennettyä. Me huomaamme tälläkin hetkellä, että Valko-Venäjä ja osaltaan ehkä taustalla myöskin Venäjä käyttävät nimenomaisesti siirtolaisvirtoja oman hybridivaikuttamisensa välineenä. Tämä on aika vakava kehityssuunta, jonka äärellä meidän ei tulisi olla sinisilmäisiä.

Mitä tulee sitten tähän perheen yhdistämisasiin, joka täällä tänään on ihan perustellusti kovastikin puhututtanut, täällä on eräissä puheenvuoroissa yhtäältä vedottu siihen, että se hän nyt on vain tämmöinen luonnos lakiesitykseksi, joka on lähetetty lausuntokierrokselle.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Mutta ihan yhtä lailla toisissa puheenvuoroissa — tai näissä samoissakin puheenvuoroissa — on kuitenkin puolustettu tämän lakiluonnoksen sisältöä. Aika omituiselta tietysti tuntuisikin, että lausuntokierrokselle lähetettäisiin sellainen lakiesitys, jonka takana ei minkään näköistä poliittista tukea hallituksen taholta olisi.

Erityisen kummallista on minusta se, että tätä lakiluonnosta on puolustettu sillä perusteella, että tässä on nyt jotenkin kyse nimenomaisesti inhimillisyydestä ja sen alleviivaamisesta. Minun on kovin vaikea nähdä mitään erityisen inhimillistä sellaisessa lakiluonnoksessa, ehkä tulevassa hallituksen esityksessäkin, jossa nimenomaisesti tehdään kannattavammaksi se, että lähetetään lapsi yksin maailmalle seikkailemaan, jos se kerran on sitten kannattavampaa kuin se, että aikuiset ihmiset lähtisivät sitä turvapaikkaa hakemaan. Ennen kaikkea se ei missään nimessä ole kestävä turvapaikkapolitiikan kehittämistä, ei sellaista politiikkaa, jossa rajallisten resurssien maailmassa tukea ja turvaa annettaisiin juuri niille ihmisille, jotka ovat eniten sen tarpeessa. Päinvastoin sillä oltaisiin rakentamassa Suomen turvapaikkapolitiikkaa yhdeksi Euroopan leväperäisimmistä ja siten myöskin [Puhemies koputtaa] vaaralle alttiiksi.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Muistutan, että jos yli 3 minuutin puheita pitää, niin kernaasti täältä pöntöstä. Niin on hienompaa. — Ledamot Kvarnström.

17.56 Johan Kvarnström sd: Ärade talman, bästa minister! Den här interpellationen är dyster och cynisk, en mörk historia där medmänsklighet och solidaritet lyser endast med sin frånvaro. Invandring beskrivs som någonting dåligt och skadligt, med undantag för utbildad utländsk arbetskraft. [Jussi Halla-aho: Eikä näin pidäkin olla?] Frågorna bygger upp en konstgjord motsägelse mellan humanitär och arbetskraftsrelaterade invandring — som om vårt land hade att välja mellan endera.

Vad gäller de invandrare som då godkänns av sannfinländarna kan vi fråga oss om vi i den globala konkurrensen skulle locka dessa experter och andra utbildade till Finland om vi samtidigt hemfaller åt xenofobi. Vill de komma till ett land som skriker att invandring är dåligt, även om de själva skulle utgöra ett undantag till den sannfinländska regeln. Svar: Nej.

Vi kan bättre, vi måste kunna bättre. Givetvis ska vi göra allt vi kan för att förebygga konflikter, för att åtgärda bristerna i integrationen och motverka fenomen som segregation, som försvårar integrationen.

En sak som är glädjande är att interpellationen omfattar en oro för människosmuggling. Det är faktiskt ett problem i dagens värld som inte får förvärras, utan som tvärtom måste lösas. Lösningen kan inte vara strängare bestämmelser. Det skulle strida mot mänskliga rättigheter och våra värderingar, det skulle inte vara hållbart.

Det finns förstås en annan lösning: lagliga rutter till Europa så att människor slipper riskera livet på Medelhavet eller få sin trygghet äventyrad i smugglares giriga händer. Men jag utgår från att den lösningen inte faller sannfinländarna i smaken.

Ärade talman! Ingen som studerat de demografiska prognoserna kan förneka att vi behöver mer invandring framöver. Det räcker inte med att säga ”endast utbildad arbetskraft välkommen”. Det fungerar inte — och det skulle inte räcka. Det finns ekonomiska argument för att invandring på lång sikt är en nödvändighet för Finland. Men problemformuleringen här är helt absurd.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Vi talar om människor och mänskliga rättigheter, om barnens rättigheter, asylrätten, och inte om någon diffus homogen svärm som parasiterar på vårt samhälle. Eller om motsatsen för den delen, vi kan inte värdera människor enligt deras sysselsättningsgrad i ett nytt land efter en viss tid. Vi ska över huvud taget inte se på människor som siffror med minus eller plus framför, det är inte sann humanism, det är inte vad vi kan stå för. Vi ska inte sätta människor i fack, inte klumpa ihop alla invandrare till en påstått homogen grupp, inte till två grupper heller som nu föreslagits: en bra och en dålig. Vi ska stå upp för värdighet, medmänsklighet och solidaritet.

Det betyder bland annat att bidra till att åtgärda bristen på ett fungerande asylsystem för hela EU. Det betyder att vi slutar splittra familjer här och börjar se till barnens rättigheter, att de förverkligas också i praktiken och inte bara till pappers.

Arvoisa puhemies! Aihe, maahanmuutto, on tärkeä, mutta tämän välikysymyksen perspektiivi on outo. Välikysymyksessä laitetaan maahanmuuttajat kahteen lokeroon: on hyviä, koulutettuja ulkomaisia työntekijöitä ja huonoja, eli kaikki muut maahanmuuttajat.

Kysymyspatterin viimeinen kysymys on ihan hyvä, eli mitä hallitus on tehnyt ja suunnittelee tekevänsä koulutetun ulkomaisen työvoiman maahanmuuton houkuttelemiseksi, ja hyvä on myös hallituksen vastaus. Mutta kyllä ihmettelen näkökulmaa tähän asiaan, ja kysynkin, miten voisimme houkutella koulutettuja ulkomaisia työntekijöitä, jos me samalla sanoisimme, että muut maahanmuuttajat ja maahanmuuttajat yleisesti ottaen olisivat haitallisia yhteiskunnalle. Miksi koulutetut valitsisivat Suomen globaalissa kilpailussa, jos täällä vallitsisi muukalaisviha?

Suomen maahanmuuttopolitiikan isoin ongelma minun mielestäni on, että me hajotamme perheitä liian usein ja helposti ja etteivät ihmisoikeudet aina toteudu. Yksi isoimmista ongelmista on, miten huonosti Suomi kunnioittaa lasten oikeuksia, kun kyse on maahanmuuttajista. Ja kyllä, myös kotouttamisessa on ongelmia ja haasteita, mutta ei kukaan, joka vakavissaan on tutkiskellut väestöennusteita, voi kieltää, ettemmekö tarvitsisi lisää maahanmuuttoa.

Arvoisa puhemies! Yleisesti ottaen, kuten arvoisa sisäministeri totesi aikaisemmin, keskeistä on, että toimimme määrätietoisesti pakolaisuuden vähentämiseksi. Jos vainon tai vakavien ihmisoikeusloukkauksien kohteena oleva henkilö hakee suojelua Suomesta, me olemme sitoutuneet sitä antamaan. Tämä on tärkeintä ja olennaisinta, mutta välikysymys keskittyy valitettavasti aivan muihin asioihin. — Kiitos, tack.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

18.01 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Muistan semmoisen vaalisloganin kuin ”vastakkainasettelun aika on ohi.” Itse olen pyrkinyt hyvin usein löytämään tämmöistä vastakkainasettelua, jota voisi täällä politiikassa käyttää, ja nyt meillä on käsittelyssä perussuomalaisten välikysymys maahanmuuttopolitiikasta ja taloudesta eli maahanmuuttopolitiikan ongelmista ja sen vaikutuksista julkiseen talouteemme. Kyse on myös perheen-yhdistämisen höllennyksistä, jotka ovat Euroopan unionin leväperäisimpiä, mikäli tämä esitys menee maaliin saakka.

Arvoisa puhemies! Lainasin tähän sisäministerin sanomaa: ”Perheen-yhdistämishakemusten jättäminen Afganistanissa on estynyt Afganistanin tilanteen nopean vaikeutumi-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

sen johdosta. Suomi suunnittelee lähettävänsä alueelle kiertäviä konsuleita hakemusten vastaanottamista, tunnistamista ja haastatteluiden tekemistä varten.” Ei tällaista toimintaa, arvoisa ministeri, voi sallia. Suomessakin on lukuisia perheitä, jotka eivät asu yhdessä. Puhun nyt lastensuojelun perheistä. Ei näiden perheiden keskuudessa kulje konsuleita jälleenyhdistämässä näitä perheitä. Mielestäni nämä perheenyhdistämiseen käytettävät panokset ja rahat tulisi käyttää suomalaisten, lastensuojelun yhteydessä olevien perheiden yhdistämiseen. Se olisi paljon tärkeämpää ja sillä olisi paljon suurempi nettovaikutus meidän julkiseen talouteen.

Arvoisa puhemies! Arvoisa ministeri, lainaan vielä teidän puhettanne: ”Maahanmuuttajan nettovaikutus julkiseen talouteen voi olla joko negatiivinen tai positiivinen. Vaikutus riippuu monesta seikasta. Julkisen talouden kestävyuden kannalta on olennaista, kuinka suuria maahanmuuttajien ansioista kertyvät verotulot ovat suhteessa kustannettaviin etuuksiin ja palveluihin pitkällä aikavälillä.” Arvoisa ministeri, arvostan, että olette tuonut nämä asiat hyvin läpinäkyvästi tänne meidän saataville. Valitettavasti maahamme kohdistunut halpatyövoiman työperäinen maahanmuutto ei ole meidän julkiselle taloudelle positiivinen. Ja hyvin usein, tai sanotaanko että pääsääntöisesti, turvapaikanhakijoiden aiheuttama vaikutus julkiseen talouteemme on oman kokemukseni perusteella myös negatiivinen. Tiedän myös turvapaikanhakijoita, jotka ovat tänne hyvin kotoutuneet ja kotiutuneet, ja heidän kohdallaan se varmasti saattaa jossain vaiheessa kääntyä positiiviseksi.

Mutta, arvoisa ministeri, myös perheenyhdistämisen nettovaikutus julkiseen talouteen voi olla negatiivinen tai positiivinen. Se voi olla positiivinen silloin, kun yhdistetään suomalaisia perheitä. Kun annetaan pieni tuki perheille kotiin, välttyään kaikilta kalliilta laitoksuilta, ja silloin meidän julkinen taloutemme voi paremmin kuin nyt vallalla täällä oleva tapa, että lapset otetaan huostaan ja sijoitetaan laitoksiin eikä heitä yritetäkään yhdistää omiin perheisiinsä. Eli mielestäni sillä olisi positiivinen vaikutus.

— Arvoisa puhemies, onko näin, että puheenvuorot ovat vain viisi minuuttia? — Osaa-jia te kaipaatte tänne. [Tuomas Kettunen: Ettekö te?] — Tämä on valitettava asia, että tällä verotuksella, edustaja Kettunen, tällä hallituksen verotuksella meille ei tule tänne osajia, [Puhemies koputtaa] ei heidän kannata tänne tulla. [Tuomas Kettusen välihuuto] He ymmärtävät, mitä verotus maksaa Suomessa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Halla-aho, olkaa hyvä.

18.06 Jussi Halla-aho ps: Arvoisa herra puhemies, ministeri ja edustajat! Jatkan siitä, mihin päätin tuon debattipuheenvuoroni aiemmin.

Normaali valtio pyrkii suojelemaan itseään ja kansalaisiaan huonolta maahanmuutolta, ei mahdollistamaan ja lisäämään sitä, ja normaali valtio asettaa tavoitteeksi haitallisen maahanmuuton lopettamisen.

Vapaan maahanmuuton puolestapuhujat vetoavat usein siihen, että Suomi ja Eurooppa ottavat vastaan vain hyvin pienen osan maailman pakolaisista. Tämä on aivan totta, ja se vain alleviivaa liberaalin turvapaikkapolitiikan järjettömyyttä. Jo nykyiset siirtolaismäärät ovat Euroopalle tuhoisia niin taloudellisesti kuin sosiaalisestikin, mutta ne eivät helpota globaalia pakolaisongelmaa lainkaan. Suomi kaataa miljardeja euroja muutamien tuhansien onnekkaiden ylläpitoon kaikilla mukavuuksilla pääkaupunkiseudun lähiöissä sen sijaan, että auttaisimme sillä rahalla miljoonia ihmisiä esimerkiksi rahoittamalla kouluja, majoitusta, viemäröintiä pakolaisleireillä.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Toisin kuin täällä usein annetaan ymmärtää, haittamaahanmuutto ei ole mikään kohtalo, vaan se on valinta. Ei ole sattumaa, että Suomi on yksi somalien ja irakilaisten ykköskohteita Euroopassa, kun taas esimerkiksi Viroon ja Japaniin ei edes pyritä. Miksi? Ne ovat tismalleen samojen kansainvälisten sopimusten piirissä. Me voimme muuttaa omaa politiikkaamme niin, että me pääsemme nopeammin eroon tänne tulleista aiheettomista turvapaikkaturisteista, mutta ennen kaikkea meidän pitää karsia niitä syitä, joiden vuoksi nämä ihmiset ylipäättään pyrkivät tänne eivätkä esimerkiksi Japaniin tai Viroon.

Arvoisa puhemies! Suurimman taakan maailman pakolaisongelmasta kantavat köyhät maat. Esimerkiksi Libanonissa on valtava määrä sotaa paenneita syyrialaisia. Tämä on kuitenkin erittäin huono perustelu sille, että Suomen pitäisi niin sanotusti tehdä enemmän. Ensinnäkin Suomi investoi tulijaan paljon enemmän kuin Libanon. Me emme majoita tulijaa teltaan tai parakkiin vaan lämmitettyyn asuntoon Suomen kalleimmille alueille ja tarjoamme kaikki hyvinvointivaltion palvelut maksutta. Kielestä, kulttuurista, työmarkkinoista ja sosiaaliturvasta johtuen tulijan mahdollisuudet löytää töitä ja elättää itsensä ovat paljon huonommat Suomessa kuin konfliktien lähialueilla. Ja mikä tärkeintä, on paljon todennäköisempää, että pakolainen palaa lähialueelta kotiinsa, kun olosuhteet sen sallivat — Suomesta hän ei palaa koskaan. Turvapaikkajärjestelmän tarkoitus on tarjota tilapäistä suojaa vainoa pakeneville ihmisille, ei mahdollistaa elintasosiirtolaisuutta.

Arvoisa puhemies! On kiistatonta, että tärkeimmät humanitaariset maahanmuuttajaryhmämme — somalit, irakilaiset ja afgaanit — ovat integroituneet erittäin huonosti. Perussuomalainen ratkaisu on torjua kaikin keinoin tällaista maahanmuuttoa. Kaikkien muiden puolueiden ratkaisu on, että jatketaan ja lisätään tällaista maahanmuuttoa mutta kotoutetaan enemmän. Herätys! Tämän linjan kannattajilla on Suomessa kaikki valta niin kunnissa kuin valtion tasolla. Jos ongelmat ratkeavat kotouttamisella, miksi te ette ole kotouttaneet? Perussuomalaisetko sen ovat estäneet oppositiosta käsin? Jos te taas olette kotouttaneet, miksi tulokset ovat näin surkeita? Paraneeko tilanne, kun tulijoiden määrää lisätään?

Perussuomalaiset eivät kannata monikulttuurista yhteiskuntaa. Tähän meille vastataan, että Suomihan on aina ollut monikulttuurinen, ikään kuin nykyisessä kehityksessä ei olisi mitään uutta eikä erikoista. Kysyisin: Jos Suomi on aina ollut monikulttuurinen, miksi meillä ei aiemmin ollut koulujen ja asuinalueiden etnistä gettoutumista, mutta nyt on? Miksi aiemmin ei ollut etnisiä väkivaltaisia katujengejä, mutta nyt on? Jos kaikki maahanmuuttoon liittyvät ongelmat johtuvat suomalaisten rasismista ja riittämättömästä kotouttamisesta, onko todella niin, että vaikkapa 50 vuotta sitten Suomessa oli vähemmän rasismia ja enemmän kotouttamista, kun ei ollut tällaisia ongelmia? — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Könttä poissa, edustaja Kankaanniemi poissa. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

18.12 **Tuomas Kettunen kesk:** Kunnioitettu herra puhemies! ”Kaikki, jotka tunnustavat tämän maan isänmaakseen ja rakastavat tätä sellaisena, kaikki, jotka tottelevat tämän maan lakia ja tekevät työtä tämän maan hyväksi, ovat yksi kansa.” [Jussi Halla-aho: Eivätkö työtömät sitten ole?] Näin totesi 1800-luvulla jo Sakari Topelius [Kimmo Kiljunen: 1875!] — 1875, kiitoksia edustaja Kiljuselle tästä — ja tämä sana ja sanonta pitää paikkansa tässäkin ajassa.

Puhemies! Perussuomalaisten välikysymyksen osalta on tullut semmoinen tunne, että nyt olisi menossa — tai ainakin tuntuu, että on tulossa — hallitsematon maahanmuutto tä-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

hän maahan, ja näinhän ei ole. Hallittu maahanmuutto on osa sisäistä turvallisuutta. [Jukka Mäkynen: Yksikin väärä on hallitsematon!] Nyt täytyy muistaa, kun puhutaan maahanmuutosta ja puhutaan kotouttamisesta, että kotouttamisen kulmakivethän ovat totta kai työ ja kielitaito. Keskustalle työssä ei ole kyse ainoastaan oman toimeentulon hankkimisesta vaan myös merkityksellisestä sisällöstä elämään ja sitoutumisesta tämän yhteiskunnan periaatteisiin. Kielitaito auttaa työllistymisessä, opiskelussa sekä osallistumisessa oman lähiyhteisön toimintaan. Erityisesti suurissa kaupungeissa on pidettävä huolta siitä, etteivät maahanmuuttajat keskity vain tietyille alueille eivätkä asuinalueet eriydy näin ollen toisistaan.

Haluan kiittää, että sisäministeri on myös vielä seuraamassa illalla tätä keskustelua. Voisin vielä kysyäkin näin: onhan hallitus tehnyt toimenpiteitä, mitä on tehty ja mitä voitaisiin vielä tehdä lisää, että maahanmuuttajat integroituisivat yhteiskuntaan vieläkin paremmin?

Itse tulen tosiaan Kainuusta ja meille maahanmuutto on ollut ihan arkipäivää iät ja ajat. Maahantulijoita on tullut niin idästä kuin lännestä, meillä on venäläistaustaisia, on Thaimaasta asti tullut työn perässä työntekijöitä. Miten tämä nyt jotenkin tuntuu, että tämä on niin erikoista? Miten he eivät ole muka integroituneet tähän yhteiskuntaan? [Vilhelm Junnila: Yksinkertainen vastaus!] Minun mielestäni aika hyvin. Aika siihen tekee myös tehtävänsä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiuru, Pauli, poissa. — Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

18.15 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Täällä on tänään käyty keskustelua välikysymyksestä, joka koskee maahanmuuton taloudellisia vaikutuksia. Puheita on käytetty aika paljon, ja se ei ehkä sinänsä yllätä, että perussuomalaiset nostavat esiin maahanmuuton ja näkevät sen ongelmana ja syypäänä kaikkeen, mutta jäin tänne kuuntelemaan tätä keskustelua oikeastaan siksi, että lähinnä kiinnosti tässä tämä talouspuoli, koska jotenkin on jäänyt aina vähän epäselväksi, mikä on perussuomalaisten talouspolitiikan iso linja. Perussuomalaiset puhuvat paljon siitä, että haluavat puolustaa suomalaisia ja suomalaista yhteiskuntaa. Ja tämä kiinnostaa siitä näkökulmasta, että mitkä ovat ne ratkaisut suuriin yhteiskuntamme haasteisiin, joita perussuomalaisilla on tarjota. No, täytyy sanoa, että tämän illan keskustelusta ei ole kauheasti jäänyt siltä osin käteen.

Nyt tässä keskustelussa on mielestäni aika heikosti välittynyt se, kuinka ymmärretään kansantaloudellisia merkityksiä. Täällä on puhuttu aika paljon esimerkiksi siitä, että sellaista maahanmuuttoa ei tarvittaisi, jossa tullaan tänne semmoisiin työtehtäviin, joista maksetaan pientä palkkaa, ja ikään kuin annetaan ymmärtää, että kansantaloudelle ja yritysten toiminnalle ja esimerkiksi meidän sosiaali- ja terveystalouden järjestämiselle ei olisi tarpeellista se, että saadaan osaavaa työvoimaa myös näihin pienipalkkaisiin tehtäviin. Mielestäni on kyllä aika suuri väärinkäsitys siinä, että ei olisi nimenomaan meidän yhteiskunnan kannalta ihan kriittistä saada myöskin näihin [Juha Mäenpää: Se ei ole taloudellisesti kannattavaa!] pienipalkkaisiin tehtäviin lisää tekijöitä.

Ja mitä tulee sitten siihen, että mietitään ihmisiä pelkkinä kuluerinä, niin täytyy semmoisenkin asia muistaa, että suomalainen, Suomessa syntynyt saa heti elämänsä alkuvaiheessa aika paljon sosiaalietuuksia ja erilaisia palveluita, ja itse asiassa täysi-ikäisyyteen mennessä ihan Suomessa syntynyt suomalainen kuluttaa yhteiskunnan varoja aika monta sataatuhatta euroa ja riippuu sitten elämän jatkokulusta, kuinka hyödyllinen ja millainen hänen

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

nettovaikutuksensa yhteiskuntaan on. Sinänsähän tämä ei poikkea siitä, mitä ajatellaan kai-kista tänne tulijoista ja täällä olevista: kannattaa käyttää kaikki mahdolliset voimavarat ja keinot, mitä meillä on, siihen, että ihmiset täällä pääsevät elämänsyrjään kiinni ja saavat työtä ja siltä osin pääsevät täällä sitten myös nettomaksajien puolelle. Siitä hyötyvät sekä tämä yksilö että yhteiskunta, totta kai.

Mutta ajatus siitä, että ikään kuin rajat kiinni laittamalla ja kurjistamalla niittenkin henkilöitten elämää, jotka ovat ihan perustellusti saaneet esimerkiksi humanitaarisista syistä oleskeluluvan, pelastettaisiin suomalaista yhteiskuntaa ja suomalaista kansantaloutta, ei ole kyllä mielestäni mitenkään kestävä näkökulma ihan meidän yhteiskunnan kannalta. Mutta mielenkiintoista seurata jatkossa, miten tämä linja jatkuu.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, ol-kaa hyvä.

18.18 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Aivan ensimmäiseksi haluan katseeni kiinnittää tänne ministeriaitioon: kiinnitän huomionne siihen, että ministeri Ohisalo on is-tunut täällä koko iltapäivän, mikä merkitsee sitä, että hän antaa tälle välikysymyskeskus-telulle arvonsa. On rekisteröitävä tässä heti positiivisena, että tämä otetaan vakavasti.

Itsekin halusin ottaa vakavasti ja kuunnella näitä puheenvuoroja. Kun valitettavasti täs-sä ei ollut debattivaihetta, niin tässä muutama alkuhuomio. Ensin tulee ihan vähän debatin-omaisia huomioita näistä perussuomalaisten käyttämistä puheenvuoroista, joissa oli aina-kin retorisesti erittäin lahjakkaasti muotoiltuja asioita. Siinä mielessä ne oli kiintoisaa kuulla, mutta yritän katsoa sen retoriikan taakse.

Edustaja Rantanen omassa puheenvuorossaan peräänkuulutti, että meidän pitäisi olla tiukasti faktoissa kiinni ja tuntea perustilastot kunnolla. Omassa puheenvuorossaan hän käytti yhdessä vaiheessa muotoilua, että nimenomaan maahanmuuttajataustaiset ihmiset käyttävät tällä hetkellä jopa takuueläkkeestä peräti kolmasosan — vajaan kolmasosan, hän käytti sitä lukua — vaikka heitä yli 65-vuotiaista on prosentti vai kaksi, minkä hän sanoi. Tämä oli siis vertaus, ja me kaikki säpsähdimme: onko totta, että näin valtavasti takuueläkkeistä käytetään heidän osuuteensa, 1 tai 2 prosenttiin yli 65-vuotiaista?

Arvoisa puhemies! Jos katsotaan faktat, niin todellisuudessa takuueläkkeen saajista 75 prosenttia on työikäisiä ihmisiä. Se ei ole siis yli 65-vuotiaiden eläke ollenkaan, eli kysy-mys ei ole siitä. Takuu- ja täyskansaneläkkeen saajat eivät ole itse asiassa vanhuuseläke-läisiä vaan nimenomaan työikäisiä ihmisiä, eivätkä ole työkyvyttömyyseläkkeelläkään. Siinä mielessä nyt tämä vertaus oli huono, kun hän peräänkuulutti faktoja. Minä halusin vain antaa tämän luvun tähän, että me näemme, että hänenkin kannattaa sitten katsoa nämä vertailuluvut oikein.

Edustaja Peltokangas täällä käytti puheenvuoron ja muotoili siinä asiansa aloittamalla puheenvuoronsa näin, että ”tänne havitellaan huippusaajia kehitysmaista”, ja hän totesi, aivan oikean huomion muuten, että se on aivovienttiä. Hän ei käyttänyt sitä termiä mutta to-tesi, että se on ongelma näille maille. Ja perään hän alkoi arvostelemaan sitä, että huippu-saajia hankitaan kehitysmaista ja Euroopasta on tehty koko maailman sosiaalitoimisto. Nyt tässä huippusaajat ja sosiaalitoimisto eivät ole ihan yhteismitallisia asioita, ainakaan jos me puhumme ilmiöistä, mitä tässä tapahtuu. Mutta kaikki kelpaa, kun on kyse maahan-muutosta: sehän siinä olikin se yhdistävä tekijä eikä se, mikä tämä ilmiö on. Yhtä lailla hän käytti ilmaisua, että ”ilmaista vastikkeetonta elämää tullaan hakemaan tänne”. Hän käytti

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

tätä ilmaisua, ja perään hän käytti myöskin muotoa ”ja vievät myöskin työpaikat täällä”. Eli tänne tullaan laiskottelemaan ja viedään työpaikat. Jälleen argumentti ja argumentti — molemmat näyttävät hyvältä. Ne ovat vastakkaisia ilmiöitä, ei voi laiskotella ja tehdä töitä, joku on ristiriita siinä, mutta eihän silläkään ole väliä, kun se yhdistävä tekijä on se, että he ovat maahanmuuttajia. Eli tässä kun kuuntelee tätä retoriikkaa, mitä te harjoitatte, niin ne ovat täynnä ristiriitaisuuksia, niin kuin kuuluu sellaiselle liikkeelle, joka käyttää vain yleisargumentteja pohtimatta, mikä looginen yhteys asioilla on. Tämä tietysti häiritsee tätä keskustelua, kun meidän on vaikea argumentoida vastaan, jos ongelma onkin se, että on maahanmuuttaja.

Siinä mielessä oli aivan erinomaista, että edustaja Kettunen täällä halusi muotoilla, mikä tämä Suomen kansa aidosti on, ja Topelius antoi siihen vastauksen: me, jotka asumme täällä, elämme täällä ja noudatamme tämän maan lakeja ja rakastamme tätä maata isänmaanamme, me olemme suomalaisia. Tämä on suomalainen kansalaisuus pohja, ja se on se oikea tapa tunnistaa suomalaisuus. Me olemme erilaisia kansallisuuksia taustaltamme, me puhumme erilaisia kieliä ja olemme aidosti erilaisia ihmisiä, mutta meitä yhdistävät nämä tekijät, ja siinä muodostuu se kansakunta. Kunnioitetaan tätä lähestymistapaa, ja silloin jätetään nämä retoriset kikkailut tästä pois.

Edustaja Halla-ahon puheenvuoro taas oli sillä tavalla muotoiltu, hän aloitti sen näin, että ”normaali valtio pyrki eroon haittamaahanmuutosta”, haitallisesta maahanmuutosta — hän tätä haittamaahanmuutto-termiä käytti tässä jatkuvasti.

Arvoisa puhemies! Minä oletan, että normaali valtio pyrkii ensin irrottautumaan ja hallitsemaan kaikkea haitallista. Kaikkea haitallista. Eli siinä mielessä kyllä normaali valtio toimii näin, mutta maahanmuutolla on paljon muitakin ilmiöitä kuin tämä niin sanottu haittailmiö. Siellä on ongelmia, ministerikin on paljon täällä kuvannut näitä ongelmia ja pyrkii hallitusti niitä ongelmia ratkomaan. — Niin kuin, arvoisa ministeri, eivätkö meillä myöskin niin sanotut kantasuomalaisetkin aiheuta ongelmia Suomessa, onko näin? On, ilmeisesti on, ja me pyrimme näitä haitallisia ilmiöitä yhteiskunnassamme ratkomaan. — Ei tämä ole sen oudompi ilmiö kuin että ihmiset liikkuvat rajojen ylitse, ja mikä olennaista, rakastuvat rajojen ylitse, [Puhemies koputtaa] koska se on se suurin syy, joka yhdistää ihmisiä rajojen ylitse.

Arvoisa puhemies! Minulta jäi täysin kesken vielä edustaja Halla-ahon puheen analysointi, niin... [Puhemies: Voitte ottaa uuden puheenvuoron!] — Kiitoksia. [Juha Mäenpää: Kerro nyt, Kiljunen, mikä minullakin meni pieleen!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Mäkynen, Jukka, olkaa hyvä.

18.24 **Jukka Mäkynen ps:** Arvoisa herra puhemies! Täällä salissa varsinkin RKP:n ja keskustan edustajat ovat tuoneet esiin Pohjanmaalla sijaitsevan Närpiön ja Närpiön loistavasti suoritettua maahanmuuton, ja varsinkin työperäisen maahanmuuton ihanaisuus on tullut esiin. Se on totta. Närpiö on onnistunut loistavasti työperäisessä maahanmuutossa, mutta haluan huomauttaa eräästä asiasta: Närpiöön tulleet maahanmuuttajat ovat tulleet Aasiasta, ja on tunnettua, että sieltä päin tulevat ovat ahkeria ja haluavat tulla toimeen omillaan. Närpiössä on todellisuudessa vain kourallinen maahanmuuttajia, jotka ovat tulleet siitä maanosasta, mistä Vaasaan on tullut jo tuhansia. [Kimmo Kiljunen: Onko tässä jo rodullinen ero?] Vaasan maahanmuuton kustannukset ovat noin 15 miljoonaa vuodessa, veronmaksajilta pois. Vaasassa on myös Aasiasta tulleet maahanmuuttajia. He ja heidän per-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

heenjäsenensäkin joko tekevät työtä muille tai ovat perustaneet menestyviä firmoja, maksavat verot ja ovat kotoutuneet suomalaiseen yhteiskuntaan.

Närpiössä on saamani tiedon mukaan sen kasvihuoneteollisuuden lieveilmiönä tietyn sortin ihmiskauppaa. Eli aasialaisen hierarkian mukaan yksi henkilö huipulla kerää rahaa muilta työntekijöiltä sen maksuna, että hän on hankkinut heidät maahan ja suositellut heitä työnantajille. Suosittelen Närpiön poliisille, jos siellä vielä sellainen on, että tutkisi, onko väitetty toiminta eli siinä tapauksessa ihmiskauppa Närpiössä todellisuutta.

Ja vielä todellisuutta: Eräs ammattioppilaitoksen opettaja laittoi minulle kaksi tuntia sitten viestin, kun hän katsoi tätä meidän pykäläämme: ”Nyt on pakko kommentoida. Nämä niin sanotut osaajat: Olen itse ollut jo vuosia opettajana töissä, ja tällä hetkellä yhdessä ryhmässä minulla on kaksi arabia ja kaksi venäläistä. Kukaan heistä ei osaa suomea, ja minun pitää heille saada tutkinto, että he saavat kansalaisuuden.” Tässä oli tosiaan hieman todellisuutta, mitä tämä on tänä päivänä. Miksi tästä vaietaan? Emmekö me voi puhua sivistyneesti puolin ja toisin näistä asioista, vaan aina on vastakohtat?

Ja vielä sen verran: Minä henkilökohtaisesti tunnen erittäin paljon maahanmuuttajia, niin vanhempia kuin lapsia ja nuoria aikuisia, ja tosiasia nyt kuitenkin on se, että osa heistä on erittäin hyvin kotoutunut tänne Suomeen — käyvät töissä, käyvät koulussa, maksavat veronsa — mutta se yksi osa ei todellakaan ole, eivät osaa kieltä, ovat esimerkiksi olleet 20—30 vuotta jo Vaasassa ja eivät vielääkään osaa kieltä. Nämä eivät tule koskaan kotoutumaan, ja heistä me perussuomalaiset puhumme, kun me puhumme maahanmuuton ongelmista. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rydman, olkaa hyvä.

18.27 Wille Rydman kok: Arvoisa herra puhemies! En usko, että tässä salissa on edes perussuomalaisten eduskuntaryhmässä kovinkaan monta sellaista edustajaa, jotka olisivat sitä mieltä, että koulutettu, osaava, työteliäs maahanmuuttaja ei olisi Suomeen tervetullut. Uskoisin, että hekin aika laajasti toivottavat tervetulleeksi tällaiset muuttajat. Mutta perusongelma suomalaisessa maahanmuuttopolitiikassa on juurikin se, että sellaisella kansainvälisellä osaajalla, työteliällä kaverilla, jolla on vaihtoehtoja lähteä oikeastaan melkein minne päin maailmaa tahansa, ei välttämättä juuri tämä maa ilmastoineen, vaikeine kielineen ja ehkä muutenkin huonosti tunnettuna, puhumattakaan nyt sitten korkeasta verotasosta, siellä kaikista houkuttelevimpien maiden joukossa ole.

Sitä vastoin tällä maalla voi olla monia sellaisia vetotekijöitä, jotka houkuttelevat jotain muuta muuttajaa kuin nimenomaisesti sitä työn perässä muuttavaa tai ahkeraa, suomalaisia yhteiskuntaa helposti positiivisella tavalla kontribuoivaa potentiaalista tulijaa. Tämä on se perusongelma, ja tämän osalta nähdäkseni hallitus on pikemminkin heikentämässä positiivisen maahanmuuton kannusteita ja voimistamassa tällaista kustannuksia aiheuttavaa ja heikon kotoutumisennusteen maahanmuuttoa.

Mitä tulee maahanmuuttoon yleisesti ottaen: Kun täällä on käytetty monia vähän filosofiakkin ja historiaa ainakin valikoivasti käyttäviä puheenvuoroja, [Tuomas Kettunen: Ei se ollut valikoitua!] niin on syytä huomioida se, että vaikka maahanmuuttoa on aina tapahtunut ja maahanmuutto parhaimmillaan voi olla erittäin positiivinen ja yhteiskuntaa myönteisellä tavalla eteenpäin vievä voima, niin kyllä tämä meidän aikamme maahanmuutto on kuitenkin aika poikkeuksellista sekä volyymiltaan, nopeudeltaan että sitten siinä, kuinka kulttuurisesti kaukaisilta alueilta muutetaan. [Kimmo Kiljunen: Katsokaapa 1800-luvun

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

loppua!] Ja se ei ole ihan ongelmaton yhtälö kyllä, koska jos on erityisen suuri kulttuurinen kuilu muuttajan ja vastaanottavan yhteiskunnan välillä ja muuttoa tapahtuu hyvin nopean ajan sisään hyvin nopeaan tahtiin, niin vielä ei ole sellaista maata tullut vastaan länsimaisissa, joka tästä kotoutumishaasteesta olisi myönteisesti selviytynyt. Ja niin kauan kuin sellaista ei ole, niin vähän epäilen, voiko tällaiseen maahanmuuttoon edes tepsyä mikään muu kuin sen merkittävä rajoittaminen. Ainakaan toistaiseksi mikään muu kotouttamisstrategia ei ole mitenkään kovin myönteisiä tuloksia tuonut, vaikka vähän kaikenlaista on kyllä kehitetty. [Tuomas Kettunen: Edustaja Rydman, ei se ollut valikoitua historian sanaa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

18.31 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Jatkan tuosta, mihin äsken jäin.

Edustaja Kettunen, niitä osaajia, joita te kaipaatte tänne, joita varmasti kaikki kaipaavat — semmoista ihmistä, joka osaa ja työllistää ja on meidän yhteiskunnan taloudelle nettovaikutuksiltaan myönteinen — niitä vain ei, aivan kuten edustaja Rydman tuossa kertoi, välttämättä ole tulossa tänne. Te kaipaatte osaajia, mutta osaajat, joilla on valinnanvaraa valita, minne he sijoittuvat, eivät välttämättä tule tämmöiseen maahan, jossa verotus on näin kova. Heidän ei kannata tulla tänne. Samalla lailla kuin me olemme pärjänneet korona-ajan yli etäkokouksilla, monet näistä osaajista voivat tehdä työtään verkon yli tietyillä aloilla, ja he tietenkään sitten ovat jossakin muualla ja maksavat veronsa ehkä sinne halvemmän verotuksen maihin.

Arvoisa puhemies! Tällä hallituksen koko ajan kiristyvällä verotuksella meille vapautuu työntekijöitä kaupan alalta tulevaisuudessa. Suomessa on semmoinen tilanne, että kaupan alan myyjät menettävät asiakkaita korkean verotuksen, korkeiden kuljetuskustannusten takia. Yhä enemmän ihmiset alkavat ostamaan elektroniikkaa, kenkiä, vaatteita, auton varaosia netin kautta ulkomailta. Meille vapautuu työntekijöitä, eli saanen epäillä, jos nykyistä linjaa jatketaan, että meillä olisi jotain työvoimapulaa tulevaisuudessa.

Arvoisa puhemies! Minäkin olen tänne muutaman työntekijän auttanut. He ovat tulleet tänne työluvalla, ja he ovat pärjänneet täällä meidän maassamme. He asuvat Pohjanmaalla edullisen asumisen piirissä. He ovat ahkeria, ja siellä on kaikki sujunut ihan hyvin. He ovat sopeutuneet, kotoutuneet, aivan juuri niin kuin Närpiössä on tapahtunut. Tietyistä kulttuureista tulevat ihmiset — vaikka edustaja Kiljunen rodullistikin tämän asian, niin kulttuuri on myös erilainen, työntekokulttuuri — ovat pärjänneet hyvin. Jos tänne halutaan työpöytäistä maahanmuuttoa, niin pitäisi noudattaa seuraavaa ohjetta: maassa maan tavalla ja maahan työluvalla. Se velvoittaisi myös työnantajan siihen, pitämään huolta siitä työntekijästä. Jos täällä maassa on heikkenevä turvallisuus, osittain maahanmuutosta johtuva korkea verotus, täällä on katujengejä ja muita, niin ei tänne osaajia tule. Ei tänne tule semmoisia osaajia, joilla on perheitä ja jotka haluavat pitää lastensa turvallisuudesta kiinni.

Puhuttiin suomalaisista ja että suomalaisissakin on ongelmia. Noin 20 vuotta sitten jo puhuttiin, että yksi syrjäytynyt suomalainen nuori maksaa yhteiskunnallemme 1 miljoonan euron verran. Luuletteko te, että syrjäytynyt maahanmuuttaja on halvempi? [Tuomas Kettunen: Ei ole!] — Joo, aivan niin kuin hallitus olisi kokonansa unohtanut sen, että maahanmuuttajatkin vanhenevat. Aina kun mennään vuosi eteenpäin, niin he ovat vuoden vanhempia. Ei se kaikkea pelasta tässä maassa.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Sitten tuo, minkä edustaja Mäkynen nosti esiin: on se väärin, että kielitaidottomat oppilaat ammattikoulussa syrjäyttävät opiskelupaikan suomalaiselta nuorelta. [Puhemies koputtaa] Sitä ei voi sallia. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

18.36 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Kettunen lainasi Sakari Topeliusta. [Tuomas Kettunen: Pitää paikkansa!] Topelius kirjoitti myös jouluvirren vuonna 1887, edustaja Kiljunen. Sen nimi oli En etsi valtaa, loistoa. Valitettavasti hallitus on tässä lakiehdotusluonnoksessa ottanut tästä kappaleesta käyttöönsä vain sanat ”sua halajan, sua odotan”, vaikka pitäisi todeta ”en kaipaa kultaakaan”. Jos Afrikan tähti on puhuttanut julkisuudessa, niin hallituksen esityksessä mahdollistettaisiin oikea inkan aarre.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta on tarkoitus antaa eduskunnalle pian. Esitys on tulosta sisäministeriön hankkeesta ”Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden perheen yhdistämistä koskevan lainsäädännön arvioiminen perhe-elämän suojan ja lapsen edun toteutumisen edistämiseksi”. Kaunis ajatus, ja kukapa ei haluaisi edistää lapsen edun toteutumista. Ikävä kyllä, luonnoksen perusteella tämäkin esitys on jotakin ihan muuta kuin tästä nimestä voisi päätellä.

Toisin kuin hallitusohjelman kirjauksen, tämän hankkeen tavoitteena ei ole vain lopettaa toimeentuloedellytyksen soveltamista kansainvälisen suojelun tarpeen perusteella oleskeluluvan saaneisiin alaikäisiin perheen kokoajiin, vaan sisäministeri on vetänyt ässän hihasta ja on poistamassa toimeentuloedellytystä aivan kaikilta perheenkokoajilta, mikäli perhe on muodostettu jo ennen perheenkokoajan Suomeen saapumista. Miksi muut hallituspuolueet katsovat läpi sormien, kun sisäministeriö puuhastelee omiaan ohi hallitusohjelman? Miksi tämä on annettu lausuntokierrokselle, jos sitä ei täällä kuullun mukaisesti ole hyväksytty? Vai onko se hyväksytty? Vastaako paikalla oleva edustaja Kivisaari? Vastaako edustaja Kettunen tähän keskustan puolesta? Lähtökohtaisestihan kansainvälistä tai tilapäistä suojelua tarvitsevan henkilön ei ole tarkoitus jäädä tänne pysyvästi asumaan, vaan kun tilanne lähtömaassa on parantunut, niin henkilö palaa kotimaahansa. Tämän takia ensimmäinen oleskelulupa myönnetään neljäksi vuodeksi.

Kun täällä hallitus on useasti todennut haluavansa lisätä juuri työperäistä maahanmuuttoa, niin mitä luulette, lisääkö perheen yhdistämisen toimeentulo vaatimuksen poistaminen työperäistä maahanmuuttoa vai luodaanko uusi vetovoimatekijä juuri humanitääriselle maahanmuutolle? Eikö niitä vetovoimatekijöitä ole jo tarpeeksi? Mehän teemme kaikkemme, ettei jo täällä olevilla ole pakkoa integroitua yhteiskuntaan ja työelämään. Eikä siinä vielä kaikki: Kun ovea ollaan raottamassa, niin näköjään se lähtee saranoita myöden pihalle. Nimittäin esityksen kohdassa todetaan, että jos perheenkokoaja on kansainvälistä suojelua saava alaikäinen, voidaan oleskelulupa perhesiteen perusteella jättää myöntämättä vain, jos perheen yhdistäminen Suomessa olisi lapsen edun vastaista. Nykyinen laki sentään antaa mahdollisuudet hylätä oleskelulupahakemus, jos ulkomaalaisen katsotaan esimerkiksi olevan uhka sisäiselle turvallisuudelle tai yleiselle järjestykselle. Niin suojelupoliisi kuin Maahanmuuttovirasto, kumpikin, kiinnittivät tähän erityistä huomiota, sillä esitys on kirjoitettu ehdottomaan muotoon. Kunhan vain alaikäinen on saanut oleskeluluvan, voi hän koota perheensä tänne huolimatta siitä, täytyvätkö mitkään ehdot tai vaatimukset, eikä edes rikollinen tausta, maahantulokielto tai suojelupoliisin arvio henkilön uhasta Suomen yhteiskunnalle tätä ilmeisesti estä, kunhan vain ei toimita lapsen edun vastaisesti.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Vaikka tämä epäkohta korjattaisiin, niin perustavanlaatuinen valuvika jää vieläkin jäljelle. Oleskelulupa-automaatti mahdollistaa sen, että alaikäisen perheenkokoajan vanhemmat sivuuttavat turvapaikkaprosessin kokonaan omalta osaltaan lähettämällä lapsensa edeltä Suomeen turvapaikanhakijaksi ja tulemalla itse perheenyhdistämisellä perässä. Jos tarkoitus oli edistää lapsen etua, arvoisa ministeri, niin mitä luulette, että jatkossa käy, kun helppoin saanti oleskelulle on lähettää alaikäinen lapsi matkaan?

Suomella on jo nyt yksi Euroopan sallivimmista perheenyhdistämiselainsäädännöistä koskien humanitäärisiä maahanmuuttajia. Nyt ollaan vielä tekemässä liberaaleinta perheenyhdistämismalliakin — tämän hallitus myöntää tässä esityksessään, mutta jatkaa silti. Lisäksi, jos pakolaiskiintiötä ollaan nostamassa Afganistanin tilanteen varjolla, niin onko tämä lisäksi kiintiö korvamerkitty juuri afganistanilaisille vai tuodaanko nostetun kiintiön varjolla osajia muualtakin Lähi-idästä sekä Afrikasta? [Puhemies koputtaa] Sitten kun kiintiö on täytynyt muista tulijoista, niin onko taas pakko nostaa kiintiötä, kun Afganistanin tai jonkin muun maan [Puhemies: Kiitoksia!] tilanne vaatii? — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

18.41 Tuomas Kettunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Keskustelu jatkuu iltaa myöten, ja edelleenkin käytetään hyviä puheenvuoroja — kiitoksia siitä. Täytyy kyllä nyt tunnustaa — edustaja Junnilan puheenvuorohan tämän sen suhteen edelleenkin tunnustaa ja tunnistaa, kun tässä välikysymystä käydään maahanmuuttopolitiikasta — että edelleenkin perussuomalaiset luovat sitä mielikuvaa, että nyt olisi menossa tai tulossa hallitsematon maahanmuutto. Totta kai pakolaisuus on globaali ilmiö ja se tulee jatkumaan, mutta nyt jos otetaan tämä esimerkki, mitä edustaja Junnila nosti tästä Afganistanista tai hallituksen päätöksistä, niin Suomen pakolaiskiintiö tänä vuonna on 1 050 henkilöä, ja tämän vuoden syksyn budjettiriihessä linjattiin, että ensi vuoden kiintiö on 1 050 henkilöä, eli pakolaiskiintiö ei nouse, mutta totta kai pitää varautua siihen, että Afganistanin tilanne muuttuu, lopullista päätöstähän tästä ei ole vielä tehty.

Mutta, puhemies, kaikista paras vaihtoehtohan — kun käydään keskustelua tästä pakolaisuudesta ja siitä, miten me voidaan ennaltaehkäistä pakolaisten liikkumista — on se, että sinne kotiseudulle, sinne missä niitä ongelmia syntyy, niihin maihin tulee etsiä toimenpiteitä, tukea, jolla luodaan vakautta ja taloudellista kasvua, ettei käy niin, että tämmöisiä pakolaistulvia tulisi jatkossa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kivisaari, olkaa hyvä.

18.43 Pasi Kivisaari kesk: Arvoisa puhemies! Suomihan on hyvä maa ja suomalaiset hyviä ihmisiä. Olemme avarakatseisia ja yhteistyökykyisiä. Itse olemme onnemme luoneet, mutta myös apua on osattu ottaa vastaan ja toisille sitä myös antaa. Suomen historia tuntee ajanjaksoja, jolloin maahanmuuton sijasta puhuttiin maastamuutosta. Paremman elämän toivossa tai turvattomuutta pakoon lähtien suomalaiset muuttivat, melko sankoin joukoin, pois maasta.

Nyt olemme sikäli onnellisessa tilanteessa, että maahamme on enemmän tulijoita kuin pois lähtijöitä. Kautta Suomen monella alalla koetaan kroonistakin osaajapulaa. Ikäluokkien ja syntyvyyden pieneneminen ei lupaa hyvää tulevaisuutta silmällä pitäen. Työperäinen

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

maahanmuutto tarjoaa nopean ratkaisun tähän kiistattomaan ongelmaan. Turvallinen ja hyväksyvä ilmapiiri on hyvä keino osaavan työvoiman houkuttelemiseksi.

Puhemies! Pienenä maana Suomen kannattaa korostaa yhteisiä kansainvälisiä pelisääntöjä ja niiden kunnioittamista. Yhteistyöllä voimme parhaiten tukea vakautta ja taloudellista kasvua. Kai me täällä pärjäisimme keskenämme, mutta paremmin menee, kun teemme yhteistyötä muiden kanssa ja katsomme myös omaa takapihaamme pidemmälle.

Valitettavasti nyt näyttää siltä, että maailmalla pakolaisuus tulee jatkumaan ja voimistumaankin tulevina vuosikymmeninä. Pakolaisuuden syynä on tilanne, jossa ihminen ei koe oloaan turvalliseksi, tai tilanne, jossa ihminen ei näe itselleen tulevaisuutta kotimaassaan. Hallitsemattomat kansainvaellukset eivät tietenkään ole kenenkään etu. Paras vaihtoehto olisi, ettei kenenkään tarvitsisi jättää kotiseutuaan, vaan apu voitaisiin tarjota lähellä. Aina tämä kuitenkin ei ole mahdollista.

Puhemies! Keskusta kannattaa hallittua maahanmuuttoa, jossa hädänalaiset saavat tarvitsemansa turvan. Samoin tuomitsemme kaiken vihapuheen ja rasismia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Nyt tehdään sillä tavalla, että ministeri Ohisalo aikataulun puitteissa 3 minuuttia ja sen jälkeen vapautan teidät tästä salista muihin tehtäviin. — Olkaa hyvä.

18.46 Sisäministeri Maria Ohisalo: Kiitos, arvoisa puhemies! Lähestulkoon viisi tuntia keskustelua ja lähestulkoon sata puheenvuoroa — kiitokset kaikille. Hyviä näkökulmia esitetty täällä.

Haluan vielä tarkentaa, että tämä keskustelussa oleva ei suinkaan vielä hallituksen esitys vaan sisäministeriössä työstetty työryhmän työ on pohjannut yhtäältä hallitusohjelman kirjauksiin, toisaalta yhdenvertaisuusvaltuutetun tekemiin selvityksiin, valtioneuvoston TEAS-tutkimushankkeisiin sekä itse asiassa tämän talon lausumiin ja vielä kaiken lisäksi korkeimman hallinto-oikeuden ja Euroopan unionin tuomioistuimen päätöksiin. Tällaisilla taustoilla tätä on työstetty, ja hallituksen neuvottelut tästä ovat vielä edessä.

Nostan muutamia keskustelussa esille nousseita asioita:

Täällä on viitattu muun muassa siihen, miksi hallitus ei ole tehnyt toimia enemmän vaikka rikollisuuden kitkemiseksi tai vaikka seksuaalirikosten torjumiseksi. Tämä ei pidä paikkaansa. Hallitus nimenomaan tekee kokonaisvaltaista seksuaalirikoslainsäädännön uudistusta oikeusministeriössä paraikaa rikosvastuun toteutumiseksi ja rikosten käsittelyaikojen nopeuttamiseksi. Poliisin, syyttäjien ja tuomioistuinten voimavaroja on lisätty ja tullaan lisäämään jatkuvasti. Toisaalta lähisuhdeväkivallan, seksuaalisen väkivallan torjunnasta on useita toimintaohjelmia, hankkeita, käytännön työtä ja myös ammattilaisten koulutusta.

Täällä viitattiin aiemmin perheenyhdistämisdirektiiviin ja siihen, minkä takia ei Suomi käytä näitä kaikkia mahdollisia keinoja, mitä siinä on. Itse asiassa on katsottu, että näiden muiden keinojen lisäarvo olisi todennäköisesti melko pieni, koska nimenomaan toimeentuloedellytys on itsessään eräänlainen ikään kuin superedellytys, joten on oletettavissa, että henkilöillä, jotka pystyvät turvaamaan perheensä toimeentulon, myös nämä muut edellytykset pääsääntöisesti täytyisivät. Tässä syy siihen.

On väitetty, että hallitus olisi irtautumassa yleiseurooppalaisesta maahanmuuttopolitiikan linjasta. Tämäkään ei pidä paikkaansa. Suomen hallitus nimenomaan on eurooppalaisilla foorumeilla ollut se rakentava osapuoli, joka haluaa uudistaa eurooppalaista maahan-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

muutto- ja turvapaikkapolitiikkaa. Me tarvitaan yhteisiä työkaluja, koska muuten me ollaan aika yksin Euroopassa, jokainen jäsenvaltio, ratkomassa näitä isoja kysymyksiä.

Edustaja Rantanen viittasi täällä ylipäätään perheenyhdistämislukuihin. Siitä saattoi saada käsityksen, että kaikki ovat turvapaikanhakijoita. Tämä ei pidä paikkaansa. Tänne yhteiskuntaan tulee paljon ihmisiä: toimitusjohtajien perheitä, rakennustyöntekijöiden perheitä. Hän viittasi kaikkeen tähän perheenyhdistämiseen. Lienee järkevää, että tänne voivat jatkossakin ihmiset perheensä saada mukana.

Edustaja Mäenpäälle: Olen ihan yhtä huolissani kuin tekin, kun te viittasitte lastensuojeluun. Voin lohduttaa siitä näkökulmasta, että hallitus on myös tähän tarttunut. Me uudistamme lastensuojelulakia ja tuomme muun muassa asiakasmitoitukset sinne lakiin, ja tämä tulee parantamaan lastensuojelun asiakkaiden ja perheiden tilannetta, [Juha Mäenpää: Se ei riitä!] ja sen lisäksi sitä resursoidaan myös lisää.

Täällä oli hyvä kysymys siitä, mitä kaikkea tehdään vielä lisäksi sen eteen, että ihmiset kotoutuvat: lisää kielikoulutusta, ohjausta, neuvontaa, rasismien kitkentää — siihenkin on viitattu, kiitokset siitä — toisaalta ulkomailla suoritetun tutkinnon hyväksilukemista, muuntokoulutusta. Kaikkea tätä me tarvitaan.

Ja vielä ihan suora kysymys oli edustaja Junnilalla. Suora vastaus siihen on se, että vaikka hallitus korottaa pakolaiskiintiötä Afganistanin tilanteen takia, kuten budjettiriihessä olemme linjanneet, tämä lisäys tulee kohdentumaan vain ja ainoastaan Afganistaniin eli ei muihin maihin. — Kiitokset.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia ministerille. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, olkaa hyvä.

18.50 Kimmo Kiljunen sd: Arvoisa puhemies! Vielä muutama sana tästä retorisesta puolesta.

Edustaja Kivisaari, joka taisi jo poistuaakin, katsoi hieman taakse päin ja totesi, että suomalaisetkin ovat liikkuneet rajojen ylitse. Kun täällä käytettiin termejä turvapaikkaturismi tai elintasosiirtolaisuus, niin olivatko 1800-luvun lopulla lähes 300 000 suomalaista, jotka siirtyivät Yhdysvaltoihin, nimenomaan elintasosiirtolaisia? Tai kun saman verran siirtyi Ruotsin puolelle — itse asiassa 400 000 oli siirtolaisuus, nettosiirtolaisuus sitten 300 000:n tasolla — niin olivatko hekin elintasosiirtolaisia? Tai olivatko 70 000 sotilasta, jotka siirrettiin Ruotsiin, nimenomaan näitä turvapaikkaturisteja siinä tilanteessa?

Minä en yksinkertaisesti ymmärrä sitä asetelmaa, kuten ministeri täällä hetki sitten sanoi. Se suurin syy maahanmuutolle Suomessa on — ja nyt sanon sen sanan hyvin voimakkaasti — läheiset suhteet, rakastuminen ja perheiden suhteet. Se on se suurin syy, miksi Suomeen tullaan, tulee ulkomaalaistaustaisia. Toinen suuri syy on työpaikat, kolmas on opiskelu. Neljäntenä syynä ovat kaikkein haavoittuvimmat ihmiset maailmassa, jotka aidosti hakevat turvapaikkaa. Kieltämättä siellä on myöskin turvapaikkamääräysten väärinkäyttöä, aivan niin kuin kantasuomalaisetkin väärinkäyttävät meidän sosiaalietuuksia, niin kuin ihmiset monissa tilanteissa tekevät. Ei tehdä tästä itse sitä asian ydintä, kun ydin on se, että ihmiset ovat hädässä, suojattomassa tilanteessa, ja sivistysvaltio antaa sen suojan, kun ne sen sivistysvaltion kansalaiset itsekin ovat saaneet kansainväliseltä yhteisöltä suojaa silloin, kun he ovat sitä tarvinneet. Tämä on vastavuoroista peliä universaalisessa järjestelmässä.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Arvoisa puhemies! Mietitäänpäs tätä taaksepäin, mikä oli 200 vuotta sitten maailmassa tilanne, ja mietitään tilannetta nyt filosofisesti 200 vuotta eteenpäin. Mennään 2300-luvulle ja katsotaan tätä keskustelua 2300-luvulta. Se on aivan sama tilanne, kun me tänään kummastelemme tämmöisiä anakronistisia ilmiöitä kuin orjakauppa, joka ihmiskaupan välineenä oli tilastomerkintä, kun kauppatilastoja oli. Meillä oli noitavainoja, meillä oli julkisia teloituksia, meillä on ollut sisäiset rajat sillä tavalla, että maalta ei ole Suomessa voinut liikkua kaupunkeihin ja niin edelleen. 300 vuotta myöhemmin — nyt tästä 200 vuotta eteenpäin, kun 2300-luvulla katsotaan taaksepäin, kummastellaan tätä keskustelua: miksi tämän päivän maailmassa, myöskin Suomessa, tehdään mahdottomaksi se, että kun läheiset, kaksi ihmistä, kohtaavat toisensa, tehdään heidän yhdessä elonsa niin jukran vaikeaksi, kun siinä on raja välissä, kun siinä on valtiollinen raja välissä, valtiollinen koskemattomuus välissä?

Minulla on kokemuksia tästä asiasta ja minä tiedän lukuisia tarinoita, kuinka vaikeata on aviopuolisoiden, ihmisten toimia rajojen ylitse, mennä avioon, hakea niitä oleskelulupamääräyksiä, siirtyä sinne tänne. Valtava kontrollikoneisto päällä vain sen takia, että he haluavat elää yhdessä — vain sen takia, että he haluavat elää yhdessä. Tätä ihmetellään ja kummastellaan takuulla tulevaisuudessa, kuinka se on mahdollista, vähän samalla tavalla kuin me ihmettelemme noitavainoja tai orjakauppoja tänä päivänä.

Täytyy nyt katsoa, me katsomme liian herkästi — edustaja Rydman kiteytti sen tuossa omassa puheenvuorossaan, että kyllä tämmöisen ahkeran, koulutetun, osaavan, hyvin tuotavan kaverin, työteliään kaverin kaikki, myöskin perussuomalaiset, tervehtivät sen tänne. Mistä kulmasta me katsomme 2300-luvulla tätä asiaa? Emmekö me katso ihmisen näkökulmasta? Perusihmisoikeuksien näkökulmasta liikkumisvapaus on olennainen vapaus. Antakaamme tilaa sille. Eivät tässä maailmassa kaikki ole ahkeria, osaavia, työteliäitä, reippaita, nuoria kavereita. Meillä on vanhuksia, eläkeläisiä, on lapsia, on jopa vammaisia ihmisiä. Meidän joukossamme on erilaisia ihmisiä, annetaan kaikille tilaa jollain tavalla.

Ja tässä koko keskustelussa, joka täällä on tänään käyty, me olemme vain katsoneet ikään kuin tämän vastaanottavan maan, Suomen näkökulmasta. Ymmärrän, että me katsomme sen, minä loogisesti ymmärrän tämän keskustelun, mutta olisi hyvä itsensä pysäyttää kerran ja katsoa sen maahan muuttavan ihmisen näkökulmasta.

Itse olen asunut ulkomailla. Olen maahan muuttanut ja nähnyt miten meitä kohdellaan, mikä on se tilanne, kuinka vikkellästi me hakeudumme niihin kaupunginosiin New Yorkissa, Nairobissa, tai mihin me muutammekaan, missä asuu suomalaisia. Se on aivan luonnollinen tilanne, että me gettoudumme sinne, koska me olemme ikään kuin veljiä ja sisaria silloin, kun me puhumme samaa kieltä, tiedämme, että olemme samasta kulttuurista, kun olemme etäällä. Tämä on ihan luonnollinen ilmiö, että tapahtuu tätä. Ja kuinka se kotoutuminen siellä tapahtuu? Olemmeko elintasosiirtolaisia, kun me olemme sinne menneet töihin, tekemään töitä? Ei, emme katso sitä niin päin. Me kontribuoimme siihen yhteiskuntaan. Aivan niin kuin Topelius totesi: kansalaisuus määrittyy siitä, [Puhemies koputtaa] että tukee tätä maata ja työskentelee tämän maan eteen. Mietitään myöskin tätä inhimillistä puolta maahanmuuttajien näkökulmasta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Rydman, olkaa hyvä.

18.55 Wille Rydman kok: Arvoisa herra puhemies! Minä olen vähän hämmentynyt siitä, kuinka tarkkoja kristallipalloja tulevaisuuden ennustamisen suhteen on joillakin kollegois-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

tani. Edustaja Kettunen tuossa aiemmin sanoi, että eihän tänne nyt ole kohdistumassa mitään erityistä joukoittaista muuttopainetta. No, ei tässä koronan aikana ole ollut, mutta kun nämä ovat vähän ennustamattomia asioita. Kukapa 2015 maahantulon vyöryäkään olisi osannut ennustaa?

Edustaja Kettunen vetosi siihen, että eihän tässä nyt olla kovinkaan paljoa pakolaiskiintiötä nostamassa. No, ei kai se pakolaiskiintiö koskaan ole ollut se merkittävin ongelma, joka meidän vastaanottokapasiteettia on kuormittanut, vaan kyllä se on liittynyt nimenomaisesti tähän spontaaniin turvapaikanhakuun, jota yhtään minkään hallituksen on kovin vaikea suunnitella etukäteen, mutta hallitukset voivat tietysti omalla lainsäädäntöpolitiikallaan vaikuttaa siihen, minkälaisia kannusteita, terveitä tai epäterveitä, erilaisilla ihmisillä sitten on hakeutua Suomeen turvapaikan tai jonkin muun asian perässä.

No, jos edustaja Kettusella on tarkka kristallipallo muutamiin lähivuosiin, niin edustaja Kiljusella vasta tarkka kristallipallo onkin, kun hän näkee jo senkin, millä tavoin tätä keskustelua tulkitaan 2300-luvun maailmassa. Se edellyttää tietysti sitten jo laajempia Nostradamuksen kykyjä, mutta ehkä edustaja Kiljusella sellaisia on.

Tässähän nyt on olennaista tietystikin muistaa se, että me elämme rajallisten resurssien maailmassa ja on ihan perusteltuja syitä monessa erilaisessa asiayhteydessä aidosti antaa apua, tukea hädänalaisia ihmisiä, mutta samalla on myöskin muistettava se, että kannattaa pyrkiä kohdentamaan ne rajalliset resurssit siten, että ne todella myöskin sitten kohdentuvat sellaisiin ihmisiin, jotka sen avun tarpeessa ovat. En ole alkuunkaan vakuuttunut siitä, että tässä nykyisessä turvapaikanhakujärjestelmässä apu kohdistuu erityisesti juuri niille tahoille, jotka eniten sen avun tarpeessa ovat, usein jopa päinvastoin.

Ja ylipäätään mitä tulee lainsäädäntöön, meidän täytyy ymmärtää se, että sen pitää sekä mahdollistaa hyviä asioita että torjua sen väärinkäyttöä. Totta kai on siis tilanteita, joissa perheenyhdistäminen on erittäin kannatettavaa — on niitä edustaja Kiljusen kuvaamia rakkaustapauksia, joissa on erittäin perusteltua, että yhdistäminen tulee mahdolliseksi — [Kimmo Kiljusen välihuuto] mutta samaan aikaan on myöskin ymmärrettävä, että kaikki se, mikä tuottaa hyvää, on altis väärinkäytöksille, eikä meidän pitäisi olla sokeita tällais-tenkaan asioiden edessä vaan pyrkiä myöskin tukkimaan ne lainsäädännölliset aukot, jotka väärinkäytöksille altistavat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

18.59 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Edustaja Kettunen, nyt korvat auki. Te lähditte lainaamaan Zacharias Topeliusta, [Tuomas Kettunen: Tuleeko lisää joululauluja?] ja muutaman sitaatin täältä nappasin. Edustaja Kettunen: ”Laps’ Suomen, ällös vaihda pois sun maatas ihanaa!” [Tuomas Kettunen: Minä avasin sen pandoran lippaan!] Tämä on erittäin vakuuttava lause, ja mielestäni me perussuomalaiset yritämme nyt varjella kansaamme ja kotimaatamme tässä asiassa. [Tuomas Kettunen: Ette ole ainoita!] Edustaja Kettunen: ”Oi kuinka köyhä Suomi sentään on rikas kauneudesta!” Ei köyhä maa voi halata koko maailmaa. Vielä, edustaja Kettunen: ”Nyky aika on menneisyyden perillinen ja jättää perintönsä tulevaisuudelle.” Me perussuomalaiset haluamme jättää maamme yhtä hyvässä kunnossa lapsillemme kuin olemme sen itse saaneet. [Kimmo Kiljunen: Me haluamme jättää sen paremmissa kunnossa!]

Edustaja Kiljunen nosti tuossa esiin rakkauden perässä tänne maahamme tulevat henkilöt. Emme me perussuomalaiset paheksu tällaista tai näe sitä vääränä. [Kimmo Kiljunen:

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Mutta vaikeaksi teette!] — Se on vaikeaksi tehty. Se on vaikeampaa kuin turvapaikanhakijana tänne tuleminen, minä tiedän sen. [Jukka Mäkynen: Taitaa olla eniten ulkomaalais-taustaisia puolisoja perussuomalaisilla edustajilla! — Naurua] Arvoisa puhemies, edustaja Kiljunen, se on ihan totta. Jos sinä rakastut johonkin ihmiseen ja tuot hänet tänne maahan, niin ei se oikeasti ole mitään herkkua. Minä tiedän sen. Minulla on hyvin monella ystävällä ulkomailta puoliso. Kyllä he ovat joutuneet paljon suurempiin ongelmiin kaikkien lupaprosessien kanssa ja kielen opiskelun kanssa ja muun kanssa kuin tämä, mitä tarjotaan näille spontaaneille turvapaikanhakijoille.

Arvoisa puhemies! Edustaja Kivisaari iloitsi, kun maahamme tulijoita on enemmän kuin lähtijöitä. Tämä on semmoinen asia, mitä on hiukan syytä pohtia, että onko se ilonaihe, kun saamme kaksi kielitaidotonta yhden korkeasti koulutetun lähtiessä. Te kaikki tiedätte, minkälainen aivovuoto Suomesta on ulos. Ei siinä ole mitään ilonaihetta. Se oli järkyttävä kommentti sivistyslautakunnan jäseneltä.

Ministerille olisin vielä halunnut esittää kiitoksen siitä, että hän on ollut läsnä. Mutta semmoinen kysymys, minkä tässä salissa pitäisi kaikkia puhuttaa: Kun edustaja Kettunenkin täällä näki kristallipallostaan, että Suomeen ei ole tulossa mitään laajamittaista maahanmuuttoa tai tällaista turvapaikanhakijoiden tulvaa kuin tuli 2015, niin edustaja Kettunen, ehkä te pystytte vastaamaan tähän: minkälainen lainsäädäntö tällä hetkellä on rajojen sulkemiseksi laajamittaisen maahantulon yhteydessä? Emme me voi tietää, koska tällainen turvapaikanhakijatulva Suomeen tulee. Se voi tulla itärajalta tai vaikka Tornioista, kuten se viimeksi tuli.

Sitten haluan vielä nostaa yhden asian esiin, kun täällä on puhuttu paljon kotoutumisesta. Edustaja Kiljunen, mitä ajattelette, kun minuun ottaa yhteyttä henkilö, joka on tullut Iranista ja kertoo siitä, että kun hän on tänne yhteiskuntaamme mielestään hyvin kotoutunut, niin häntä hänen oma yhteisönsä [Puhemies koputtaa] tai siellä toimivat tämmöiset kulttuuripoliisit [Puhemies: Kiitoksia, aika!] haluavat estää ja hidastaa hänen kotoutumistaan yhteiskuntaan?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Könttä, olkaa hyvä.

19.04 **Joonas Könttä kesk:** Kiitos, arvoisa herra puhemies! Kiitos kollegoille asiallisesta ja värikkästä keskustelusta, jota tänään on käyty pitkin päivää. Keskustan maahanmuuttopoliittista linjaa on avattu tänään jo useissa puheenvuoroissa. Meidän mielestämme kuuluu auttaa heitä, jotka meitä ovat auttaneet. Tässä esimerkkinä on Afganistan. Suomen on hyvä pitää oma osuutensa tästä kansainvälisestä pakolaisjärjestelmästä ja sen kautta kiintiöpakolaisjärjestelmästä. He ovat UNHCR:n varmistamia henkilöitä, jotka hakevat turvaa vainolta ja rikoksilta. Se on aivan oikein, ja se on kansainvälinen vastuu, joka Suomen on kannettava.

Tarvitsemme tänne työperäistä maahanmuuttoa eri aloille. Se on myös erittäin kannatettavaa. Se on myös taivaan tosi, että tämä maa, joka vanhenee ja jossa lapsia ei riittävästi synny, [Juha Mäenpään välihuuto] tarvitsee tätä.

Sitten on tämä kolmas kategoria, yleensä puhutaan turvapaikanhakijoista. Heille, jotka turvapaikan ansaitsevat, se tullaan myöntämään, mutta heidän osaltaan, jotka meidän järjestelmiämme väärinkäyttävät, niin kuin eittämättä vuonna 2015 alkaneessa turvapaikanhakukriisissä oli, se on väärin. Tämä on se linja. Ei tänne pidä päästää ihmisiä, jotka käyt-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

tävät meidän järjestelmäämme väärin ja täällä tekevät rikoksia. Se on aivan selvä homma. [Juha Mäenpää: Kuulitko, Kiljunen?]

Toinen osuus tässä välikysymyksessä on talous. Siitä on puhuttu ehkä tässä myöhäisemmillä tunteilla hieman vähemmän, mutta kuuntelin tuolla työhuoneessani, kun oppositiosita esitettiin puheenvuoro, että pitäisi panostaa enemmän terveydenhuoltoon, koulutukseen, poliisiin ja Puolustusvoimiin. Tottahan toki nämä kaikki mainitut asiat ovat äärettömän tärkeitä, ja jos katsotaan niitä panostuksia, mitä tämä hallitus on tehnyt näihin neljään mainittuun osa-alueeseen, niin me ollaan terveydenhuoltoon panostettu ja toteutettu historiallinen sote-uudistus — ei varmasti täydellinen, mutta kun uudistusta on 12—14 vuotta yritetty, edellinen hallitus hyvin pitkälti samankaltaisella mallilla ja perussuomalaisten kotikunta—piirikunta-malli on käytännössä sama kuin keskustan kotikunta—maakunta-malli, niin kyllä tästä on hyvä jatkaa tämän hallituksen ja seuraavan hallituksen, uudistaa meidän terveydenhuoltojärjestelmäämme.

Koulutukseen oppositio vaati lisäpanostuksia. Nyt on panostettu: on oppivelvollisuuden pidentäminen, yliopistoja on pääomitettu entistä enemmän, tutkimukseen on panostettu ja yrityksille on muun muassa tki-kannuste.

Poliisi mainittiin myös. Poliisin rahoitus on ensi vuonna korkeampi kuin koskaan aiemmin. Poliisin määrä on liki kymmeneen vuoteen jo nyt suurempi ja ensi vuonna kasvaa entisestään tuohon 7 500 poliisimieheen ja -naiseen.

Ja viimeisenä Puolustusvoimat. Ensi vuoden budjetti on suurin rauhanajan budjetti, 1,8 prosenttia bkt:sta, Nato-laskennalla yli 2 prosenttia.

Mielestäni aika hyviä linjauksia hallitukselta.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen Kimmo, olkaa hyvä.

19.07 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Edustaja Rydman lähti kyselemään siihen suuntaan, että onko tässä kristallipallo kädessä ja pystyykö ihminen näkemään tulevaisuuteen. Minä myönnän, että ei ole kristallipalloa kädessä, mutta sen seikan voin teille sanoa, että historiasta me voimme oppia ja mennyt kehitys on meille faktaa sikäli kuin historiantulkinta on aina tietysti tulkinnallista mutta tietyt tapahtumat ja asiat ovat faktoja. Tulevaisuutta me emme tiedä, mutta me voimme ennakoida tulevaisuutta siitä, mikä on takana tapahtunut, ja sen varassahan me tietysti katsomme sitä eteenpäin.

Se, mikä on absoluuttinen ilmiö maailmassa, on se, että maailma on pienentymässä ihmillisen kulttuurin ja kanssakäymisen kannalta. On lukuisia asioita, jotka ovat menneisyydessä olleet. Me olemme eläneet rajallisissa kulttuureissa, meidän liikkumisemme on ollut rajallisempaa, erilainen vaihto rajojen ylitse on ollut rajatumpaa. Siitä huolimatta kansainvaellukset ovat muuttaneet tietysti ihmiskuntaa jatkuvasti. Mutta otetaan joitain ilmiöitä, jotka ovat yllättäviä tänä päivänä: kahvi oli kielletty 1700-luvun lopulla Suomessa, banaaneita ei ollut. Vaikkapa tammöisten kulutustarvikkeiden kautta me näemme, että maailma pienentyy. Mutta ei ole maailma pienentynyt ainoastaan sillä tavalla, että tavarat liikkuvat rajojen yli eri tavalla kuin aikaisemmin. Teknologia liikkuu rajojen yli aivan toisella tavalla kuin aikaisemmin. Pääomat, investoinnit, informaatiovirrat liikkuvat rajojen yli aivan toisella tavalla kuin koskaan aikaisemmin.

Semmoinen ilmiö on myöskin olemassa, että ihmiset liikkuvat rajojen ylitse. Näin se vain tapahtuu. Ja sen takia voi sanoa, että 200 vuoden päästä meillä varmasti on valtion ra-

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

kenteekin toisenlaiset tässä maailmanyhteisössä. Meillä on varmaan jonkinlainen globaali hallinto olemassa, koska ihmiskunnan yhteiset ongelmat ovat sellaiset, että meidän täytyy hallita ne yhdessä. Emme voi enää hallita kansallisvaltiopohjaisesti, koska ne päätökset eivät riitä. Eurooppa on näyttänyt mallia tässä, ja me olemme tämän westfalenilaisen kansallisvaltiokonseptin jo ylittäneet. Meillä liikutaan rajojen ylitse, meillä on yhteiset työmarkkinat olemassa, ihmiset pystyvät vapaasti siirtymään maasta toiseen aivan toisella tavalla kuin aikaisemmin. Näin se tulee maailmassakin tapahtumaan, ja kyllä sen nyt jo pysyy tässä suhteessa näkemään. Silloin tällainen keskustelu kuin mikä on haittamaahanmuutto ei ole relevantti. Tunnistamme sen, että kun tapahtuu kulttuurista toiseen siirtymisiä, niin siinä on kitkapintoja. Siinä on monenlaisia kitkapintoja, jotka ovat kasvamista. Kulttuurit kasvavat siihen, että meillä on erilaisuutta enemmän.

Mutta oikeusvaltio ja oikeudenmukaisuus, tasa-arvoinen, yhdenvertainen yhteiskunta perustuu siihen ajattelutapaan, että se nimenomaan antaa erilaisuudelle tilaa. Vähemmistöjen oikeudet ovat se keskeisin asia, koska sitä kautta me tunnistamme samanvertaisuuden, samanarvoisuuden yhteiskunnassa. Tällä on nyt sen maahanmuuttoilmiön kanssa tekemistä. Meille tulee erilaisuutta tähän yhteiskuntaan. Siitä käytetään termiä monikulttuurisuus. Sitten me vain sopeudumme siihen, että täällä syödään banaaneita ja appelsiineja tulee ja teknologiaa, informaatiota tulee [Puhemies koputtaa] ja Hollywoodin elokuvat ovat täällä. [Puhemies: Kiitoksia!] Tämä on, puhemies, tulevaisuutta minun käsitykseni mukaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Edustaja Rydman, olkaa hyvä.

19.10 Wille Rydman kok: Arvoisa herra puhemies! Siitä on edustaja Kiljusen kanssa helppo olla samaa mieltä, että maailmasta on tullut pienempi. Liikkuminen nopeastikin hyvin kaukaiseen maailmankolkkiin onnistuu tänä päivänä ihan toisella tavalla helposti kuin se on aiemmin historiassa onnistunut. Kuitenkaan maahanmuutto ilmiönä ei ole mikään pidäkkeetön luonnonvoima, vaan itse asiassa lainsäätäjät omilla päätöksillään kaiken aikaa vaikuttaa siihen, minkälaista maahanmuuttoa se on kannustamassa ja minkälaista maahanmuuttoa se ehkä on sitten torjumassa tai ainakin pyrkii vähentämään. Jos jokin valtio tekee esimerkiksi hyvin korkeasti koulutetun ja osaavan väestön, jolla on paljon vaihtoehtoja, verotuksesta ja byrokratiasta maahan tullessa kovin, kovin nihkeää, niin kyllä se vähentää senkaltaisen maahanmuuton tuloa kyseiseen maahan. Jos taas vastaavasti jokin valtio erityisesti suosii sosiaaliperäistä maahanmuuttoa, tekee sen erityisen helpoksi, niin kyllä sitten varmasti sitä maahanmuuttoa myöskin saa. Tätä taustaa vasten on nimenomaisesti erityisen tärkeää tässä globalisoituneessa maailmassa lainsäätäjän näkökulmasta pohtia sitä, minkälaista maahanmuuttoa minkäkinlaisilla lakimuutoksilla ollaan maahan houkuttelemassa tai millaista maahanmuuttoa pyritään pitämään rajallisempaan.

Erilaisuus sinänsä voi parhaimmillaan olla rikkaus, mutta samaan aikaan on kuitenkin yhteiskunnan toiminnan kannalta aivan välttämätöntä, että sillä yhteiskunnalla määritelmällisestikin ottaen on riittävästi yhteistä. Kaikista asioista ei tarvitse olla samaa mieltä. Arvojen ei tarvitse olla sataprosenttisen jaettuina, mutta kuitenkin jonkinlainen peruspohja siitä, millaista toimintaa pidetään oikeana tai vääränä tai millaisiin perusarvoihin maassa uskotaan, itse asiassa muodostaa koko pohjan ylipäätään sille, että meillä voi olla yhteisesti hyväksyttyä lainsäädäntöä ja että sen noudattamista voidaan myöskin edellyttää. Juuri tähän seikkaan liittyy suurena ongelmana se, että jos kovin kaukaisen kulttuurin tai kulttuurisen kuilun takaa tuleva maahanmuutto lyhyen ajan sisään on kovin joukoittaista,

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

niin kyllä se aiheuttaa aikamoisia haasteita ihan jo sen lainsäädännönkin näkökulmasta. Ja jos me olemme havainneet oikeastaan kaikissa läntisissä yhteiskunnissa, että tietyiltä alueilta tuleva massiivinen maahanmuutto tuntuu tuottavan kaikissa tapauksissa ongelmia riippumatta siitä, millaisia kotoutustoimenpiteitä on yritetty tehdä, niin kyllä se on vakava yhteiskunnallinen kysymys, jonka toivon otettavan vakavasti [Puhemies koputtaa] tässäkin salissa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kettunen, olkaa hyvä.

19.13 Tuomas Kettunen kesk: Kunnioitettu puhemies! Edustaja Mäenpää antoi taas ymmärtää, että Suomi olisi maailman sosiaalitoimisto ja että Suomi halajaa kaikki maailman ihmiset tänne Suomeen, kun täällä on hyvät sosiaalietuudet. Nämähän eivät pidä paikkaansa. Täytyy muistaa se, että hallittu maahanmuutto, niin kuin minä olen jo aikaisemmassa puheenvuorossa todennut, on myös sitä sisäistä turvallisuutta, sisäisen turvallisuuden rakentamista.

Viimeisin hallitsematon maahanmuuttohan oli silloin 2015. Perussuomalaiset olivat silloin hallituksessa. Ei kannata pestä ihan käsiään puhtaaksi tästä hommasta. Perussuomalaiset lähtivät hallituksesta, ja sen jälkeen tämä hallitsematon maahanmuutto päättyi. [Naurua] Niin kuin tässä edustaja Kiljunen jo totesi, ei minullakaan ole sitä kristallipalloa, mutta historiasta voidaan oppia, virheistä voidaan oppia. Myös perussuomalaiset voivat oppia virheistä. Ja kun katsoo näitä käppyröitä, niin hallitsematon maahanmuutto on ollut silloin vuonna 2015.

Euroopan ja Suomen on jatkettava sitä rakentamista, että luodaan niitä vakaita järjestelmiä, jotka takaavat sen, että maahanmuuton hallittavuus säilytetään ja muistetaan sitten myös inhimillisyys. Hallitsematon kansainvaellus ei ole kenenkään etu, ja se tulee olemaan myös tulevaisuutta, että kansat jossain vaiheessa lähtevät vielä liikenteeseen. Kun puhutaan EU:sta, niin Euroopan unionin on vahvistettava yhteistä rajavalvontaansa, jotta ulkorajat ovat ja pysyvät pitävinä.

Ja mitä tulee sitten tähän laittomaan ihmiskuljetukseen ja ihmiskauppaan, niin se on kitkettävä aivan täysin. Ja tähänpä onkin, puhemies, hyvä päättää vastauspuheenvuoro, kun kaksi minuuttia tulee täyteen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Totean, että tässä on reilut viisi tuntia tätä keskustelua jatkettu ja täällä on talossa aika monta kymmentä työntekijää odotamassa, että tämä keskustelu päättyy. — Että millään tavalla kenenkään sananvapautta rajoittamatta, olkaa hyvät. — Edustaja Mäenpää.

19.15 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Ei kannata yllyttää. [Naurua]

Edustaja Kettunen sanoi, että virheistä pitää oppia ja on käppyröitä, että kuinka niitä kriisejä on tullut. Silti hän sanoi aikaisemmassa puheenvuorossaan, että mitään maahanmuuttokriisiä ei ole tulossa — te osaatte ennustaa tämän. Edustaja Kiljunen puhui tuossa jo tulevaisuudesta. Hän näkee jo 200 vuoden päähän.

Minä ymmärrän sen, että historiaa peilataan tulevaisuuteen ja yritetään nähdä sitä, ja valitettavasti minä näen sen huomattavasti erilaisena. Se tuli myös tänään jonkun edustajan puheessa, en muista, kuka puhui, että me luodaan tänne jotain jakolinjoja tai muuta tällaista, että me niin kuin jaamme tätä kansaa. En muista tarkkaa sanamuotoa, mutta minä

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

itse näen sen niin, että te toimitte itse samalla tavalla. Me katsotaan näitä asioita eri kuplasta, ja sen takia teidänkin olisi hyvä ymmärtää myös toisenlaisia näkemyksiä.

Edustaja Kiljunen nosti tuossa esille Halla-ahon käyttämän sanan ”haittamaahanmuutto”. Haittamaahanmuuttoa me ollaan käytetty semmoisesta, mikä on yhteiskuntamme taloudelle tai turvallisuudelle, erityisesti turvallisuudelle, haitallista maahanmuuttoa. Siinä samalla edustaja Kiljunen puhui kulttuurienvälisestä kitkasta ja rikollisuudesta, ja valitettavasti aika moni suomalainen nuori nainen on tätä kitkaa joutunut maistamaan.

Me emme kritisoi sitä, jos joku menee naimisiin ulkomailla, tuo vaimonsa tänne, mutta tällaista, mikä on meidän yhteiskunnan taloudelle ja turvallisuudelle haitallista maahanmuuttoa, me kritisoimme, ja kun se ylittää tietyn pisteen, tänne ei saada osajia ja täältä lähtee osajia. — Kyllä te sen, Kiljunen, tiedätte, että tällainenkin kehityssuunta on mahdollista. Yhtä lailla voi olla, että rajoja on tulevaisuudessa enemmän kuin siinä teidän näkemyksessänne, miten te näette tämän maan ja tulevaisuuden.

Meillä ei ole kellään kristallipalloa, niin että me nähtäisiin varmuudella, mitä se elämä on, ja me yritämme varjella nyt tällä hetkellä [Puhemies koputtaa] kohtuullisessa mallissa olevaa yhteiskuntaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen, Hanna, olkaa hyvä.

19.19 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Keskustelu on ollut tosi pitkä, ja tässä kuitenkin vielä lyhyen puheenvuoron käytän kommentoidakseni ja tuodakseni tasapainoa tähän keskusteluun, kun sitä täällä kuitenkin nyt ihan hyvässä hengessä ja yhteistuumiin käydään.

Edustajat aikaisemmin totesivat tässä, että Suomen olisi järkevää varautua siihen, että ollaan uudelleen tämmöisessä laajamittaisen maahanmuuton tilanteessa. Juurikin näin, se on Suomen kannalta järkevää, mutta kuitenkin ihmettelen sitä, että kun nyt ollaan haettu esimerkiksi tämmöistä EU:n yhteistä maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa, esimerkiksi linjauksia vaikka vastuunjakomekanismeihin ja muuhun, niin perussuomalaiset eivät ole kuitenkaan olleet kovin innostuneita tästä, että EU:ssa tämmöistä yhteistä politiikkaa laaditaan. Nyt tällä hetkellä maahanmuutto painottuu tuonne eteläisiin Euroopan valtioihin, mutta tiedämme, että tämä pitkä itäraja altistaa sitten sille, että Suomi voi joskus olla keskeisesti tämän maahanmuuton kohteena, niin että sikäli olisi kyllä tärkeätä, että vuoropuhelua EU:ssa käydään rakentavalla tavalla nimenomaan Suomen aloitteesta.

Edustaja Rydman tässä aikaisemmin totesi, että maahanmuuttopolitiikalla voidaan säädellä sitä, minkälaisia maahanmuuttajia maahan tulee, ja maahanmuuton haittoja. Ihan samalla logiikalla meillä on poliittisia keinoja, erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja siihen, miten voidaan edistää sitä, että sekä Suomessa olevat suomalaiset — kantasuomalaiset, täällä syntyneet — että tänne eri syistä ulkomailta tulleet pystyvät kotoutumaan, työllistymään ja oppimaan kieltä. Sekään ei ole ikään kuin annettuna, että sille ei voitaisi mitään tehdä. Kun täällä tänään joissakin puheenvuoroissa on ikään kuin annettu ymmärtää, että mitään ei ole tehtävissä ja että jos humanitaarisista syistä tänne ihmisiä tulee, he eivät kykene työllistymään, niin näin ei varmastikaan ole, vaan me olemme täällä nimenomaan tekemässä niitä päätöksiä ja ohjaamassa resursseja siten, että saadaan näitä positiivisia vaikutuksia sekä näille ihmisille, joita halutaan auttaa, että sitten suomalaiselle yhteiskunnalle.

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

Kiitos edustaja Kiljuselle näistä erittäin hyvistä puheenvuoroista ja näistä historiakatsauksista. Varmasti on juuri niin, että tuntemalla historiaa voidaan ennakoida tulevaisuutta, ja se auttaa meitä varautumaan.

Nostaisin esiin sen, että kyllä suomalaisen yhteiskunnan menestyminen on perustunut aina siihen, että on uskottu, että eri lähtökohdista tuleville ihmisille on järkevää antaa samanlaiset mahdollisuudet, ja nimenomaan se on ollut tosiasia, että Suomessa erilaisista perhetaustoista tulevat ihmiset ovat pystyneet osallistumaan tämän yhteiskunnan rakentamiseen. Se on ollut pienen kansakunnan menestymisen vahvin edellytys ihan varmasti. Ja kyllähän tämän maahanmuuttopolitiikan ja siihen liittyvien toimien osaltakin varmaan täytyy — ja kannattaa — pyrkiä tähän samaan eikä ajatella niin, että Suomi ei voisi onnistua myöskin siinä paremmin kuin monet muut maat, koska meillä on paljon enemmän tässä annettavaa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kiljunen, Kimmo, olkaa hyvä.

19.22 **Kimmo Kiljunen sd:** Arvoisa puhemies! Ilman puhemiehen saatesanojakin tämä olisi omalta puoleltani viimeinen puheenvuoro, mutta halusin jollain tavalla kiteyttää vielä, ettei jää väärää käsitystä siitä, miten minä ajattelen maahanmuutosta tänäkin päivänä.

Halusin luoda, arvoisa puhemies, kontekstia siitä, kun katsoin laajemmin sekä pidemmälle historiaa, mitä se tarkoittaa ihmisoikeuksien kannalta, ihmisen liikkuvuuden kannalta, ihmisenä eikä vain valtiokeskeisestä ajattelutavasta käsin. Mutta minä tunnistan sen, mitä edustaja Rydman sanoi ja mitä monet muutkin ovat sanoneet: Yhteiskunnat — Suomi — säätelevät asioita. Luomme pelisääntöjä tavaroiden liikkumiselle, teknologian, informaation ja pääomien liikkumiselle ja myöskin ihmisten liikkumiselle. Se on selvä asia. Tämä on tärkeää, että ihmiset sen tunnistavat. Nykyisin me luomme sen jo Euroopan tasolla, ylikansallisella tasolla siksi, että me olemme jo niin paljon integroituneet.

Tämä on tietenkin itsestään selvä asia, että meillä on hallitsemattomia väestöliikkeitä. Syntyy pakolaiskriisejä, ja nehan täytyy hallita. Senhän takia meillä on lainsäädäntökonkoneisto olemassa. Sen takia meillä on tämä kansanedustuslaitoskin täällä olemassa, että me luomme sitä lainsäädäntöä, millä me hallitsemme niitä haitallisia ilmiöitä, mistä täällä nyt on puhuttu tänäänkin paljon.

Eli kyllä me jalat maassa tässä seisomme. Se oli enemmän filosofista pohdiskelua pitkälle tulevaisuuteen, mikä on tämä kehitysura, ettemme me väkisin tee ihmisten inhimillistä elämää vaikeaksi vaan teemme se helpommaksi, mutta niin, että se on hyödyllistä, meitä kaikkia hyödyttävää, eikä haitallista. Ja se on ihan oikein, että täällä puhutaan myöskin niistä haitallisista ilmiöistä.

Tämän, puhemies, halusin sanoa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäenpää, olkaa hyvä.

19.23 **Juha Mäenpää ps:** Arvoisa puhemies! Sen verran palaan tuohon Kiljusen aikaisempaan puheenvuoroon, jossa hän puhui muuttoliikkeestä Suomesta USA:han ja Ruotsiin, että ne ovat kyllä syntyneet tavallansa myöskin näiden yhteiskuntien tarpeesta. Siellä on ollut työtä, ja työ on heidät sinne sopeuttanut. Elikä jos Suomeen tultaisiin periaatteella maassa maan tavalla, maahan työluvalla, niin silloin työnantaja joutuu kantamaan myös

Pöytäkirja PTK 121/2021 vp

vastuuta siitä henkilöstä. Tämä on oikeasti tärkeä asia, ja nämä henkilöt, joita minä olen ollut jeesaamassa tänne, eivät ole olleet kotouttamistoimien piirissä.

Elikkä minä luulen, että tämän yhteiskunnan yksi tietynlainen ongelma on se, että kun meille tulee ihmisiä, joilla ei ole työpaikkaa ja heitä kotoutetaan, niin tämä meidän oma järjestelmämme kotouttaa heidät yhteiskunnan elätettäviksi. Siellä annetaan, edustaja Kiljunen, ohjeita, miten hakea rahaa, miten saa tuolta rahaa, miten tuolta luukusta saa rahaa. Te tiedätte sen itsekin. Minulle on tämän kertonut Suomeen turvapaikanhakijana tullut henkilö. Meillä on vaara, että me itse kotoutamme nämä henkilöt elämään meidän yhteiskuntamme varoilla. Mutta jos meille tultaisiin työpaikkaan, niin työnantaja joutuisi kantamaan vastuuta siitä henkilöstä. Hän sopeutuu meidän yhteiskuntaan ihan eri tavalla kuin näiden tempukotouttamistoimenpiteiden ansiosta. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi päästökauppalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 128/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 26/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta

Hallituksen esitys HE 114/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 14/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.10.2021 pidettävään täysistuntoon.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on torstaina 21.10.2021 klo 16.00. Täysistunto lopetettiin klo 19.26.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen